

Григор

Незабудко

ніг

ПЕРО

РЕБРО

Канадсько-Український Бібліотечний Центр

Канадське Товариство Приятелів України
Торонто — Канада

Панько Незабудько

ПЕРО ПІД РЕБРО

Panko Nezabudko

LA PLUMA EN EL COSTADO

(Cuentos Humorísticos)

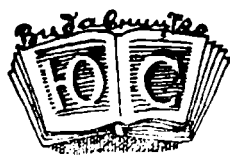
JULIAN SEREDIK - EDITOR

BUENOS AIRES - 1981

Пав'ю Незабудько

Перо під ребро

(Фейлетони)

ВИДАВНИЦТВО ЮЛІЯНА СЕРЕДЯКА

БУЕНОС-АЙРЕС — 1981

Тираж 750 прим.

Обкладинка у виконанні графіка Володимира Каплуна.

© Copyright 1981 by the Publisher

Queda hecho el depósito que marca la ley 11.723

IMPRESO EN LA ARGENTINA

PRINTED IN ARGENTINA

Imprenta "Dorrego" - Dorrego 1102 - Tel. 854 - 4644 - Bs. Aires

Паньо Незабудько
(Фотографія з часу побуту в Аргентині)

МАЙСТЕР УКРАЇНСЬКОГО ФЕЙЛЕТОНУ

Юрій Вухналь, Мартин Задека, Олекса Запорізький та ще кілька імен і на цім майже закінчується список українських письменників-фейлетоністів (не гумористів, хоча гумор — невід'ємна частина фейлетону).

Закінчується, та не цілком, бо щонайбільше десяти прізвищ треба неодмінно додати ще одно: скромного і обдарованого трудівника на полі фейлетону, письменника-фейлетоніста Панька Незабудька, нову збірку творів якого Ви взяли тепер у руки.

Здавалося б, що відтята від українського матеріка українська Холмщина не зможе в силу об'єктивних обставин видати з себе українського письменника. А тим часом маємо в Панькові Незабудькові талановитого літописця наших днів, письменника-патріота людину, яка вміє бачити світ і події без чужих окулярів і наслідень.

Звичайно, коли заглянути в гаслову «Енциклопедію Українознавства» том V, на стор. 1.749, то там замість очікуваного й оправданого гасла «Панько Незабудько» знайдете гасло «Незабудька»... — рід багато або однорічних рослин з родини шорстколистих... Головний редактор «Е. У.» д-р В. Кубійович, НТШ у Франції, вважають, що в закордонній енциклопедії треба обов'язково розповісти читачам про флору й фауну України (географія та природознавство), але не про талановитого закордонного письменника, відомого члена АДУК, фейлетоніста і сатирика Панька Незабудька. Мовляв, пошукайте такого гасла... в бажанівській «Укр. Рад. Енциклопедії»... хоча наш письменник живе і, як то кажуть, процвітає — з 1979 р. на пенсії в Америці. Отож «ЕУ-2» і НТШ у Франції

займаються не лише антинауковими «сукцесіями» типу УНР—УСРСР чи словесною «ліквідацією» СВУ і СУМ в окупованій Україні, а й викреслюванням окремих, немилих з різних причин, діячів української культури, зокрема нашої закордонної літератури.

Все таки, без огляду на таку «увагу» закордонної енциклопедії до письменників-подвижників, бо інакше годі схарактеризувати життя й труд українського поета чи письменника на чужині, ми бодай коротенько представимо читачам Панька Незабудька, вважаючи його майстром українського фейлетону. Закордонного, звичайно, бо в так зв. УСРСР фейлетоністи, які друкуються, повністю стоять на службі московського окупанта і таких називає Панько Незабудько «лаптьолизами».

Панько Незабудько народився в 1919 р. в с. Павловичах, Грубешівського повіту на Холмщині, у селянській родині. З раннього дитинства — напівсирота (мати померла, якої не пам'ятає), а з 1920 р. — круглий сирота, бо батько опинився по ту сторону Збруча, а син, з дідом та бабусею залишився на Холмщині. До народної школи ходив в с. Нисмичах, а після в Павловичах, коли там відкрили школу та до гімназії в Сокалі, якої не міг закінчити з приводу матеріальних недостатків. Учився самотужки, багато читав книжок наших і чужих авторів.

Під час Другої світової війни опинився в Німеччині, а по її закінченні з дружиною і малим сином жив у таборі переміщених осіб у Галлендорфі біля Бравншвайгу в англійській окупаційній зоні Німеччини. Там він зустрівся з українцями з різних сторін нашої Батьківщини, познайомився з видатними діячами, був секретарем Таборової Ради, культурно-освітнім референтом, редагував бюлетені «Скиталець» і «Сумівське життя» та був кореспондентом ряду наших пресових органів.

Роки 1950-56 проминули в Аргентині, де П. Незабудько співпрацював з тижневиками «Наш Клич» і «Українське Слово», в яких підписувався своїм влас-

ним прізвиськом, або псевдами «А. Павливець» і «Панько Незабудько». Згодом, після переселення до ЗСА він співпрацює і в гумористично-сатиричному журналі за редакцією Юліана Середяка «Мітла» в Аргентині.

Як в Аргентині, так і в ЗСА заробляє на хліб щоденний фізичною працею, хоча і таких наших людей совєтська преса називала й називає «буржуазними націоналістами». До «буржуазії» було і є Панькові Незабудькові далі, як від Землі до Місяця.

«В яких умовах доводиться писати, краще не питайте! В крайнє несприятливих. Більшість моїх речей написав в харчовому підприємстві, де я працюю, під час обідніх перерв і сніданків, на папері, яким витираєш руки... Інші сидять, попивають каву чи кока-кола, гуторять. А я за кавою пишу...» — довідуємось з фейлетону «Дещо про себе»*

Тематика творів Панька Незабудька дуже широка: від промахів і недотягнень в українському закордонному житті до гострої критики московсько-більшевицької імперії ССРСР. Не оминають уваги письменника і американське життя, і різні політичні події в світі. Однак, головна його увага і найбільша його любов — Україна, поневолена, але не скорена. Навіть критика української людини скерована на поліпшення нас самих, на ліквідацію від'ємних рис народньої вдачі в ім'я удосконалення характеру. Принципово ворожий до ворога-окупанта Панько Незабудько — товариський і лагідний, а часто й жартівливий у підході до української людини — найбільшого скарбу України.

Письменник публікував і публікує багато фейлетонів у нашій поточній пресі: «Вісник», «Канадійський Фармер-Вільний Світ», «Шлях Перемоги», «Гомін України», «Українське Народне Слово», «Українські Вісті» (Едмонтон), «Наш Світ», «Українське Слово» (Буенос-Айрес), «Праця», «Народна Воля», «Мітла» і т. д.

Звичайно, не всі твори Панька Незабудька на однаковій мистецькій висоті, але в своїх найкращих —

* Із збірки: «Холмські усмішки», стор. 7.

він уже вироблений і визнаний майстер українського фейлетону, гумористичного оповідання.

Дотепер вийшли такі збірки його творів: «У кривому дзеркалі» — сатири, гуморески і фейлетони, 176 стор., «Холмські усмішки» — гумористичні оповідання, 152 стор. і «Еміграційні родзинки» — гумористично-сатиричні оповідання, нариси, фейлетони, репортажі, 202 стор., а тепер і книжка, яку Ви маєте нагоду читати.

Нью-Йорк, 1980.

Леонід Полтава

С О В Б У Р И

Навіть і дитині відомо, що буржуазна кляса відрізняється від широких мас суспільства тим, що веде інший спосіб життя. За їх рахунок вона користується такими благами, про які й мріяти не може пересічний член суспільства: має до диспозиції величезні запаси гроша, великі нерухомі й рухомі добра, має колосальні прибутки, живе в палатах у розкошах, роз'їжджає по міжнародних курортах, провадить марнотратне життя, розкидаючи грішми наліво й направо і т. д. Буржуї — велика аристократична знать, великі землевласники, фабриканти, банкіри, підприємці і т. д.

Большевицька тарабанна пропаганда на додаток до вичислених груп буржуазії придумала й додала ще — «націоналістичну буржуазію». До цієї категорії «буржуїв» зараховують кожного, хто проти московського імперіялізму та його шовіністичного свавілля, будь він народився в соломі, а маєтку в нього лише стільки, що на ньому та й те полатане. Московсько-комуністична пропагандивна шарманка дійшла до такого абсурду, що вже й «буржуазними націоналістами» клеймиться не лише самостійників, які борються за визволення своїх країн з-під комуно-московського імперіялістичного чобота, а навіть правовірних комуністів, які відважуються піднести опозиційний голос в обороні прав свого народу перед московським шовіністичним насиллям, покликаючись на советську конституцію і туманчі писання «самого» Леніна.

Большевицька пропаганда, samozрозуміло, сама себе бити не буде, їй «неловко» тарабанити про ненасінтий московський імперіялізм; тому вона знаходить «імперіялізми», яких сьогодні вже немає, напр., аме-

риканський, англійський, французький, бельгійський, німецький і т. д. Вона навіть, коли їй буде потрібно, кричатиме про «імперіялізм», наприклад, альбанський, кипрський, або й циганський.

Соромно верещати про московський розперезаний шовінізм на кожному кроці, в поневолених Москвою країнах, тому вона знаходить «шовінізм», наприклад, «буржуазно-націоналістичний» український чи якийсь інший.

Знищила большевицька влада буржуїв у Росії, але за півсотні літ її панування намножилось буржуазії іншої, комуністичної, советської буржуазії, і то стільки, що, мабуть, і концтаборів не вистачило б, щоб її там усю примістити.

Ось візьмімо, наприклад, першого-ліпшого генсека КП ССРСР. Навіть колишнім царям не снились такі розкоші, в яких живе й потопає той буржуазний комуніст: у Москві — хочеш живи в своєму домі, хочеш — у «зоряному» Кремлі, а надокучить — гайда на дачу! І не ногами, возом чи каретою, а буржуазним автомат найкращої капіталістичної марки. І шофери до неї є на зміну. Поїдеш до Ленінграду, Києва, Ташкенту чи деінде, і там буржуазні приміщення ждуть, а шофери здебільшого дрімають собі на зміну. І до Ялти або Сочі частенько навідується, щоб там відпочити по-буржуйському і щоб сили набрались його буржуазні тілеса. Хочє набути нове, модне вбрання, то аж у Італії, чи Франції замовляє собі. Теперішній генсек Ілліч Второй, кажуть, колекцію автову збирає. І то не абияку, а самі «Лінкольни», «Мерседеси», з усякими буржуазними вигодами й чудами. Про харчі, то вже й згадувати не доводиться: їж, пий, чого лише душа забажає! Усе є для керівного партійного шлунка у спеціальних крамницях, куди звичайному смертному громадянинуві Ессесерії вступ суворо заборонений. Кожний генсек, чи перший-ліпший советсько-капіталістично-буржуазний вельможа носить завжди відгодований животик і пику й має вигляд годованого на заріз кабана.

Так само, приблизно, провадить своє «трудолюбив-

ве» життя Політбюро, ЦК КПСС, уряд, президія ВС, КГБ, члени Обкомів, Райкомів, різних партійних організацій і т. д. Одним словом: уся зграя партійних неробів й паразитів. Вони не знають, що таке немає нитки, голки, сірників чи цвяхів та інших найпотрібніших речей щоденного вжитку, не знають безконечного вистоювання за ними в чергах, ані тривожних запитань: «Що дають?».

У нас колись казали: «Не дай, Боже, з Івана пана!» Отак мається справа і з советською буржуазією. За панської буржуазії звичайний смертник не знав таких щоденних злиднів, а про голод, то й чутки не було ніколи. А от за хамської буржуазії — советської, комуністичної, це невід'ємне явище його повсякденного животіння.

Розплодилось цієї буржуазії в Есесерії за більше як півсотні літ, як мишви в суху осінь. Сидить вона паразитом на шії народу, нишпорить усюди й останні соки з нього висмоктує, не даючи йому спокою ні вдень, ні вночі. І не збутись її, не здихатись ніяк. Кліщем держиться. Реп'яхом.

Ось про таку буржуазію треба б щоденно тарабанити. Про архибуржуазію, не панську, а комуністично-большевицько-советську — того найбільшого паразита в історії людства.

Не дурно ж в Україні наші люди придумали нове слово: «Совбури»!

ЗЛИТТЯ НАЦІЙ

Москалі — безнадійні фантасти, особливо, коли йдеться про збереження, поширення й закріплення Московської імперії. Щоб цій своїй фантазії дати ідеологічне підґрунтя, вони попридумували різні дивовижні кличі, як, наприклад: «Москва — третій Рим, а четвертому не бути!», «Москва всьому світові голова», «Всі слов'янські ріки зіллються в "русскому" морі» і т. д.

Великі послідовники ненаситних царів і модерні-

затори вилинялої, як старий кожух, ідеї московського великодержавства, большевицькі заправили видумали ще в додаток клич, що всі нації повинні зіллятись в один «советський народ», з однією московською мовою, культурою і традиціями. Але тому, що немосковські нації не мають найменшого бажання «зливатись» із москалями, тому ці, згідно «найпрогресивнішої науки» — лєнінізму та старої «великодушної» пошехонської традиції, силою почали запроваджувати в життя їхній нелюдський плян, застосовуючи стару, випробувану практику пряника й канчука.

До речі, злиття націй — ідея не нова, та й реалізація її також ідея не нова, а давня, як московський матюк. На наших очах повторюється те саме, що й за Петрів, Катерин, Микол, але в далеко рафінованішій формі: купувати одних почестями і повним коритом, а інших — нищити фізично, піддавши нечуванім ніде досі тортурам фізичним і душевним, ламати їм хребти. Пилипами з конопель рясно вискакують на денне світло прерізні «дядьки отечества чужого», які з лакейською відданістю перестарюються в допомозі «старшому братові» дерти шкіру з рідного брата, повертати душу, вихолощувати націоналістичне «я», обкрадати націю з усього, чим вона жила тисячоліття. Але цілі досягнути ніяк. Не під силу. Нація ніяк не хоче налізати на московський копил. Національна стихія живуча. Вона бунтується, кипить, рве загати й шукає свого природного русла. Її не спинити, ані в «русское» море не спрямувати. Це фантастичний задум, далеко більший і складніший від утопійного пляну спрямувати води Обу і Печори в Каспійське й Аральське моря, чи навчити москаля європейської культури. Нація реагує сильно, породжує рясно героїв, а в авреолі кожного з них губиться безлика, бездушна й безсоромна тічня наських лакуз і запроданців. Можна придушити ріст національної культури, але не можна придушити стремління нації. Можна когось затулити уста, чи когось знищити фізично, але не закрити духа і не знищити його. Можна засмітити українську мову прерізними москалізмами, як, на-

приклад: урок, міф, здравниця, указ, гава (замість гава), глава, візит, скіфи, канікули, клуб (замість клуб) і т. д., але знищити мови неможливо. Можна запаскуджувати українські міста сірими й монотонними, на московський зразок, новобудовами, але відібрати їх в українського народу неможливо. Можна нищити історичні об'єкти, але не можна знищити історії народу. Можна засмічувати українські міста московсько-большевицькими пам'ятниками чи назвами вулиць, можна витискати з них українську мову, але все ж міста залишаться українськими. Можна перемалювати дім чи сто домів на червону барву, але ніколи не вдасться перемалювати душі народу. Можна здерти з брата останню сорочку чи видерти в нього останній шматок хліба, але неможливо видерти душі!

Це повинні пам'ятати, в першу чергу, усі насъки лничари, лакузи, запроданці-юди, лаптьолизи, ступайки, гнучкошиєнки, «московська грязь», «дядьки отечества чужого» та всі оті «вчені дурні», які наввипередки стараються прислужитися «старшому братові» та звернути на себе його ласкаву увагу. Але, коли так уже хочеться їм «зливатися», то, будь ласка, хай зливаються. Вони ані користь, ані втрата для української нації. Але спершу ж треба собі самому обмосковити не лише душу, а й ім'я. І не лише обмосковити, але й скомунізувати згідно вчення Ілліча. Всім тим щербичим, маланчукам, маківчукам, бабійчукам, шевелям, зленкам, цмокаленкам, римаренкам, юрчукам, білодідам, дишлям, мигалям, братуням та іншим легко є змінити прізвище на московський лад. Додати лиш «ов», чи саме «в» і «дело в шляпе». От цілком так, як мається справа з «міністром» Дадєнковим. Трудніша справа з двоіменними чи триіменними козацькими прізвищами, але й тут нетрудно дати з ними собі раду. Наприклад: академікові Білодідові обов'язково треба замінити його прадідівське прізвище, з якого аж надто тхне контрреволюцією, на московсько-пролетарське — Краснодар, або Краснодєдов. Куркульські прізвища Сінокіп, Параконів чи Білокобильський на Сенкопов, Паратракторов (коні в Ессесерії вже давно не

в моді), чи Краснотракторской. Письменник Д. Біловус та скульптор Білокур також повинні змодернізувати свої прізвища згідно з московським духом і замінити на Красновусов і Краснокоров. Письменникові О. Леваді, прізвище якого звучить ультра по-куркульсько-кулацькому, треба замінити його на більш реальне — Присадибов.

Дуже важко є змінити прізвище кандидата історичних наук В. Панібудьласка, яке страшно звучить по-поміщицьки-буржуазному. Хіба може на Товаріщ-пожалуста? Але він може замінити своє прізвище на яке-будь, бо в ССРСР, відомо, «свобода найкраща на світі».

Найгірша справа з прізвищами Сивошапка чи Блакитний, бо від них, крім куркульства, кулацтва й буржуазії, віє ще й страшною петлюрівщиною. Тому їх якнайскорше треба б замінити на Красношляпа чи Красношляпов і Красний.

Отакі то мої практичні поради всім тим рідним малоросам, які завзялися в кампанії злиття націй перевиконати свій плян.

ДРУГЕ ДИТИНСТВО

Народна приповідка каже: «Чим старіший тим дурніший». В цій приповідці віддзеркалюється так зване «друге дитинство», конкретніше — умове здитиніння у деяких старих людей. Не всі старі люди дитиніють, багато доживають глибокого віку і до самої смерті є при здоровому розумі. Але вже так у природі заведено, що трапляються старі люди з дитячим розумом. Сядуть собі така стара бабуса чи дідусь між дітьми в поросі або в піску і бавляться точнісінько як мала дитина: колупає пальцем чи патичком в поросі або піску, насипає горбочки, вибирає ямки, насипає в посудину і висипає назад, і так до безконечности. Або верзне таке, що й правдива дитина не втне. Скаже вам, наприклад, на собаку, що це кіт, на чорне, що це біле і сперечатись тоді, доказувати, що це не-

правильно — не допоможе. Ще й дурнем може вас назвати.

Коли проста людина здитиніє на старість, клопіт має з нею лише родина. Коли ж здитиніє вчена людина, ого, то вже клопіт з нею може мати уся спільнота. Таких вам може нагородити дурниць та наплести небилиць, чого не потрапила б проста людина навіть і в найостаннішій стадії дитинства. Клясичним прикладом здитиніння вченого суб'єкта є наш горезвісний архиходя Юрій Косач.

В кагебівській ганчірці «Вісті з України» появилась була його сміхогідна статейка «По вас — лиш будяки і кропива». У ній отой вічний ходячина приписує свою рідну тітку, велику нашу поетесу Лесю Українку, таким як він сам, тобто політичним збоченням українського роду, яничарам, лакеям, рабам та всякій «грязі Москви», які нині аж захлинаються, перевиконуючи план у напрямку злиття націй в одному московському кітлі. І наплела ж там ота покруч такого, намаячила, навидумувала, що, мабуть, і його хлібодавці аж рачки лазили від сміху, коли читали такі «шедеври». Дійсно, склероза мозку останньої вже стадії!

Приписувати Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесю Українку і Михайла Коцюбинського комуністам і їх прихвостням і робити їх ненависниками державної самостійності України може лише особа, яка вже дійсно втратила більше як п'яту клепку в плішивій голові. Не збираюсь у цьому фейлетоні дискутувати з Ю. Косачем, бо дискутувати нема що про речі, давно вже продискутовані і визначені українською незалежною наукою. А її найвидатніші представники, які досліджували і досліджують життя й творчість Т. Шевченка, І. Франка, Л. Українки, М. Коцюбинського і взагалі наш літературний процес, на сто голів, як не вище, переросли доморослого ходю Косача. І що він їм протиставить? Советську агітку?

Факт появи такої ганебної статейки тим ганебніший, бо ставиться kota хвостом наперед колись таки відомим письменником. І що він намагається стверди-

ти? Поставити Кочубея і Іскру вище Мазепи, Затонського — вище Петлюри, Ковпака — вище Чупринки, а Підгорного і Щербицького — вище Бандери і Стецька? Чи протиставити УНР т. зв. УССР, а Грушевському — першого-ліпшого партагітатора хоч би й навіть з науковим титулом?

Застрашуюча глупота твердити, що Т. Шевченко, І. Франко і Леся Українка були ворогами незалежності України і великими прихильниками «воз'єднання» з Москвою. А хто критикував «толстовщину»? Хто докоряв Хмельницькому за Переяславську угоду і критикував «рабів, підніжків, грязь Москви» за те, що «гірше ката її (тобто Україну) розпинають? Хто називав Москву «багном неучтва»? Врешті, хто ж є ці Морози, Лук'яненки, Чупринки, Караванські, Симоненки, Горські, Заливахи, Каленці, Осадчі, Чорноволи, Сверстюки і тисячі інших, з якими так жорстоко розправляється москаль?

І, нарешті, хто прав: величезна українська еміграція на чолі з тисячами діячів різних ділянок життя, чи мізерна купочка т. зв. «прогресистів» на чолі з жалюгідними відступниками і політичними анальфабетами типу різних кравчуків-кричуків, толопків-тепелків і косачів-горлачів?

Історія скаже правду. Вона не помилиться і призначить місце кожному по його заслугі: кому в Пантеоні нації, а кому — на її смітнику.

ІМПЕРІЯЛІСТИЧНІ ЖАБИ

А це що за жаба? — здивується не один. І чи може хіба десь існувати жаба імперіялістична? Фантазія та й годі!

Ні. Не фантазія це, а реальність. Таки існують імперіялістичні жаби. Це такого роду жаби, яким замало однієї баюри чи болота, і тому вони посягають по чужі. Клясичним показником такого роду жаб є польські жаби. Це несамовито захланні й крикливі сотворіння, до того страшенно фантазуючі. Живуть

собі фантазіями, які осолоджують їм їхнє незавидне жаб'яче життя.

Багато тих жаб, наслідком химерної політичної погоди, залишили рідні баюри й багна і порозлізались по чужих, не раз і на сам край світу цього. Сидять собі там і фантазують не лише про свої рідні баюри й багна, але й про сусідські. Їм увижається, як то вони будуть жити в своїх водах та ще й чужі, сусідські, забиратимуть силою, бо імперіялістична жаба має, звичайно, загарбницькі інстинкти. Час до часу вони влаштовують збіговиська, фантазують там доскоchu і кричать, а в фантастичних екстазах надуваються до неможливості.

Всі їхні збіговиська подібні до себе, як капля води до каплі. Тільки й чути там крик, тільки й видно фантазію і надування. Надувшись отак у екстазі фантазії, торощать вони, аж вуха пухнуть від того постороннім:

— К-р-р-реси! К-р-р-реси! Моцарство! Імперія! Од баюри до баюри! Од можа до можа! Од Одри до Днепру! Львув наш! Вільно наше! Ква-ква! Лише ми і Москва!..

Польським імперіялістичним жабам дуже імпонує імперіялізм. Надивившись на чужі зразки та згадавши свій старий, що відійшов у забуття, жаби дуже ним захоплюються. У їх жаб'ячій уяві, після німецько-гітлерівського і московсько-советського має прийти їхній, жаб'ячий, польський імперіялізм, щоб гнобити чужі народи і використовувати їхні багатства. На згадку про це кожна польська імперіялістична жаба надувається так, що аж синіє, очі їй вилазять на верх лоба, а пуп на верх живота. І не одна не здає собі справи з того, що від того безвідповідального надування можна лише лопнути, або в кращому випадку зробити неестетичний акт на свій листочок на сміх для інших і на шкоду для себе, але ніколи досягнути тим своєї фантастичної мети. Не ці часи тепер, не ці моди. Щоб додержуватися кроку з духом часу і його вимогами, треба напружити всі свої сили, щоб визволити своє рідне багно від чужого, ворожого гаддя,

і не заважати сусідам, а спільно з ними разом, рам'я-об-рам'я, йти на штурм і здобувати краще завтра. Але, на жаль, така проста мудрість ще й сьогодні не може ввійти багатом польським імперіялістичним жабам у мозок.

НАСЛІДКИ АТОМОВОЇ РАДІАЦІЇ

Учора був я на вечері в мого приятеля. У нього дружина, кажу вам, феномен. У неї рідкісний вроджений талан: може робити дві, а то й більше робіт нараз. Отак було вчора увечорі. Після вечері вона готувала нам каву і водночас говорила по телефоні з своєю товаришкою. Але цього разу мала «пеха», як наші брати-галичани кажуть: подаючи нам каву, замість цукру всипала соли.

Чоловік, сьорбнувши солоної кави, скочив як упарений, сплюнув сердито і став лаяти свою «кращу половину». Ледве я його укоськав. Заспокоївшись трохи, промовив з досадою:

— Біда з цією бабою та й годі. Мабуть, уже й на неї діє атомовою радіація...

Оця, так би мовити, непереконаюча аргументація змусила мене серйозніше застановитись і подумати над нею. Ось я спитаю вас, дорогі читачі: скільки разів ми в нашому житті були свідками дивацьких заяв, потягнень і практичних дій у міжнародній політиці та в політиці нашого «гетто»? Безліч, неправда?

Для пригадки ось кілька важливіших з них.

До Організації Об'єднаних Націй, за їх Хартією, повинні в входити лише держави, які практично визнають усі демократичні засади. Згідно з тими засадами, не могла туди належати Іспанія ген. Франка (бо це ж диктатор!), але належить туди большевицька Москва з своєю найжахливішою в історії людства диктатурою та тоталітарною системою. Належить туди й комуністична Югославія, якої диктатор Тіто в своєму націонал-комуністичному тоталітаризмі переплюнув далеко «тоталітаризм» ген. Франка. Належить туди

цілий ряд тоталітарно-комуністичних сателітів Москви. Належить туди й тоталітарна Куба комуністичного «гіппіса» Кастра. Належить, урешті, й комуністичний Китай та інші «народно-демократичні» країни: Етіопія, Ангола, Півд. Ємен, націоналістично-диктаторська Лівія, Сирія і ряд інших держав.

Чи не матиме в цьому випадку рації мій приятель, коли б так його прогнозу застосувати до більшості міжнародних політиків, які будували, і які досьгодні утримують оцю нерозбериху — модерний Вавилон та десятиліттями товчуть у ній воду в ступі і ще, мабуть, довго товктитимуть.

Або візьмім Америку, чи пак ЗСА, США чи ЗДА (Бог його святий знає, як цю державу абрєвіатурою писати в нашій мові! У цьому випадку, у нас також щось не гаразд!).

Десятки років вже переконуються американці про правдиву суть московського большевизму та імперіалізму, а переконатись ніяк не в силі. Хіба не можна це вважати за наслідки атомової радіації на й так ялові голови багатьох американських політиків?

Заплянував був президент Ніксон антиракетний оборонний плян, і ще не виніс його як слід на денне світло, а вже демо-ліберальні бички, телята, осли й барани підняли такий гармидер проти цього, хоч втікай у світ за очі з цієї свобідної країни. Чи не діє тут часом також атомрадіація на і так помащені маслом голови панів Фулбрайтів, Кеннеді, Мансфілдів і ко.?

Або — як інакше можна подумати про демо-ліберальну критику відносно схваленої урядом постанови про рішучі заходи проти анархістичних студентських та «гіппісько»-пацифістичних заворушень?

Під її впливом є бородаті й голомозі різного червоного й рожевого відтінків професори й учителі, патлаті студенти, бітніки і гіппіси та інші нещасні креатури, які своєю подобою нагадують людину камінної доби; молоді дівчата, жінки та підтоптані бабусі, які парадують у «міні-скіртах», а завтра може наслідуватимуть праматір нашу Еву в раю, коли вона ще не розуміла сорому оголеного грішного тіла.

Можна б вичислювати в безконечність прерізні дії радіації на бідну голову двоногого створіння, якому ім'я — людина. Але рамки фейлетону замалі, щоб помістити їх всі нараз. Згадаємо лише два маркантні факти тієї мозкової хвороби:

1). Побиваються лицеміри з ООН про права людини, наприклад, у Південній Африці, Чіле, Аргентині, Бразилії, але ані мур-мур про так зв. Советський Союз, де права всіх народів і людини стоптані й знівечені до невпізнання червоним московським імперіалістом і колоніялістом, а лакеєві цього червоного московського держиморди ще й медалью признають за «працю в ділянці оборони людських прав»!

2). Відомо, що в 1969 р. минуло сто років від народження Леніна, використувача теорій Маркса, батька червоної большевицької московської імперії і одного з найбільших держиморд, брехунів і кривавих самодержців в історії людства.

Ця радіаційна пошесть так уже глибоко залізла в голову міжнародних блазнів та корисних для Москви ідіотів, що в рамках ЮНЕСКО відзначено ту дату народження особи, яка, на їх думку, «зробила великий і теоретичний вклад у розвиток та здійснення економічних і соціальних прав і прав у ділянці культури та історичний вплив його гуманістичних ідей і практичної діяльності в ділянці прав людини».

Наше політичне та громадське життя знаходиться також, мабуть, під впливом атомової радіації, бо різних чудернацьких фактів у ньому і на віз драбинястий не забрати.

Ось деякі з них.

Політика «реалітетів», які проводять наші «реалітетники»: ставка на УССР, як на українську «державу» формою й змістом, контакти з советськими режимними висланниками, як контакти з представниками українського народу на рідних землях, гльорифікація Коротичів, Драчів та ін. советсько-московських служак і режимних артистів і мистецьких ансамблів; намагання накинути нашій діаспорі український сьогоднішній підсоветський правопис, заперечення мос-

ковського імперіялізму і підтасування безликого «совєтського» і багато інших. Дальше, різна писанина, як от, наприклад, про «параною» серед українців та шукання її там, де її немає, або мудрування, мовляв, ви, націоналісти, спускайтесь на дно і сидіть там тихо маком, бо ось, бачите, в Україні майбутній немає вам місця, бо там усе геть уже скомунізоване, тобто, сорок п'ять мільйонів наших земляків — це комуністична братія; або примикання очей і промовчування безконечних фактів дій українських націоналістів, от хоч би геройську епопею Олійника, чи найвищу пожертву Макуха, чи акцію наших націоналістів у краю й на засланні чи в концтаборах. Невже так скоро забулась національна ідея Мазепи, Шевченка, Петлюри, Міхновського, ОУН-УПА та скоро вивітрилась з голів наших людей, а на її місце прийшла ідея «ленінських позицій»? Врадили й прийняли наші редактори і журналісти «кодекс чести», але досьогодні від нечесної лайки аж кишить наша преса, особливо «ультра-демократична».

Оце деякі з головніших фактів.

Скажу накінець, що, можливо, мав мій приятель рацію, коли говорив про атомову радіацію, що подіяла на його дружину. Але я скоріше схильний повірити, що в усіх майже випадках у міжнародному і нашому політично-громадському житті винне звичайнісіньке «масло на голові» в багатьох діячів.

Авторитетно рішити тут може лише аналіза лікаря-психіатра, який бодай дещо б знав про Варшавські «соймики».

СТРАШНИЙ ПРИВИД

Страшно, як залюбки гороїжиться червона Москва своєю фізичною мілітарною силою: От сила в нас, йолки-палки, велика! «Страна наша великая, могучая, непобедимая!» Армія наша «большая, доблесная, ударная!» Ворога битимемо на його території й у кожній закутині світу! Авіація наша, «сталінсько-брежнев-

ські соколи», — сама найпередовіша в світі! Генерали й адмірали наші такі «полководици», що капіталістичні й не вмивались до них! ЧК-ГПУ-НКВД-МВД-КГБ — залізна гвардія! Це сталевий, непробивний панцир партії! Вожді наші, починаючи Іллічем Першим через великого Вісаріоновича до Ілліча Другого, наймудріші, найдібніші, найгеніяльніші, най... най... най... Всі вони без порівняння кращі від найкращих державних мужів історії світу! Роздайся, море, — ми пливемо! Трясися, трухлявий гнилий «Запад»! Гніть-ся в три погибелі перед нами всі «визволені» і ще «не визволені», кланяйтесь нам, запобігайте ласки, падайте на коліна, цілуйте наші лапті! Вискиглюйте милосердя від нас! Ми привидом страшним ходимо тепер не лише по Європі, але по всьому світі! «От нас не уйдьош — на Марсе найдьом»!

І дійсно, страшний московський червоний привид блукає вже по всіх закутинах світу цього, страшисть різних капіталістів, демократів і лібералів, а вони перед ним як собачки на дибки спинаються, підстрибують, вертаються, лижуть руки, аж зі шкіри вилазять: «Ми вам і хлібця, і детантика надаємо, і техніки всякої, і доляриків, лише не займайте нас...»

Страшна, сильна, грізна, бойова, велика червона Москва — нікого не боїться, лише всі її повинні боятись. Аж зненацька парадокс: об'явився їй привид страшний і смертельно налякав. Ноги в неї затрусились, очі зі страху вирячились, лице по-труп'ячому побіліло. Це привид життєздатного українського націоналізму і самостійної Української Держави. Страх, як Москва його боїться! Від самої згадки про нього вона втрачає апетит і мучить її безсонність. А вже, де запримітить її завидюче око, або почує її всечуюче вухо, що хтось в Україні не хоче стати покійно під її аршин, або на еміграції діє наперекір її загребуцим рукам і демаскує її бандитсько-злудійське ество перед західним світом, зразу попадає в собачу лють. Хто проти її бандитсько-злудійських намірів, з таким вона зразу розправляється по старій своїй традиції: запро-торює в тюрми, концтабори, психушки й заслання,

або скрито вбиває. Але щось тепер такі методи не дуже то допомагають. А вже на емігрантів їх не можна вповні застосувати, хіба що вбити по скритому когось. Так всіх же не переб'єш — закороткі руки! Тому вона безсило гавкає і гавкати заставляє всю собі підвладну хохлацьку «московську грязь», вигадуючи та вибріхуючи найнесотворенніші речі про «українських буржуазних націоналістів», «найбільших ворогів українського народу». От так і «приятель» України і її народу найшовся!

Найбільше страху, що переходить у гістерію й пропасницю, завдає їй ОУН, бо з нею вже довелося їй конфронтуватись і не один з червоних московських імперіялістів та їх ступайків задер ноги в боротьбі з нею; не один повис на петлі за злочини, завдані українському народові. Навіть з тими, які потрапили в її злочинні руки, ради дати не може: не перевиховас їх ніяк ні кнутом, ні пряником, не допомагають ні тюрми, ні концтабори, ні психушки, ні заслання.

Особливо в році великих історичних роковин 50-ліття Організації Українських Націоналістів Москва дала собі волю та своїм хохлацьким собачкам вигавкатись на неї. І скачуть, вертаються на московській «вірйовочці» та від гавкання мало собі пупи не понадривають різні замлинські, трошинські, котлярі, топорівські, березняки, шеремети, драчі, павлички, всякі доктори і кандидати наук, і навіть академіки — цуцики червоної Московської імперії. Навіть старого Козачківського змусили заграти таку ганебну роль. Отак і бреше, гавкає, вис, скімлить ціла ця тічня наських запродавців, яничарів, лакуз та прерізних червоних русотапів на ОУН й ідею самостійної Української Держави. Але не страшно націоналістам і всім українським державникам від цього собачого гавкату. Нудно й соромно робиться при згадці, що маленька Вірменія чи Грузія можуть відстоювати свої права, а велику Україну силоміць пхає під московську гільотину таки наша запродана собачня. Але, хоч як старається, України таки вповні упокорити не вдається. І не вдається ніколи! Переможе велика ідея самостій-

ної Української Держави, а Московську потворну імперію жде доля інших імперій; деякі впору зрозуміли історичну закономірність і добровільно зреклися своїх колоній. Московський куций розум цього зрозуміти ніяк не хоче, і тому колись цій імперії прийдеться куди гірше: в слушний час її завалять поневолені народи на чолі з великим українським народом, а всіх московських злочинців і їх хохляцьке охвістя жде справедлива, заслужена кара.

Страх, як 'не хочуть назадницькі московські імперіялісти примиритися з втратою України й інших завойованих Москвою країн. Від самої згадки про це вони божеволіють зі страху. Але закономірність історії неблаганна і завтрішнє Москви — в її етнографічних межах, які не можуть переходити рямок колишнього Великого Московського князівства.

Сучасний собачий гавкіт — пропагандивна тарабанщина на ОУН в її 50-ліття, зумовлені цим страхом. Червоний московський імперіялістичний привид, перед яким трясеться зі страху весь світ, у сто раз більше переляканий привидом вічно живучого українського й інших націоналізмів поневолених Москвою народів.

ПРО УКРАЇНСЬКУ, ЧИ ПАК МАЛОРОСІЙСЬКУ «ОБИЗЯНУ»

Оце, наче бачу вас, дорогий читачу, як ви, прочитавши повищий заголовок і скептично покивавши головою, подумаете собі, а може й уголос висловіте свою думку:

— Українська мавпа? Та хіба в Україні водяться, чи будь-коли водились мавпи? Як світ-світом, то ще, мабуть, такого твердження не було. Водяться мавпи в Африці, Азії, в Південній Америці, але не в Україні! Напевно в автора зонайменше однієї клепки бракує! Та з такого твердження навіть кури будуть сміятись!..

А я вам, вірте мені чи ні, твердитиму далі, що

мавпи існують і в Україні, але не ті, що лазять по деревах, скачуть по гілляках і несамовито верещать. Це мавпи спеціальної породи, які з зовнішнього вигляду чисто подібні до людини. Вони по деревах не лазять, а сидять собі вигідно в кабінетах; по гілляках не скачуть, а відвідують ресторани, театри й кіно; їдять не лапою, а ложкою й вилкою, крім води п'ють горілку, пиво та різні вина. Звичайно, сидять вони собі тихесенько маком, а зчиняють галас по радію й у пресі тільки тоді, коли зачують нюхом чи побачать «українського буржуазного націоналіста».

Ось, для прикладу, в паршивенькій большевицькій газетці «Вісті з України» появляються часто такого роду мавпи, а недавно вискочила на сторінках цієї советської ганчірочки мавпа на ім'я Ярослав Лесів, яка, зачувши нюхом чи вухом, що місяць травень проголошено місяцем СКВУ, підняла несамовитий вереск у пасквілі «Дайте, не минайте!»

Заголовок пасквілю ультра советсько-жебрацький. Ніхто інший, а лише московські червоні царі, від Йоськи Джугашвілі-Сталіна до Ілліча Второго Брежнева, їздили й їздять по світі за економічною допомогою, простягаючи до «капіталістичних акул» руки та благаяючи:

— Дайте, не минайте!

Українська мавпа з «Вістей з України», мабуть, і не знає про один звичай у вільному світі: різні організації й добродійні установи провадять тут від часу до часу збіркові кампанії між широкими масами населення. З таких кампаній ніхто не наживається, ніхто з них не насміхається й на шпильки не бере. Ніхто силою не лізе вам в кишеню і не видира з неї останнього цента. Хочеш — даєш, а не хочеш — не даєш. У большевицькому червоному царстві інакше: там добровільних збірок не проводять, а здирають з робітника, колгоспника чи службовця силою — відтягають із заробітної платні, не питаючи, хоче він цього чи ні. Попробуй лише висловитись, що не хочеш купувати, наприклад, нібито добровільних державних

«облігацій», то від советської «добровільности» тобі й у печінках перевернеться.

Мавпі з «Вістей з України» дивна й незрозуміла практика вільних збірок у вільному західньому світі та свобідна критика навіть найвищої суспільної чи державної інстанцій. Знаючи настанову свого червоного московського «баріна» до української еміграції, яка підтримує постулат незалежної України, і щоб догодити своєму панові, червона мавпа зчинила несамовитий мавп'ячий вереск проти української громадської репрезентації та декого з наших чільних діячів, які напередодні третього Конгресу СКВУ виступали з конструктивною критикою. Таку критику мавпа бере собі за аргумент: «ото лупну ним по «українській націоналістичній буржуазії»! Цікаво, чи обмежений мавп'ячий розум подумав при тому: «а де б я опинився, коли б отак скритикував компартію чи котрогось із її бонзів»?

Маючи на меті «влупити» по СКВУ, мавпа сильно розмахнулась, але вдарила сама по собі та показала тим свою примітивність і абсолютне незнання демократичного життя на Заході. Такими писульочками можна б ще «годувати» такого самого необізнаного з західнім демократичним способом життя затурканого читача, схильного повірити такому незнайству. Але не читача, який живе довгий час, або й народився на тому Заході. А чей же репилька «Вісті з України» призначена саме для нього, а не для підсоветського читача. Очевидно, редактори цієї репильки мають таке саме поняття про Захід, як і їхній дописувач. Одним словом: яке їхало, таке й здибало!

А «обизяна», це по-московському — мавпа.

ВІРА В МИЛЯНУ БАНЬКУ-БУЛЬКУ

Ми знаємо, що малі діти люблять пускати миляні баньки-бульбочки та захоплюються тоді різноманітними барвами, що відбиваються від світла у тонесеньких миляних стінах баньки. Дітям не дивуємось, бо й

самі колись захоплювались такою ж миляною «фата морганою», не здаючи собі й дрібки справи з того, що вона — миляна бульбочка, це звичайна порожнеча, якої ніколи не зловиш руками. Звичайно, дитячий розум ще не досить розвинений, щоб критично сприйняти це фізичне явище. Тому то вони захоплюються незбагнутою красою барв і дивуються, що ні однієї баньки не можна зловити. Тільки діткнеш її, а вона бринь!.. — і щезне.

В наших апокаліптичних часах часто і дорослі люди, а передусім політики, звикли також пускати свої миляні баньки. Перед у тому «ловкому» ділі веде кожночасний «генеральний» чи «первий» секретар компартії ССРСР. В мистецтві пускання своїх миляних баньок вони залишили далеко позаду себе найкращих мастаків цієї штуки. Їх миляні бульбочки серед багатьох дорослих, а навіть передових людей західного світу викликали й викликають досі подив і вони часто сприймають їх з наївністю дурнуватою телятка. Скільки тих баньок було вже пущено і скільки ще пуститься, один Бог відас. Одна за другою вилітають і одна другої краца.

Ось летить миляна банька-булька «коекзистенції», уся рожева, як ті надії московських прихильників співжиття з московськими більшовиками. За нею летить червоно-блакитна булька «возсоединенія» України з Московією. Ось появилася сріблиста бульбочка «миру», яка своїми ангельськими барвами присипляє увагу зачудованих глядачів. Там знов, наче комета, появилася і зникла безслідно банька советської-хрущовської «амнеції». Он летять миляні бульбочки, наче «доблесні Мір-и» на параді понад «Красной плошадью» в Москві — «соціального покращання», «національної свободи», «засудження одноособового культу», «советської допомоги» для колоніальних народів, «розв'язки національного питання в ССРСР», «використовування науки для блага мира», «советської співдружності» і т. д. Їм кінця немає. І такі гарні, чудові всі, що наївні телята, дивлячись на них, роти роззявляли й роззявляють досьогодні. Дивувався ними ко-

лись Нассер, захоплювався Неру, заворожили вони й кантерберійського декана, одурманили Брандта, Кіс-сінджера, ошоломили лорда Кіллігана, причарували ватиканського Касаролі, притягували й притягують увагу й багатьох інших. Дивились і дивляться, чудувались і чудуються й досі оце ж бо чудо! Оце ж краса, аж за очі бере! І не лише очі — серця й мозок також! Така чародійна сила!..

Серед нашої еміграції, за винятком «прогресистів-комуністів» та декількох загадкових типів, до цього часу не видно було захоплення советськими миляними баньками-бульками. Навпаки, наша еміграція, знаючи аж надто добре ціну отим банькам, старалась, як добрий речник свого поневоленого народу, показати наївним другу сторінку советських миляних ба-льончиків.

Але, як кажуть, капля води і камінь довбає, так і оці советські миляні бульки-баньки, виправляючи чуда-дива на тлі безнадійно захмареної дійсності, почали поволі продовбувати й тверду стійкість нашої еміграції. І ми тепер є свідками, як дехто з наших людей, захоплений поверховою красою цих одурманоючих мозки баньок, є сильний повірити в лібералізм і демократію, гуманізм і поступ московсько-большевицької системи, в еволюцію комунізму. Проблиски надії в тому напрямку викликала т. зв. «хрущовська відлига».

Не треба дуже дивуватись що, крім комуністів, різні крутії в телячому захопленні пішли за тими облудними бульками. Для нас той факт не є трагедією, бо вони чи подібні їм підозрілі типи появляються з темних закапелків нашої емігрантщини, минувши на їх нам мало або й зовсім невідома, увесь час вони сиділи нижче трави, тихше води, або явно чи скрито провадили антиукраїнську роботу, як підсунені большевицькі агенти. Дивно однак, що отими бульками захопився й дехто з передових особистостей нашої еміграції. Скажіть, добрі люди, чи може бути на світі свідомо думаюча українська людина, яка могла б повірити галасливій большевицькій пропаганді та її

брехливим обіцянкам? Звичайно, що не повинна бути, хоч би ту пропаганду й проводив такий «ліберал», як Хрущов. Та, на превеликий жаль, такі люди знаходяться. Відомий нам сенсаційний факт, як то тридцять наших професорів звернулись були до Нікити, щоб він заступився за український народ перед московсько-більшевицькою компартією, або як один з професорів УВУ досьогодні пробує нас переконати! в недоцільности революційної боротьби за самостійну українську державу і радить погодитися з фактом і йти на компроміс з червоним московським окупантом та його насъкими вислужниками; або як інший професор-науковець вислав був свого часу листа до Хрущова, в якому просив його, покликаючись на конституцію СРСР, привернути всі права Українській Католицькій Церкві. Особливо лист останнього спричинив велику контрверсію та здивування серед реально думаючих українських громадян.

Як виходить, шановний професор з великих своїх мудрощів вчинив велику дурницю, бо яка нормально думаюча людина могла собі на це дозволити? То все одно, що заставити чорта молитись Богу, а Хрущова виповнити оте прохання. Але советські миляні бульки й у професора можуть викликати галюцинації. Пишучи свого листа, він напевно уявляв собі, як то большевицький «лібераліст» Нікіта буде його читати, залетється, сердега, ревними слізоньками і, прозрівши, вдариться кулаком у груди та негайно звільнить усіх наших владик і священиків з тюрм, концтаборів і заслань, понаганяє московських зайд-попів, а Українській Католицькій Церкві приверне всі права і всім іншим церквам.

Ми представляємо собі картину цілком інакше: діставши листа та прочитавши його, Нікіта соковито вилаявся, прикрашуючи лайку хмародерним московським архиматюком, пірвав листа і викинув у кошик на сміття, з великої злости вихилив потрійну порцію «чистой русской» та поклявся, що як зловить старого професора, то йому рештки чуба обдере.

Оце єдиний, реальний наслідок віри старого професора в класичну красу советських миляних баньок.

А тепер, припустім, що віра професора могла б сповнитись і Нікіта таки дійсно повернув би всі права Українській Католицькій Церкві в Україні. Значить, для професора було б «о'кей» і він, очевидно, і не турбувався б, що Україна й далі знаходиться в жахливому поневоленні і що Українська Автокефальна Православна Церква та інші церкви були б і далі переслідувані.

Дійсно, «широкий світоглядний горизонт великого соборницького масштабу».

ЗВІДКИ ВЗЯЛИСЯ УКРАЇНЦІ?

Різні теорії існують, різні версії ходять-блукують по світі Божому відносно питання, де взялися українці. Деякі «єдино-неділімські» історики вигадали теорію-побреженьку, що українці, мовляв, походять з того самого кореня, що й москалі («трієліця Русь»), є відміною «вообщерусского» народу і тому, за їхньою логікою, мусять жити разом в «общерусском котелку». Цю теорію підтримують майже всі москалі різних політичних мастей і активно її реалізують.

Вигадавши гаку «велемудру» теорію, ніяк не можуть москалі її обґрунтувати і пояснити, чому то українці бояться як зарази цього московського «котелка», опираються сильно, коли їх силою туди пхають, кращі б'ються на життя й смерть, а багато використовують кожну нагоду, щоб від того «котелка» вирватися та втекти якнайдалше.

Різношерстні москалі залюбки побріхують, що їхній національний корінь виводиться з Києва. Недарма вони вигадали серце-щипательну фразу, що «Київ — мати руских городов». Київ, Київська Русь, Україна, не дають спокійно спати різношерстим московським імперіялістам і тому ні один з них не додумався, що Київ — він, не вона, і матір'ю не може бути. Чому ж їхній стрижень в Москві, Тулі, Рязані, Вла-

дімірі, а не в Києві, Чернігові, Полтаві чи Львові — не можуть пояснити. Може вони ще в своїй імперіялістичній загонистості будуть доказувати, що «проклятіє українці» злетіли з Марса чи якоїсь Венери на Київську Русь, витиснули москалів на північ і зайняли їхні землі. Цю теорію легко було б обгрунтувати, бо ж царі тисячами догадувались їх відправляти на той світ, а в большевиків ця статистика пішла вже на грубі мільйони.

Часто трапляються такі «остроумні» москалі, які твердять, що є лише малороси, а українці — це австрійська вигадка. Інші твердять, що це німецька вигадка, ще інші — що це польська і т. д. Коли ж сказати їм, що українці, коли вже мали свою висорозвинену державу, то москалі лазили ще по деревах, то зразу, визвірившись на вас, відрубують: «Ето украинская видумка»!

Були та є й сьогодні і, мабуть, ще скоро не пропадуть загонисті польські «заглоби», які твердять, що українці виводяться з коліна Хама, що не мають шляхетної блакитної крові, а звичайну хлопську червону. Тому вони вірять, що їм, нащадкам Яфета, можна безкарно панувати над українцями і в майбутньому.

Гітлерівські німаки не вміли пояснити, звідки взяли українці, лише твердили, що це раса «унтерменшів» і їх треба поголовно винищити, а Україну привласнити «благородній» німецькій нації.

Серед українців також нема єдиногласія, звідки вони взяли на землі. Одні твердять, що не знають нічого про це, за винятком лише одного, що українці виводяться ще з-передісторичних часів. Інші доводять, що наші предки в передісторичних часах були дикі і некультурні. Щойно греки навчили їх письма й усякої культури, а варяги пробували навчити порядку й дисципліни. Отже, коли б не греки і не варяги, були б ми дикі і некультурні й досьогодні. Червоні москалі знову доводять, що українська культура розвивалась від «благородної культури великого російського народу». Але чому то грамота пішла з

України в Московщину, а не навпаки, ще не встигли знайти «ключа».

В нас ще є такі вчені, які доводять, що в період Київської Русі українців ще не було, і тому до цієї частини нашої історії ми не причетні. Але досьгодні їм не вдалось устійнити, звідкіля ми взялись, бо ні астрономія, ні легенди не подали жодних доказів нашої інвазії на Україну з небесних просторів, ні історія інвазії десь із азійських просторів. Хіба може ми нащадки печенігів чи половців?

Ще інші авторитетно доводять, що в передісторичні часи наші предки були вельми культурні і здисципліновані; що вони з гіттів, через кімерійців, а далше скитів, антів дійшли аж до русичів-українців. Наш славний віщун і пророк Дажбога, Лев Орлигора-Силенко, занурился в передісторію так глибоко, що твердить, що ми пуп і сіль землі світу цього. Є всі познанки на небі й землі, що він доведе нам, що Адам і Єва були першими українцями і від них бере свій початок наш національний корінь.

Як там воно було, Бог його святий знає. Я лише, подумавши своїм «хлопським» розумом над цими справами, вирішив прихилитись до «концепції» Силенка-Орлигори. Самозрозуміло, що куди більше притягальна для мене сила в теорії, що наші предки в сивій давнині вже не лазили по деревах, а були культурні, і що мали грамоту ще перед приходом християнства, і що були зорганізовані і здисципліновані не гірше варягів, і що мали свою розвинену державу, були державним народом а не погноєм та безкритичним наслідувачем чужого.

Коли б я й помилився, то в тому випадку гріх мій національний не був би такий тяжкий, як гріх тих наших «мудреців», які твердять, що ми в передісторичних часах, коли інші вже були лизнули трохи культури, ми жили в півзвірячому стані.

А теоретикам московсько-польського типу хочу на закінчення сказати: усі ми розпочинали з печер, але кожний — із своєї.

ВІДЬОМСЬКІ ТАНЦІ

Знаю напевно, що не один із шановних читачів, прочитавши наголовок цього фейлетону, скептично посміхнеться, мовляв, три-четвертини з гаком двадцятого століття вже проминуло, а фейлетоніст нам про відьом байочки збирається гнути, наче бабуся пів сотні літ тому. Навряд, чи сьогодні й знайшлася б бабуся, яка повірила б у такі байочки.

А я вам уперто буду доводити, що відьми існують і нині, а де? — ви й не повірите. В державі, якій на ім'я Ессесерія, вони існують, і то масово.

Як відомо, згадана держава, це суцільне пекло на землі, а на її чолі стоїть кліка дияволів, чортів. дідьків, антипків і всякої нечистої сили з вождем, Люципером, на верху, хоч, правда, без чортячих різків на їх «башках», але з інстинктами й уподобаннями гіршими, ніж їх мають пекельні чорти та всяка нечисть. Навіть їхня зірка — червона ще й рогата.

Ядро цього земного пекла становить червона Московія, а щоб краще під своєю егідою вдержати поневолені народи, вона серед них продукує всяких відьом та вовкулаків. Тієї нечисті наплодилось уже зверхплюну, і вона повсякчасно не лише ночами, а й білими днями готова до диспозиції червоного Люципера і його диявольсько-чортівського кубла в «звездному», себто в «зоряному» Кремлі...

Жевріє, не згасає ідея Української Самостійної і Соборної Держави, інколи вибухає вулканічним вогнем, що страшно засліплює очі всім московським червоним і нечервоним дияволам, чортам, дідькам, антипкам і всякій темній нечистій силі і викликає величезний страх і жахливу паніку серед них. Тоді всемогутній Люципер мобілізує всіх підвладних собі відьом і ці зразу розпочинають свій відьомський, шабашний танець, і на всі лади та гласи безчестять велику ідею та її носіїв — «українських буржуазних націоналістів».

Найбільше, очевидно, дістається «бандерівцям» — провідній силі «української націоналістичної буржу-

азії», та їх покійним і живим провідникам, надхненникам та рупорам: Степанові Бандері, Дмитрові Донцову, Ярославові і Славі Стецькам, Романові Малащуківі, Михайлові Кушніреві і багатьом іншим, як теж «Гомонові України», «Шляхові Перемоги», «Визвольному Шляхові» й іншим пресовим органам.

Перепадає від часу до часу й деяким «мельниківцям», Державному Центрові УНР, ЗП УГВР, Українському Конгресовому Комітетові Америки і Комітетові Українців Канади та й іншим політичним і громадським нашим центрам та їх покійним і живим діячам: полк. Андрієві Мельникові, Олегові Штулеві-Ждановичу, Ярославові Гайвасові, президентові Миколі Лівицькому, Миколі Лебедеві й багатьом іншим.

Не минається й наших церков та їх достойних ієрархів: Патріярха і Кардинала Йосифа і Митрополита Мстислава.

Не забувають шабашники і про УВУ, УКУ, УВАН, НТШ, Українські студії в Гарварді — паплюжеться їх зверхнорми, обкидається болотом і всякою гидкою нечистю наших вільних письменників, поетів, мистців і культурних діячів взагалі, наших професіоналістів.

Найлихішими словами згадується наші національні військові формації і їх полководців та командирів.

Де не жевріло б у широкому Божому світі будь-яке наше національне вогнище, «рідні» наші запроданці — чорти й відьми на наказ згори справляють навкола нього свої відьомські танці.

Такі пекельні танці виводили вони й навколо Третього Конгресу СКВУ. У тій диявольській «плясці» брали участь різні наші відьми, віропіддані червоного московського Люципера. Літали на мітлах, коцюбах, лопатах прерізні «доктори» і «кандидати історичних наук»: чередниченки, лесіви, мигалі, чорні, дикі, подоляни, котлярчуки та інші невільні лакеї червоного московського царства. Вискочив навіть, як дідько з болота, на своєму довжелезному пері відьмак-поет, партійний бард Іван Драч та й навіть віршилище «Білий кінь "визволителів"» настрочив, опоганюючи в

ньому Конгрес СКВУ і увесь український визвольний рух.

Ясно як удень, що кожне українське національне найменше вогнище в Україні чи на чужині засліплює очі і наводить панічний страх на червону московську нечисту силу та її услужливих підніжків — українських відьом і вовкулаків. Цим треба й пояснити ці всі відьомські «пляски і свистопляски» навколо конгресів УККА, КУК, СКВУ. Але не так станеться, як бажається червоному московському Люциперові і його кублу. Конгреси проходять з успіхом, а всяка та гидка нечисть і гадюча слина наських відьом спливають із вільних українців, як вода з гуски. Віримо, що й далше московське пекельне кубло зі своїми наймитами буде безрадне супроти наших акцій, які лупитимуть московську червону потвору в її найболючіше місце.

Як чуємо, то московський Люципер і його кубло найбільше бояться хреста, тризуба і двох могутніх слів: «Слава Україні!»

ХОЧ ПОГАНО, АЛЕ ГОЛОСНО

Колись у нас удома розповідали таку анекдоту: посперечались дві баби з двох сіл, котрий з дяків краще співає в церкві. Ця хвалить дяка з її села, а та з її. Врешті одна каже: «А ваш дяк погано співає. В нього голос, як у кози!» На те друга відповіла: «Хоч погано, але голосно!»

Московсько-большевицька пропагандивна катеринка точнісінько нагадує своєю дурнуватою тарабанщиною отого голосного дяка з козячим голосом. Як заведе, як задереться, як загуде — мало вуха не потріскають слухачам. Наче хтось дротиною по блясі тарабанить. Аж за душу дере.

Старий большевицький дячок. Стара його большевицька пісенька. Поганенька, але зате голосна. Пісенька старенька, обтріпана часом, з вилинялим трафаретним змістом про «українських буржуазних націоналістів», про «польських», «гітлерівських» та «капіта-

лістичних» запродавців, про «іудів» (вже й буквою «ю» не можна послуговуватись в цьому випадку), про «агентів Ватикану» і т. д. Бувало як заведе, як зарипить у большевицькій екстазі червоний дячок на всі свої фальшиві гласи:

«Петлюра — запроданець! Наймит панської Польщі! Служка польського імперіялізму! Погромник жидів! Бандит!..»

А сам наче б то й забув, як біг чимскоріш до Риги підписувати пакт із польським паном та імперіялістом, щоб поділитись з ним українською землею; наче б то не він виконавець світового маштабу розбоїв та юдофобства.

«Українські буржуазні націоналісти, — дерся й дереться досі брехливий большевицький дячище, — найбільші вороги українського народу! Вислужники «хвашизму»! Гітлерівське охвістя! ОУН — убивник українських людей!»

А сам наче б то й забув, як то з Гітлером підписував пакт і як до спілки з ним розірвав Польщу. Соромно ж признатись скільки то «приятельських актів» супроти українського народу він наробив напротязі свого розгнузданого панування над ним, на довічну ганьбу собі. Хіба «українські буржуазні націоналісти» зліквідували за панування большевицького божка Сталіна найкращий цвіт української нації — українських культурних діячів? Хіба вони організували страшну голодову облогу в 1933 р.? Хіба ж вони помордували силу-силенну українського народу у Вінниці, Львові, Дрогобичі, Луцьку і по інших знаних і не знаних місцях в Україні й поза Україною? Хіба ж вони сьогодні розправляються найганебнішими і найдикшими способами з українськими і політичними діячами по тюрмах, концтаборах і божевільнях?

Сьогодні до знуди чуємо, як верескливий червоний дячок виводить своїм козячим голосом:

«Українські буржуазні націоналісти на службі капіталістичних розвідок! Запродавці американського імперіялізму! Служаки Волл-стріту!»

А сам чимчикує, не минаючи й найменшої okazji,

до американських і інших капіталістів, обіймається з ними, чоломкається, шампанське попиває, щоб лише добрі економічні кредити дістати від них, без яких уже давно всі сови гули б по ньому вічну пам'ять. Та ще й нацьковує їх проти свого компартійного однородця і страшить їх нібито його «жовтою небезпекою».

Раз задуднить він харкаво-низеньким голоском милосердно про те, як то «українські буржуазні націоналісти» бідних «євреїв» громили, то знову запищить на високу нуту про те, що вони еднаються з жи-дівськими сіоністами проти Ессесерії.

Навіть і про наших церковних достойників червоний дячище виводить какофонію, мовляв, вони були також «гітлерівськими агентами», а одночасно й «агентами Ватикана». При тому сам заводить шури-мури з Ватиканом та оббиває його пороги.

І так без кінця.

Червоний дячище аж зі шкіри вилазить, наспівуючи безупинно фальшиву свою пісню про «буржуазних націоналістів», яких не було, нема й ніколи не буде під сонцем на землі. Про кого ж йому співати? Відомо ж, що про «буржуазну комунарію» в Ессесерії, якої наплодилось, мов комарів над болотом, співати уста не розкриються.

Отак безустанку дереться він собі, гугнявить, какофонить. Хоч і поганенька його пісенька, але зате.. голосна.

СНИ РЯБОЇ КОБИЛИ

Кожний раз, коли відбувається з'їзд американської Польонії, делегати у великій журбі за майбутню долю країни їхнього походження раду радять, як би то зробити, щоб майбутня доля її була ласкавішою, і, головне, щоб польська держава в майбутньому територіально лишилась не лише не надщерблена на заході, але й поширена на сході. Кожний з'їзд менше бере під увагу раду, як на «турка московського стати», завдяки якому Польща перебуває сьогодні в ко-

муністичних тенетах, а більше привертає уваги, щоб на майбутнє забезпечити непорушність сьогоденних кордонів на заході та (о, горе непоправним мрійникам!) повернути Польщі західні українські й білоруські та частинно литовські землі зі Львовом, Луцьком, Гродном, Вильном.

Кожний з'їзд, тримаючись старої фальшивої рецепти, непоправно обходить єдино-реальну тепер і в майбутньому справу: налагодження добрих стосунків з природними спільниками-сусідами, щоб разом з ними стати на отого «турка московського», а витрачає багато енергії, а ще більше слів, на нереальну справу фантастичних кобилячих снів про «східні території».

Тому, що оті кобилячі сні є головним пунктом кожного з'їзду американської Польонії, присвятимо їм трохи уваги.

З нашого боку ми радимо шановним делегатам кожного з'їзду та всім їхніх однодумцям, якщо попадати в кобилячий сон, то вже більшого масштабу, як був досі. Використавши нагоду відвіювати чужими руками так звані «земи одзискане» на заході, які, хоч у сивій давнині належали до Польщі, але від століть були заселені в більшості німцями, чому ж не взятися за експеримент посягати на сході лише по землі, признані Польщі Ризьким договором, але й по центральні і частину східної України з Києвом, Вінницею, Черніговом, та цілу Білорусь із Мінськом, Полоцьком і навіть... Смоленськом. Треба б посягати і по цілу Литву, а навіть і Латвію. Колись то з волі, чи з неволі землі ці належали до «корони польскей». Як уже в рябокобилячому запамороченні будувати майбутню імперію, то будувати за всіма принципами імперіялізму. Сліди польського панування на тих територіях, а особливо на українських, ніколи не затруться в історії. Хто ж, наприклад, фізично знищив гетьмана Івана Виговського і полковника Івана Богуну? Хто викинув кості великого Богдана з гробу в Чигирині? Хто громив «банди козацке» під Кумейками, Лосевом, Берестечком, а ще більше діставав від тих «банд» прочухана? Хто вбив Підкову і Наливайка та інших

1

козацьких провідників? Хто збещестив українські православні храми а народ закував у страшну панщину? Хто спольонізував більшість нашої аристократичної верхівки? Крім отих слідів, є ще сила силенна інших, які говорять про «славу» колишнього польського панування в Україні. Чому ж не використати отих історичних слідів, як аргумент? Отоді був би кобилячий сон! Сон про імперію «од можа до можа».

Дивні ті маніяки з польської Польонії, що так пам'ятають події перед кількадесятьма роками, а забули про події перед двома-трьома століттями. На мою скромну думку, різниця часу не повинна б мати жодного значення, тим більше, що йти отими фазами польського панування на тих землях, жодної різниці також немає. Такі самі сліди в історії залишили по собі обидві фази. А може, ті маніяки бояться дразнити Москву, мріючи домоворитись із нею і скласти новий «Андрусів» чи «Риґу»? Це також кобилячий сон, що, як у минулому, так і в майбутньому не виправдає себе на довшу мету, і в результаті якого поляки можуть згодом знову втратити останні свої штани.

Здіймаючи нічим неоправданий вереск про «правність» Ризького договору, поляки з американської Польонії таки рахуються з морокою і перешкодами, яких тяжко буде позбутися та перебороти. Здобувши легко чужими руками землі на заході, вони свідомі, що така нагода не прийде на сході. Здається, виключена річ, чи вдасться це будь-коли зробити французькими, англійськими чи американськими руками. Покладатись на свої лише руки — справа ризиковна. Бо вони, як не крути, а таки закороткі. Пхати їх безцеремонно, куди не слід, може завжди привести до одного лише результату: дістати добре по пальцях від тих, які і в культурному відношенні, і в державних аспіраціях, ні в чому не поступаються полякам, а в дечому, от хочби в пошануванні права на свободу іншим, далеко їх випередили. Тому то Польонія й здіймає крик, щоб прихилити сильних Заходу до свого нечестивого діла: загарбати знову силою землі своїх східніх сусідів.

І чи не краще було б для отих маніяків шукати шляхів порозуміння з тими сусідами, ніж попадати в кобилячі сни? Але вони, на жаль, не доросли ще до того рівня, щоб бачити й розуміти, хто є їхніми природними союзниками, що інтереси майбутньої вільної Польщі тісно пов'язані з інтересами України, Білорусі, Литви й іншими поневоленими країнами східної Європи. Вони не здають собі справи з небезпеки, що, наставивши сіті на когось, можна легко в них і самому потрапити. Такі випадки вже двічі трапились у минулому. Хіба лише політичний анальфавит може сказати, що таке становище поляків не скріплює нашого спільного ворога — імперіялістичну Москву.

З резолюцій кожного з'їзду американської Польонії видно, що велика частина поляків являється вельми поганими учнями історії, помимо того, що той учитель ніколи не шкодував полякам бука і завжди переселявав розум із грішної частини тіла до голови... Як уже й такий учитель не помагає, то наврод чи знайдеться кращий.

НЕВІСТКА ВИННА

Свекруху в нас, українців, прийнято вважати вельми сварливою, поганою жінкою, якій невістка ніколи не догодить, яка знущається над нею, намовляє синів бити жінку, сварить її за будь-що та обмовляє-очорнює її перед людьми. Так вона оспівана в українських народніх піснях, виставлювана в народніх драмах і комедіях, описана в поемах, віршах, повістях, оповіданнях, гуморесках, сатирах.

Пригадую собі, як то в моєму рідному селі була колись така люта свекруха, що коли під час сушення сіна несподівано найшла хмарка і линував дощ як із цебра, вона накинулася на бідну, Богу духа винну, невістку, мовляв, це її вина, що сіно замокло.

Другий випадок я бачив на власні очі і чув на власні вуха. Коли вибухла в 1939 році війна і зятя нашого сусіда покликали до війська, прибігла дуже

сварлива його мати і з лайкою накинулась на невістку, що, мовляв, вона винна в тому, що вибухла війна і що сина беруть до війська. Тоді її брат, до речі, інтелігентна людина, не дуже-то інтелігентно, силою витурив її з хати.

Хоч у нас часто траплялися свекрухи добрі для невісток, але чомусь загальною свекруха стала символом домашнього лиха й неполадків.

Коли спостерігати вельми активну діяльність Організацій Визвольного Фронту на чолі з революційною ОУН, то мимоволі охоплює людину враження, що вона опинилась у ролі отієї традиційної, завжди в чомусь винної невістки, яка не може ніколи догодити своїй примхливій свекрусі. Різниця лише та, що українська невістка коли мала свекруху, то лише одну, а ОУВФ мають їх аж декілька.

Що вони не робили б, зразу десь, як не в Чикаго, то в Вінніпезі чи Торонті, а вже особливо в Парижі на Рю Саво, височить свекруха і починає кричати та доводити, що не так!

Виступить невістка з критикою культобману чи реалітетів, зразу як не тут, то там вискакує Пилипом з конопель свекруха з писком:

— Невіграси, дурні так роблять! Проти рідних братів і сестер виступає!

Хоче невістка стати в обороні переслідуваних діячів в Україні, зразу щонайменше дві свекрухи вискочать нараз:

— Злочинниця! Глупа! Провокаторка! Петлю помагає большевикам затягувати на шії їхніх жертв!..

Починає провадити збіркову акцію на Визвольний Фонд, зразу тут і чорт на верх винесе свекруху

— Касу свою поповняє! — кричить, як на пуп. — За гроші темної маси роз'їжджає собі! Людські кишені визволяє!..

Виступить десь на міжнародній конференції делегат ОУВФ в імені українського народу, зразу всі свекрухи нараз, наче їх хто найняв, зарепетують, за-протестують, скритикують, не забуваючи при тому бо-лотцем та помийками хлюпнути на неї:

— Як сміє він в імені українського народу виступати? Хто йому таке право дав? Узурпатор!.. Це лише ми — політичні свекрухи — маєм право про все говорити!

Виступить делегат лише в імені ОУН, ОУВФ чи АБН, і знову не догодить свекрусі. Ця знову нарікає, лається:

— Ось, бачите, людоньки, лише свою групу бачить, в її імені виступає! Нас ігнорує! Народу не помічає!.. Хіба ж це демократично?!

Увійшли ЗЧ ОУН до УНРади, підняли деякі свекрухи крик:

— По що їх там? Щоб заваджали демократам? Це п'яте колесо у возі!..

Покинули ЗЧ ОУН УНРаду, знову лемент:

— Проти єдності виступають! Розбивачі!

Що невістка не зробила б, завжди, по традиції, вина мусить бути по її стороні. Завжди свекрухи лаються, визивають її, очорнюють і, сидючи собі маком, для загальної справи роблять стільки доброго, скільки сірий кіт наплакав.

Ніяк не можуть перевестись наші традиційні, злі свекрухи. Не здихаєшся їх ніяк. Пилип з конопель — живущий тип, але чи він є показником нашої національної живучості — це великий знак запитання.

«МЕНШОБРАТНІ» КРЕАТУРИ

Як відомо, природа-мати наділила папуг і мавп здібностями в дечому наслідувати людину. Скажіть якесь слово перед папугою — зразу вона стане його повторювати; чешіться, щоб бачила це мавпа, і вона зразу вхопить за гребінець і буде й собі чесатись.

Серед нашого народу і вдома, і на чужині, розвелось чимало папуг і мавп, створених на людську подобу, які дуже люблять наслідувати свого «старшого брата» москвина.

Люблять вони не лише на взірець цього «старшого брата» повторювати кількаповерхові московські ма-

тюки, чи заливатись до безтями брагою, але й наслідувати його в культурно-побутовому житті.

Ось, наприклад, коли читаєш українську підсоветську літературу й публіцистику, то сливе в кожному уступі бачиш, як запопадливо наші папуги засвоюють московський лексикон. Такі слова, як: очки, солдат, галстук, кровать, бумага, учбовий заклад, спортсмен, клас, парта, карандаш, ствол, бензин, уроки, канікули, глава, здоровниця і багато, багато інших вже набули там, так би мовити, «права громадянства».

Навіть багато місцевостей в Україні й поза нею «удостоїлись» змосковщених назв: Ровно, Ромни, Каховка, Дружковка, Северо-Донецк, Брест, Ахтирка, Азов. Гельсінки там уже Хелсінкі, Гімалаї — Хімалаї, Гондурас — Хондурас, Ганой — Ханой, Атени — Афіни, Білгород — Белград. Навіть німецький комуністичний заправило Гонекер став там Хонекером.

З людськими ж іменами, то вже правдива Пошехонія завелась. Уже й зі свічкою в руках та ще й у білий день не знайдеш Василька, Івася, Грицька, лише Васю, Ваню, Гришу, а далі: Серьожа, Коля, Яша, Мітя, Дуня, Света, Лена, Мая, Альоша, Льоня, Міша. І так у безконечність.

Знову наші недоумкуваті мавпи, побачивши, як «старший братунь», щоб зогидити наш гопак, додав до нього дешеві цирково-акробатичні атрибути, наввипередки почали й собі ті цирковно-акробатичні додатки вводити в наші народні танці і зогиджувати їх, бо ж ті додатки так підходять до українських танців як воляче ярмо для коня.

Або випустять сорочку поверх шараварів ще й підпережуть її крайкою і демонструють цю дивовижу перед чужою публікою, як український національний стрій.

Або видадуть платівку із збираниною міжнародних танців, на обкладинці якої пишається цибуляста московська церква, і рекомендують такий «культурний вінігрет» як танці з України.

Усяким наським папугам і мавпам в Україні не дуже то й треба дивуватись, бо лакеї і яничари на

щось достойніше не здібні, а інші виконують це з страху чи байдужости. Але на чужині, де нема московського «культурного» тиску і не свище московський батіг над головою, то вже найвищий час нашим папугам і мавпам отрястися з папужо-мавп'ячих прикмет і стати врешті нормально думаючими українськими людьми.

ПРОГРЕСУЄМО

Світ, кажуть, прогресує, і то не абияк, а стомилевими кроками вперед. Техніка так підскочила вгору, що аж на Місяць уже доскочила, та ще й вище не без успіху пробує стрибати. Цивілізація також зробила прогресивний скок угору, зробивши при тому таке шалене сальтомортале, що життя обернулося протилежно на 180°: жіноцтво не лише визволилося з-під чоловічої гегемонії, але ще й подекуди встановило гегемонію над чоловіками. Ось, наприклад, іде чоловік з жінкою в авто. Вона, як правило, правою рукою при кермі, а в лівій — сигарета; чоловік же сидить собі, зіщулившись, і виглядає на непотрібний атрибут. Жінка керує авто і, одночасно, цікаво оглядається на вітрини крамниць. Не зорієнтувавшись, проїхала поперечну вулицю з червоним світлом, а тут — дідько полісмена надніс. Зупинив і штраф записав — цілих двадцять долярів.

Непотрібний атрибут — чоловік — тремтячим з досади голосом каже до жінки:

— Гані! Треба вважати, коли ведеш авто.

Вона, зневажливо глянувши на чоловіка, сплюнула крізь зуби через відхилене вікно і з гримасою відповіла:

— О, шарап!

Це так при ліберальному капіталізмі. При соціалізмі, а особливо в його переходовій стадії до комунізму (предовга дорога!), жінка здобула собі такі права, що хай ховається із своїми правами капіталістично-ліберальна жінка. Вона витиснула чоловіка з багатьох ділянок праці, а особливо з шахт, усякого бу-

дівництва, санітарних робіт і т. п. Наприклад, будуть якийсь об'єкт: жінки носять і кладуть цеглу, заготовляють вручну матеріал і подають його вгору, а чоловіки — «шохвера» довозять лише матеріал вантажниками. Прогрес на всі сто! Не лише соціалістична «уравніловка», але й своєрідний жіночий соцпріоритет...

Прирівнювати колишній, консервативний спосіб життя з його патріархатом до сьогоденного ліберального все одно, що прирівнювати кобилу до трактора. Прогресуло людство здорово! Порівняйте, наприклад, як краще: чи жити всеньке життя чоловікові з однією жінкою, чи міняти їх з півтузина разів, згідно з ліберальним прогресом? Або навпаки: краще жінці задовольнятися одним чоловіком, чи міняти їх, як авто? Або, як краще: шанувати й респектувати от хочби президента держави, чи виливати на нього помий й усякі бруди, чи є за що, чи ні?

Кожна, ліберально думаючи, людина, самозрозуміло, вибере той другий варіант. Вибирає і прогресує, аж моторошно робиться.

А ми? А ми також, Адамові діти, не можемо завжди пасти задніх, мусимо прогресувати й собі, бодай у тому випадку. І ми прогресуємо, і випереджаємо не раз і інших. Другий Конгрес СКВУ — наявний доказ. А скільки тих доказів по наших газетах і журналах! Аж кишить!

Щоб прискіпати процес отого прогресу, я дозволю собі подати до ширшого відома деякі рецепти, які напевно не підведуть. Коли, наприклад, відбудеться черговий Конгрес СКВУ, то треба не лише позбавити слова наших політичних лідерів, але й не допустити їх на конгрес взагалі. Натомість запрошувати і допускати до слова, хай собі говорять на здоров'ячко скільки влізе, чужих політичних діячів і не лише великого, але й малого калібру. Церковних наших достойників також не допускати, щоб не здержували ліберального прогресу. Хай пильнують собі свого кропила і кадила. Коли б котрийсь із них, для прикладу, Верховний Архієпископ і Кардинал Йосиф, пришле приві-

тальну телеграму чи листа, то не зачитувати і навіть не виправдовуватися згодом.

Критикувати найбільше наших політичних і громадських діячів, чи є за що, чи ні, обливати їх помями і обкидати всякою нечистю, щось вроді, як роблять деякі наші ліві студенти. Борони, Боже, критикувати різних наших науковців-кар'єристів, а натомість «давати по кулях» безінтересовним діячам нашої науки і культури, а особливо тим з АДУК-у! Закинути всяку визвольну політику і прийняти політичну рецепту доктора Білінського. Навіть можна б дозволити потьопати слідами відомого універсального ході — Юрія Косача. Загально ж щодо розводів, то робити їх ще два-три роки на голівудський взір. От тоді буде й прогрес! Хоч він повів би нас не вперед, а назад — так чорт з ним! Хай буде й шкідливо, аби лише ліберально!

МОСКОВСЬКІ «БОГДИХАНИ»

Москалі, живучи століттями під пануванням азійської Золотої Орди, перейняли всі її звичаї й традиції. Абсолютизм, жорстокість, підступ, терор, «община», зовнішня блискучість й внутрішній бруд (славна московська «грязь»), сміховинна самохвальба про культуру й прогрес і застрашаючий регрес на кожному кроці та брак елементарної культури, позірنا релігійність і фактичне ідолопоклонство як не перед «царем-батьошкою», то перед «найяснішим», «наймудрішим» і най... най... най... і т. п. першим-ліпшим большевицьким червоним богдыханом, а вірніше — богдыханом.

Від Івана Грозного через Петрів, Катерин, Микол, Ленінів, Сталінів, Хрущових до найновішого богдыхана-богдыхама Ілліча Второго-Брежнева.

Візьмім, наприклад, зовнішню блискучість та ідолопоклонство. Це щось безприкладне в історії людства не лише в усіх февдальних й абсолютних системах, але навіть і в найпримітивніших — кацикатах. Хто бачив чи чув де в світі, щоб генералітет, вся офі-

церня й орденоносне чиновництво, а навіть і робітництво, начіплювало собі на груди стільки орденів і всяких зірок, що й мусі (а мух много-много в соцгосударстві!) ніяк присісти на піджаку. Ще трохи і вже почнуть ті ордени начіплювати на плечах і спинах, бо на грудях вже місця не буде.

Впарі з орденоманією, існує нечувана ніде гльорифікація імперських богдыхамів. Царів гльорифікували, як «помазанників Божих». Червоні московські імперіялісти, відкинувши Бога, визнали божками недо тепного Маркса і підступно-жорстокого Леніна. Щодо Сталіна, то, мабуть, побив усі рекорди світу своєю гльорифікацією. Навіть курячий дядько, свинопас і кукурудзяний реформатор, Нікіта, за своє недовге дуже довге панування добився значних успіхів у цьому. А тепер черга на найновішого московського богдыха Ілліча Второго-Льоньки Брежнева.

І ось, у большевицькому розумінні, прийшла подія «історична», «епохальна», «світового значення» тощо: московський червоний клан іменував Брежнева маршалом СССР. До цілої констеляції зірок й орденів ще одна зірка — брильянтова маршальська. Уявіть собі позу сьогоднішнього богдыхама: зухвалий дідок у повній маршальській уніформі! Грудь в орденах що й плюнути нікуди. З-під «фуражки» пелехаті бровища, зухвало-гордий погляд малих свинячих очей, здоровенна, випашена морда, пихата міна. Блиск і сила богдыхама так і б'ють навкола, що роздайся море!

І все перед ним тремтить, рачки наввипередки лазить, славословить, услужливо кланяється, упідлюється, а найбільше наша червона «хохландія» з московським гавляйтером Щербицьким на чолі. Так і претється, щоб патинок богдыхамський лизнути, увагу його до себе звернути, ласки удостоїтись. Лазить він навколішки, раччи, крутить-викручує і задком і передком, славословія взносить, упідлюється до нечуваних меж.

Великий, грізний, могутній, блискучий богдыхам, вседержитель великої, найбільшої в історії людства, імперії, але... не вічний. Ще рочок-два-три і пора «пе-

реселитись» із зореносного Кремля як не до мавзолею, то в горщик-урну.

Величезна імперія — тюрма народів, підперта мілйонами багнетів, атомбомбами й ракетами, грізна назовні, могутня позірно, але внутрі перегнила до основ, з найбільш реакційним режимом і відсталою рабовласницькою системою в світі, де людину зводиться до ролі бездушної істоти, коліщатка в машині, а нації й народи — до погною для пануючої нації-паразита, із застрашуючою соціальною нерівністю між широкими народними масами і пануючою клясою паразитів — комуністичної зграї, з безоглядним придушуванням іншої думки і з безправним насильством червоної оприччини над людиною й народами.

Чи таке анахронічне, штучне твориво може існувати вічно? Ніколи! Під подувом непереможної ідеї націоналізму, яка проголошує свободу для всіх народів і людей, це страхотливе твориво завалиться врешті і навіть ріжок та ніжок по ньому не останеться, лише погана пам'ять на віки-вічні.

КУЛЬТУРА ТАК І ПРЕ!

Москалі славляться пиятикою, хуліганством, неперевершеними матюками і взагалі некультурною поведінкою. Всякі «самоотвержені» малороси, русотяпи, большевицькі поплентачі різного калібру, всяка хохляцька лакейня з кокардами на лобі та московське сміття й грязь залюбки наслідують «старшобратні» манери москвинів. Як тільки щось не вміщається в їхньому обмеженому мозку, не підходить під їхній большевицький смак, суперечить їхній примітивній думці — зразу накидаються з своєю брудною лайкою і догавкуються до такого, з чого не лише нормальні люди, а й колгоспні коні регочуть.

Ось, наприклад, в отакій мізерненькій шпаргалці «Вісті з України» появилвся був раз жалюгідний «фейлетон», скерований проти особи голови Проводу ОУН

Ярослава Стецька. Слово «фейлетон» ми взяли в лапки, бо в дійсності це був не фейлетон, а примітивне, позбавлене найменшого прояву гумору паплюження примітива.

Культурно вихована людина, якій відомі елементарні засади етики, ніколи не виставлятиме чужого прізвища на сміх. «Не ім'я прикрашає людину, а людина прикрашає ім'я», каже народне прислів'я. Видно, для «товаріща» Краснощока, автора цього блекотливого писаннячка, не існує взагалі не лише людського, але й національного сорому, коли адоптував собі таке псевдо. У большевиків усе «красне»: Красна площа, Краснодар, Красноярськ, красна армія, красний флаг і т. д. Мабуть, Краснощок добре засвоїв собі ідею «злиття націй», пришивши собі таке псевдо. Але вже треба було в тому випадку бути більш послідовнішим і назвати себе от хоч би Красноморд, Краснощоків чи Красномордов.

Вже б хоч большевицький блазень-писарчук не виводив імени Гітлера з минувшини, бо ж хіба лише політичному невігласові невідомо, з ким то пактувались, лизались, братались та розпалювали «міровий пожар» Сталін, Молотов і вся їхня бандитська гопкомпанія.

Ми пам'ятаємо добре, як широкі українські народні маси ентузіастично підтримували Тимчасове Правління у Львові, яке Актом 30 червня 1941 року проголосило відновлення Української Держави. І не Ярослава Стецька і українського народу в тому вина, що не можна було закріпити української держави між большевицьким молотом і гітлерівським ковадлом.

«Товаріщ» Краснощок, називаючи Я. Стецька прем'єром, бере це слово в лапки. Ну, ясна річ, що таке слово не може пролізти спокійно крізь горлянку большевицького цуцика з породи хохлів. А хто ж є сьогодні, наприклад, Ляшко і хто були всі його попередники на бутафорному «прем'єрському» кріслі в підсоветському Києві? Я. Стецько був незалежний і не піддався жодному ворожому тискові. В концтабір пішов на знущання й тортури, але не відкликав Акту

30 червня 1941 року. А що ж з тими «прем'єрами» т. зв. УССР? Один за другим наввипередки упідлювались і упідлюються, щоб ближче біля московського богдыхана стати та лизнути його патинок. А щодо «гарбузів», то не Я. Стецькові «історія їх піднесла», а підносила й підносить руками кожночасного советсько-московського богдыхана і його клянущим всім тим «прем'єрам» і «міністрам» сьогодні та «народним комісарям» у минулому. Приклади з Петровським, Скрипником, Шелестом та багатьма іншими хіба невідомі лише політичним анальфабетам.

Редакції ж «Вільного Слова» з Торонта, на яку покликається Краснощок, мовляв, навіть ця «націоналістична» газета критикує Я. Стецька за його політичну діяльність, а, конкретніше, його редакторів радимо взяти ножиці та викраяти дещо позитивніше з іншої преси, як це він, звичайно, звик робити, чи надрукувати ще пару фотографій із себе, як займається нікудишньою критикою на адресу цього українського політичного діяча.

ГЛОБАЛЬНИЙ ГАВКІТ

Колись у нашому селі в дядька Семена був здоровенний і злий собайло на ім'я Британ. Бувало, коли б не загавкав, зразу йому в унісон починали гавкати собаки майже цілого села. Від того гавкоту нераз аж голова ходором ходила, а вуха приходилось затикати пальцями, щоб не чути того гавкоту, особливо пискливих малих цуциків.

Аналогічно, як з тими собаками, сьогодні мається справа в міжнародній політиці.

Лежить собі в «краснозоряному» Кремлі здоровенний вовкодав, час від часу зривається, нюшить навколо і здійсмає гавкіт. Ось занюхав він китайця і загавкав:

— Гав-гав-гав! Проклятий Мао! Поганий Чу-Ень

лай! Розбивачі комунізму! Роздмухувачі війни! Імперіялісти!..

Сателітні собачки, зачувши гавкіт кремлівського барбоса, зразу наввипередки й собі загавкали, лаючи китайців на всі лади.

Повернеться кремлівський вовкодав в іншу сторону і, звітрівши американця, піднімає знов гавкіт:

— Капіталістична акула! Імперіяліст! Міжнародний інтригант!

Сателітні собачки зразу ж і собі повертаються в цю сторону і дають волю своїм мордам.

Присниться в сні московському барбосові «український буржуазний націоналіст», який відриває Україну від «рідної» Москви, скочить наче хто йому паприки під хвіст підсипав, і заскавулить, загарчить:

— Вороги українського народу! Прокляті бандьори! Трусами криниці наповнювали! Гітлерівське охвістя! Наймити капіталістів! Спільники сіоністів! Фашисти!..

В цю мить вискочить ціла тічня насєких цуциків та наробить такого дзявкоту, що не допусти сила небесна! Вуха глухнуть. Голова тріскає. Подайте їм лише «буржуазного націоналіста» — миттю розірвали б його на шматки.

Не подобається московському собацюзі сіоніст, зразу ж його расистом оббреше, а сателітнім та нацменським собачкам лише подай таку оказію.

Буває частенько, що й західні соціалістично-ліберальні пєсики залюбки допомагають червоному кремлівському псові. Особливо, коли йдеться про Еспанію, Чіле, Південну Африку. Гавкають до знуду на «фашистів» і «диктаторів». І знати не хочуть, що якраз найшкаріднішого фашизму й найгіршої диктатури треба шукати у свого диригента — кремлівського вовкодава.

Навіть й у нас такого рода собачки не переводяться. Ну, що ж, живемо в добі лібералізму і «прогресу», тож лібералізуємось і прогресуймо також. Доволі задніх пасти!

ПОСВЯТКОВІ РЕФЛЕКСІЇ

Кожний раз, згадавши ненароком про минулі різдвяно-новорічні свята, думаєш собі:

«Богу дякувати, що вони вже поза нами»!

І згадуються оті неповторні часи, коли то справляли свята в нас удома, як то малеч, молоді, старші й старі ждали їх, діждатись не могли. А коли нарешті прийшли свята, як запалили свічки на ялинці, як понеслися духм'яним ладаном пахощі сіна з накритого ним стола і лав, як залунала колядка під вікнами — Боже милий, який урочистий святковий настрій огортав усіх, від дитвори до сивеньких дідусів і бабусь! А як засіли до спільної Святої Вечері всі усією родиною, щоб традиційних дванадцять страв спожити, які то смачні були оті пісні дари Божі! Ой, радісно святкувалось тоді! А й було що святкувати: три дні Різдва, два Нового Року, а опісля два Йордану. Коли б до купи їх злучити — цілий вам круглий тиждень вийшов би в сумі. Гай-гай! Минулися ті незабутні часи. А тепер? По правді сказати, не свята, а якась невдала пародія на них та й годі!

Як усім відомо, в Канаді й Америці вже від початку грудня починається різдвяно-новорічний сезон, з крикливою повсякденною рекламою, «крісмас-шапінгами», «санта Клосами» і т. д., від яких голова йде обертом. Хто в житті перший раз спостерігає оці модерні дива, подумає собі напевно:

«Ну, й нівроку, на свята порядні заноситься!»

Та коли прийде Різдво чи Новий Рік, то до полудня спиш, а пополудні не встигнеш у себе чи в гостях з'їсти обіду, і вже по святах — «гуд бай»! Наче їх і не було. А в нас колись увесь хрещений мир починав щойно празникувати. Нема часу святкувати полюдськи в модерному суспільстві — «бизнес», кажуть. не дозволяє. Так, неначе отой бизнес крізь землю провалився б, коли б бодай ще по одному дні Різдва й Нового Року відсвяткували як годиться.

У нас колись перед Святим Вечором постили всі

увесь день строго, старі й малі. Круглий день не дали навіть оселедця понюхати, олії лизнути.

— Гріх їсти сьогодні вдень, — так казала мені колись моя бабуса, царство їй небесне!

А сьогодні тут?

Береться синок рано яєшню на беконі й шинці смажити. Кажу йому:

— Коли б ти, парубче, в Україні був тому п'ятдесят років, то навіть і сухого хліба не понюхав би аж до Святої Вечері.

— Ет, — відповів з гримасою, — що ви там знали тоді, ви «беквард», «олд фешен»* люди!

От, які розуми дав молодикам модерний лібералізм! Прямо, хоч відбирай!

Я, по правді сказати, мабуть, більше всіх боюсь отого модерного різдвяно-новорічного сезону. Ненавиджу й боюсь найбільше різдвяного базару — «кріс-мас-шапінг» і писання святкових карточок.

Писання карточок — це робота, яку я найбільше не люблю. Перед нею жахаюсь не лише тому, що вона призначена виключно на мій писарський скромний хист (написати самому біля сотні карточок, це не фунт родзинок з'їсти!), але й тому, що, маючи, сякий-такий писарський хист, я ігнорую цілком надруковані на карточках тексти привітань і мордуюсь при складанні текстів своїх, і то до кожної карточки інших. При такій роботі не раз зайдеш у глухий кут, чи, як кажуть, «у сліпу вуличку», що часто трудно з неї вийти. Конкретніше: попадаю в найпарадоксальніші парадокси.

Ось, наприклад:

Пишу карточку до приятеля-лікаря. Звичайно, йдучи за модерною американською традицією, крім таких утертих фраз як: «веселих свят», «щасливого Нового Року», «доброго здоров'я» і т. д., треба ще й побажати успіху в бізнесі. Отут і за язик укусишся. Як так? Та ж бажати успіхів у бізнесі лікареві значить бажати масового лиха ближнім, а серед них може й собі самому. Та ж відомо, що кожна хвороба — не добро. От і попробуйте в такому випадку знайти

дипломатичну формулу, щоб, як то кажуть, «і вовк був ситий і коза ціла»?

Ось другий мій знайомий — дентист. Проблема з привітанням аналогічна.

Або знайомий адвокат. Побажати йому доброго бізнесу значить бажати добрим людям всяких неприємностей судового характеру.

Чи ще ось колега, власник гаражу направи авт. Напиши йому подібне побажання, то вийде так, ніби бажаєш його клієнтелі зайвих витрат на направи авт.

Ось краян погребник. Побажати йому доброго бізнесу, значить, не одному побажати царства небесного...

Найкраще, без найменших труднощів писати святкові привіти духовним отцям. Навіть коли б до привітання підчепити й оте прокляте слово «бізнес», то з неприємного положення можна легко викрутитись. Відомо ж загально, що під час похоронів, весіль чи хрестин без отців духовних обійтись годі. Чи в дні радості чи смутку вони завжди необхідні. Тож, пишучи про бізнес, не думається про похорон, а про речі радісні — весілля й хрестини.

«ЗАЧЕПИВСЯ ЗА ПЕНЬ...»

Ой, поїхав Панас
по горілку для нас;
зачепився за пень —
перестояв цілий день.

(Українська народня пісня)

Говорити тут будемо таки про Панаса, але не про того, що про нього співається в одній нашій пісні, уривок з якої подано вгорі. Говоритимемо про іншого Панаса, про того, який сидить собі в Західній Європі і не горілкою та іншим крамом торгує, а старенькою ви-

* »Крісмас шапінг« — різдвяний базар; »Санта Клас« — »Святий Клавс«, відповідник нашого св. Миколая; »гуд бай« — бувай, до побачення; »беквард« — відсталий; »олд фешен« — старомодний.

лялося політичною ганчіркою — марксизмом. Однак, цей політичний «бизнес» ніяк йому не йде. Заробивши на ньому, як «Заблоцький на милі», він забув, мабуть, що большевики його далеко випередили, підмалювавши на марксистський лад старий московський імперіо-колоніалізм. Тоді, коли дід Панас кількадесят років тому міг ще в Україні відіграти сяку-таку роллю, він із своїми кумпанами, повіривши в соціалістичну утопію, перешкоджав іншим допровадити діло до успішного кінця і кінець-кінців в одних штанах дременував на чужину.

Довгі роки на скитальщині, замість бодай навчитись доброго культурного тону, присвоїти демократичну поведінку, навчитися ставити загально-національну справу вище своєї, партикулярної та реально дивитись подіям в очі, він як той реп'ях, держиться увесь час старих своїх нікудишніх «теорій». Замість з українськими патріотами стати пліч-о-пліч проти нашого смертельного ворога, веде паперову війну проти зненавиджених ним націоналістів, наслідуючи, як мавпа, большевицькі методи: перекручування фактів, паплюження інакомислячого брата по крові і використання голої безсоромної брехні.

Отак, їдучи безконечною дорогою чужини своїм трухлявим соціалістичним візком, запряженим у паршиву марксистську шкапу, зачепив дід Панас ненароком за «пеньок» — відозву Українського Визвольного Фронту і наплів такого, чому позаздрили б не лише рідні і «адоптовані» скаби, римаренки, чередниченки, дмитруки, козаченки, маланчуки, мигалі, але й сам «буйвіл з Липок», ба, навіть найвищий політрук большевицького царства Суслов. Як звичайно, ареною цього його останнього попису стали «Старі Дні» і «Чуже слово», які вже добре набили собі руки в паплюженні «ворогів народу» — бандерівців. Не приходиться аж надто дивуватись з такого роду вибриків цього старого політичного невдахи-банкрота, якого били й б'ють і в гриву, і в хвіст українські патріоти за те, що з своєю кумпанією протрінькав в ім'я соціалістичної дурійки волю України, бо ж горбатого навіть і мо-

гила не випростає. Не прийшлося б багато дивуватись також, коли б він одного дня написав, наприклад, що Степан Бандера не був замордований агентом КГБ; що Тарас Чупринка не загинув у бою з ворогом як національний герой; що УПА не була українською все-народньою армією, а збіговиськом німецьких колябо-рантів; що Ярослав Стецько та й інші борці за волю України сиділи не в концтаборах, а в гітлерівських курортах.

Страшенно як подібний старенький дідок Панас до большевицьких писарчуків в продукції чорнильної блекоти, але й тут дивуватись не дуже прийдеться також: відомо ж, що яблуко від яблуні далеко не від-кочується. Для нього соціалізм, який нашому й іншим народам боком вилазить, ближчий і рідніший як ук-раїнський націоналізм.

ХВОСТОМ НАПЕРЕД

Серед нашої спільноти водяться такі диваки, для яких не існують закони логіки. Біжить, наприклад, кіт, як звичайно, головою наперед, а хвостом позаду, а вони будуть вам доказувати, що кіт біжить хвостом наперед, тобто, обертають уявно kota навпаки.

Це обертання kota хвостом наперед зустрічаємо в усіх ділянках нашого національного життя. Роблять це залюбки політичні і громадські діячі, науковці та культурники, навіть деякі владики, священники і цер-ковні діячі.

Не від сьогодні існує в нас на еміграції україн-ська революційна демократія. Ознакою її існування є факт, що вона розкололася. Самозрозуміло, що ко-ли б вона не існувала, то й не розкололася б. Ну, доб-ре, що українська, ще краще, що демократична, а ще краще, що революційна. Здавалося б, усе гаразд, та ось вискакують на її арену деякі її діячі, кожний з котом у руках, та й починають маніпуляції, як би то

примістити його перед публікою так, щоб його голова була там, де хвіст, а хвіст навпаки — там, де голова:

— Жовтнева революція принесла великі здобутки для українського народу!

— УРДП побудована майже на фундаменті марксизму-ленінізму!

— Лише шляхом еволюції, а не революції, треба змагатись за кращу долю і майбутність українського народу!

Не один гризе цей уердепівський горішок і розгризти ніяк не може. Як може бути політична демократична партія побудована майже на марксизмі-ленінізмі? Що спільного може мати демократія з тоталітарним марксизмом-ленінізмом?

Коли партія деклярує себе як революційну, значить, що вона повинна б у практичній дії дотримуватись революційного принципу в боротьбі проти большевицької контрреволюції. При чому тут антиреволюційні позиції?

Від таких мудроців не одному замакітрюється в голові так, що вона, тобто голова, аж ходором ходить — ще трохи, і на місці хвоста опиниться...

Між нашими політичними середовищами можна ще й більше призбирати подібних чудернацьких фактів, але за браком місця обмежимось лише поданим вище.

Довгі роки говоримо, пишемо, інформуємо чужий світ про московізацію нашої мови в Україні, протестуємо проти цього, шукаємо підтримки серед чужого світу. Але й тут вискакують на денне світло деякі наші культурні діячі й перед нашими очима намагаються обернути також kota хвостом наперед.

Сидить собі наш один чи другий еміграційний поет, письменник, журналіст або науковець. Пише собі, з трудом і переважно з дефіцитом видає свій дорібок. Ось вийшла в світ його книжка, чи з'явилась стаття. Читаєш — і решти чуба дубом стає від страху. Та це ж стовідсоткова советчина. Там аж рибіє від усяких глав,

парт, уроків, канікулів, очків, солдатів, галстуків, льотчиків, снарядів, залпів, розрядок, Афанасіїв, Гриш, Коль, Вась і т. д.

І старої української літери «ґ», яка пережила тисячоліття, у них не знайдете. Викидають силоміць наперекір логіці й глуздові. Замість «Івась скаче на ганку» пишуть: «Івась скаче на ганку»...

Навіть і деякі професори є за тим, щоб запровадити нібито український а насправді змосковщений правопис. По-вченому обертають kota також хвостом наперед. Пощо ж тоді нарікати, що нашу мову москалізують в Україні, коли намагаємось москалізувати її тут.

Прихильники обертання kota хвостом наперед думають, що вони тим несуть велику допомогу нашій батьківщині й рідному народові та роблять велике діло. Насправді ж від такої допомоги московські Ваньки аж руки з радости потирають.

«КРУТИ, ГАВРИЛЕ, НАВПАКИ КОЛЕСА!»

Українська народня мудрість донині зберегла серед нашого народу пословицю про якогось Гаврила, який крутив навідворот колеса. Отак, їдучи собі возом, чи ріжучи січку, він намагався крутити колеса не вперед, а назад, що йому не вдавалось і нічого з того не виходило. Отим невдахою Гаврилом наша народня мудрість характеризує різних невдах, які чи то в приватному, чи суспільно-громадському, чи політичному житті намагаючися крутити колеса «назад» людям на сміх, а собі чи своїй спільноті не лише на користь, але й на шкоду. Сьогодні в нашому фейлетоні зупинимось трохи над тими Гаврилами в нашому політичному житті, які не перевелися й досьогдні.

Москва, як відомо, підписуючи з Україною, як «рівний з рівним» так званий Переяславський договір, надула її так, що й донині годі їй, тобто Україні, ви-

лізти з «сестричних» обіймів. Пробувала Україна позбутись тої московської «опіки» кілька разів за козацької доби в часи гетьманування Івана Виговського, Петра Дорошенка і Івана Мазепи, але, на жаль, тодішні політичні дії виносили на верх українських гаврилів — Брюховецького, Самойловича, Сірка та інших, які кожний на свій лад намагалися крутити політичним колесом назад, поки не докрутилися до того, що Україна остаточно попала в московську неволю.

В період визвольних воєн 1918-21 рр., коли Україна проголосила свою державну самостійність, наші політичні гаврили, намагаючись наперекір рації, крутили історичним колесом навпаки. Одні були проти розбудови українських збройних сил, збройного рамени свого народу, мовляв, війська нам не потрібно, бо настав ідилічний час добросусідського співжиття з соціалістичною Московією, другі ж, коли ця «соціалістична» Московія напала на безборонну Україну, пішли на услуги москалям добивати свою державу, вірячи, що московські большевики допоможуть збудувати большевицьку Україну. І докрутилися до того, що не лише те колесо розторощило Українську Державу, але й декому з них їхні недотепні голови.

Не перевелися оті гаврили й на еміграції. Крутили навпаки колесом часу під такт різних американських комітетів «за визволення народів Росії» та «кацабів», поки не скомпромітувались з вухами й губами. Не бракує їх і сьогодні. Пробують знову свої сили в крученні колесом сьогодні назад в угоду різним московським «демократическим об'єднанням», підписують спільні декларації з московськими «демократами», які, як Максимов, Некрасов чи Солженіцин не дуже то грішать любов'ю до Самостійної України. Одним словом, наші гаврили скачуть у воду, не спитавши броду. Їм дуже імпонує, що такі московські «демократичні об'єднання» на взір того, що мало в квітні біж. року своє збіговисько в Парижі, проголошують «реальне право всіх націй на свободне самовизначення», хоч в іншій точці не забувають вставити, що «політичні партії й інші організації мають пра-

во боротись за участь в правлінні державою при умові відмовлення від методів насильного захоплення влади». Отак і виходить: ходи до нас, українська УДР, співпрацюй з нами, але дай слово, що коли по-валимо комунізм в ССРСР, при наших політичних махльойках щодо України, не пробуватимеш ужити фізичної сили. Цілком так, як в усіх большевицьких конституціях від Ілліча до Ілліча...

Наші нерозторопні гаврили, задивились як теля на нові ворота на московський клич «свободного самопреділення», забули, мабуть, або зігнорували факт, що Україна від большевицької революції вже раз проголосила свою державну самостійність, а після того два рази потвердила оце своє проголошення. Чи до їх свідомости доходить, що така московська «ласка» нам вже не потрібна, а потрібно лише визнання з їх сторони цих наших історичних актів. Це повинні б знати наші сьгоднішні гаврили і перестати крутити історичним колесом назад до перед 1918-го року.

Покищо, як виходить, вони вперто таки намагаються крутити колесом навпаки, тому немає іншої ради, як сказати їм: Крути, Гавриле, навпаки колеса, але уважай, щоб не докрутився до «більшого московського нуля»!

ТРИ ПРОБЛЕМИ

Як довго існує людина на нашій планеті — Землі, так вічно вона стоїть перед різного роду проблемами. Проблеми ті матеріального й духового характеру. Колись, коли техніка та загальна цивілізація ще не стояли на такому високому рівні свого розвитку як сьгодні, першість була в більшості випадках за проблемами духового характеру. Йдучи за вимогами своєї вибагливої душі, людина знаходила своє душевне заспокоєння залежно від характеру: аскетична душа шукала спокою за стінами тихих монастирів чи десь на відлюдді, мистецька душа віддавалась красі мистецтва й

поезії, підприємлива — шукала авантюристських пригод і т. д.

Сьогодні живемо в часах цілком протилежних, в часах «високої» цивілізації й небувалого технологічного поступу, коли Божу містерію, чарівну Музу та романтику фантастів заступив культ техніки й життєвого реалізму, від яких душа людини припинила, змарніла, скарлуватіла не раз до такої міри, що виникає інколи й сумнів, чи взагалі є душа в людини. На місце високих духових потреб, що мали першість у людини, прийшли потреби низькі, матеріальні. Метою сьогоденної людини в більшості випадків є наповнити свій шлунок вибагливою їжею й напоями, набити бездонні кишені грішми, які не обов'язково повинні приходити в реванш за чесну мозольну працю, влаштувати своє життя якнайкраще під матеріальним оглядом, хоч би й прийшлось коштом свого ближнього. У багатьох випадках навіть любов побудована не на духових, а матеріальних засадах, і часто людина одружується просто з бізнесових мотивів.

Найбільше подібних проблем має людина, яка живе в Америці. Усі ті проблеми — матеріальні. Про духові й думати не приходить. От такий собі зматеріалізований тип — американський громадянин, чи, взагалі, мешканець цієї країни думає: от, як би так «гавз» новий, модерний, де всі домашні проблеми розв'язуються потиском автоматичного гудзика! Лише потиснув — є світло, потиснув другий — кухонна піч влучається, третій — автоматична машина пере, сушить, четвертий — хату чистить, п'ятий — телевізійний апарат переключає. Ось, наприклад, вдалось купити хату — знову проблема: плати за хату рати й головокружні відсотки, плати іншуранс-забезпечення, плати за світло, воду, сміття. А далі — за меблі, механізовані хатні речі, напрями прерізні... Годі перерахувати все за одним махом. Але є найголовніших три проблеми, бо, крім хати, є ще авто і... жінка.

Про хату ми вже сказали вище. Ця проблема часто не дуже торкається родовитих американців. Є хата — добре, а нема — ще краще. Тоді — в «рент». Натомість

наш брат з Європи — цілком протилежної думки: штатів порядних немає, а хату мусить купити. Коли от такий наш брат-європеець купить собі хату (звичайно, на виплату), дивуються американці. Не один каже:

— Я народився в не своїй хаті, в не своїй і умру. Краще купити «Шевролета» чи «Форда» нового випуску.

Отут, власне, напрошується друга проблема — авто.

Для американця це найголовніша проблема, для нашого брата-європейця — після хати проблема друга.

Я, набравшись уже трохи американського досвіду, також переконався, що авто є більшою проблемою від хати. Ось, наприклад, їдеш рано до роботи. О сьомій має прийти автобус. Треба поспішати, щоб не спізнитись, а буває, що не встигнеш — і автобус покаже тобі хвоста. Іншим разом прийдеш упору — автобуса немає — спізниться... Ждеш тоді і досада розсаджує тебе, а як холод — то й мерзнеш, а як дощ — ще й мокнеш, а як сонце пече — прієш. Ждеш і в душі кленеш Америку з її способом життя, кленеш автобус, щоб усі колеса погубив у дорозі. Аж нарешті, замість на сьому, автобус пришкандибає десь за п'ятнадцять восьма. А в восьмій починається робота! Зразу стаєш перед непередбаченою проблемою: а що скажуть на роботі? І ось приходиш до роботи на пів години пізніше.

— Ей, бой, — звертається бос. — Чому так пізно прийшов?

Виправдуєтесь.

— Вері бед! Авто мусиш купити!

— Ей, бой! — зустрічає вас наставник. — Що, дружина ногу тобі придавила? Чого так пізно сьогодні прийшов?

Говорите йому правду, як на сповіді.

— Я ж казав тобі колись, що перше купи собі авто, а тоді хату...

Іншим разом, вертаючись з роботи, мусите обов'язково залишитися в місті, щоб купити щонебудь. У таких випадках, коли зовсім не потребуєте, не раз, замість одного, аж три автобуси сунуть, мов ті кро-

кодили. Холера бере вас: коли треба — нема ані одного, коли не треба — аж три присунуть нараз.

З того всього маєш гроші чи ні — береш та купуєш авто.

З автом зразу цілий рій менших проблем: плати рати, плати асекурацію, плати бензину, олію, батерії, направи... Сідаєш в авто, стартуєш — душа в п'ятах! Хто його знає — вилізеш з нього живий, чи витягнуть тебе мертвим, або в кращому випадку покаліченим.

Третя проблема — жінка.

— Старий! Боки тобі облізуть від лежання. Вставай, посуду мий!

— Старий! Хату вичистити треба! Берись та скоро! Ти чув, чи тобі позакладало?

— Та ти непотреб! Он Іван цілу сотку приносить перед «вікендом», а ти? Якби я не заробила, то ти навіть і на хліб не мав би!

— Он Василь нового «Каделяка» купив, а ти, мабуть, у тому старому «Даджі» будеш до смерти мене возити!

— Ти чув, старий? Матвій купив свій Гапці нове футро. Коли ж то я діждусь такої обновки?

— Ось побачиш! Тільки ще раз тебе побачу на підпитку, їй-бо, розвід візьму з тобою!..

Ех, ця Америка! Можливо, що й вона була б принадніша, коли б не оті чортові проблеми!

АНГЛІЙСЬКИЙ ОСЕЛ НА МОСКОВСЬКОМУ ШНУРКУ

Жив собі в Англії осел Філіп. Не звичайний такий осел, що його мати-природа обдарувала довжелезними вухами і який пасеться спокійно на запашний травиччі, або переносить вантажі неприступними для іншого транспортного засобу дорогами. Ні-ні, це осел з академічною освітою, з професорським званням та ще й із претенсіями на науковця-історика.

І взявся оцей осел-професор-історик за діл вель-

ми скомплікований й тяжкий на його осячі сили, а саме: писати історію козаків, а тому розуміється, й історію запорозьких козаків також. Постановив і виконав. Написав книжку п. з. «Козаки — п'ять століть бурхливого життя на російських степах». Але з тієї його праці вийшла справжня саламаха, не варта з наукової точки зору й торби осячої січки.

Осел той, як звичайно з природи вся осяча порода, був обмежений, бідненький на розум, критично не міг думати та залінивий студіювати правдиві джерела, а тоді братись за діло. Вихований в ліберальній системі, яка вчить, що все мусить приходити людині без зайвого труду й напруги легко, він не поспішив потрудитись більше, тобто взяти під увагу й другу сторону медалі, що повинен робити кожний об'єктивний науковець-історик, а наївно з осячою впертістю й глупотою вхопився за підставлений йому спритно Московю московський шнурок, тобто за московські псевдо-наукові джерела. І вийшла саламаха на лад отої саламахи, що її вже довгі роки варять московські історики різних політичних барв, тобто: заперечування тяглости української нації та ідентифікації її з княжою Київською державою, заперечування Козаччини як української рушійної визвольної сили. Запорізьких козаків перемішано з донськими й іншими козаками. Богдан Хмельницький в нього на рівні з Єрмаком чи Сенькою Рязіним, хоч, пишучи про нього, автор заперечує сам себе. Одним словом, Україна в цього автора-осла не окрема історична одиниця, а провінція Росії, пов'язана цупко історично, політично, економічно і культурно з центром — Московією. Отже, як бачите, вийшов спрепарований англійським істориком-ослом московський вінігрет, вимішаний краще ніж московськими істориками.

Автор подекуди покликається і на деяких українських істориків, яких праць він напевно ґрунтовно не студіював, а взяв готову на них негативну оцінку з московської історіософії.

Дорадником авторові був якийсь Ніколай Васілев, якому автор складає подяку, а також Москов-

ське Пресове Агенство. Ото знайшов «дорадників»! Тому й не слід сподіватись від нього чогось кращого.

Не віднині появляються всякі українофоби і в «Росії» і за кордоном, які стараються заперечувати історичне право українського народу на державну самостійність. Заперечують і... відходять в «лоно Авраамове», а український народ наперекір їхнім псевдонаукам живе і, хоч поневолений, але росте і розвивається та непохитно йде шляхом боротьби за свою державну незалежність, позначаючи його кров'ю безчисленних жертв — його найкращих синів і дочок. І ніхто його не може зупинити і не зупинить. Прийде час і він, наперекір усім своїм «приятелям», досягне своєї незалежності і «засяде в народів вольним колі», як вірив у це великий Іван Франко, як вірили Тарас Шевченко, Леся Українка і ціла плеяда великих історичних постатей України. А по всяких псевдо-істориках та прерізних україножерах лише вічна препогана пам'ять залишиться та сморід від їхніх поганих діл.

НАЙБІЛЬШ СПІВУЧИЙ НАРОД

По цьому питанню, звичайно, не буде одностайної відповіді. Одні казатимуть, що найбільш співучий народ це українці; другі твердитимуть, що італійці; треті обстоюватимуть думку, що москвини; ще інші, що гавайці. Буде багато таких, які стануть доводити, що найкращі пісні їхнього народу і що їх народ найспівучіший на землі. А я твердитиму, що найспівучіший народ — це американці, а особливо його сучасне молоде, довгоголове, довгобородо-вусате, обірівано-джинсове і «задраговане» покоління.

В українців, італійців, москвинів, німців і т. д., коли співають пісні, то вони недовгі, кілька чи кільканадцятистрічкові, кожна має іншу свою мелодію, інший ритм. Молоді американці мають також безліч пісень, але мені ще не вдалось усталити, чи кожна з них має іншу мелодію, чи ритм, бо до них моє вухо ніяк не може пристосуватись. Знаю лише, що всі вони неса-

мовито верескливі, подібні одна на одну як ті китайці, і страшенно довжелезні. Мій знайомий американець, фармацевт за фахом, старша віком і вельми культурна людина, каже, що ці пісні «без початку й кінця». І має рацію. Я коли б накрутив радіо чи то вдома, чи в авті, то завжди, як правило, застану модерну верескливу мелодію, якій ніколи немає кінця. То ж я зразу й виключаю радіо.

В європейських народів пісня призначена для вищих справ: нею відають хвалу Богові, нею оспівують любов, прославляють героїзм, висловлюють патріотизм, піддержують військо в маршах, розвеселяють життєві будні і т. д.

Якось раз моя неповнолітня внука стала мене просити, щоб я поїхав з нею до кіна. Я не дуже то маю охоту, і вона почала мене просити, щоб я поїхав, бо це один з найкращих нових модерних фільмів.

— Діду! — каже. — Ти не уявляєш собі, який то гарний фільм «Гріс». У ньому грає славний Джан Травольта!

Почувши назву «Гріс», мені чомусь спала на думку славна американська кінозірка Грейс Келлі, яка вийшла заміж за князя Монако. Я ніяк не можу засвоїти собі всі тонкощі англійської мови і не раз сплутую мовні гасла.

«Ого!» — думаю собі. — «Якщо там буде і ця артистка, то таки поїду. Вродлива і поставна жінка та прекрасна артистка, а головне, що ще ні разу не розводилася з чоловіком».

Я дав згоду внучці й ми поїхали до кінотеатру.

Дві з половиною години я пережив страшні фізичні й душевні муки. Безперервний вереск і рух. Внучка була в екстазі захоплення, а я, «беквард», пересидів ті танталові муки як на голках. Коли повернулися додому, то мені два дні, мабуть, здавалося, що голова в мене більша від хати...

В американців пісня в щоденному вжитку. Вона не лише постійно какофонить у радіо, але нею послугуються навіть у радіо й телевізії під час комерційних реклам. Спробуйте знайти тут хоч одну таку рекламу,

що обійшлася б без примітивної пісні. Навіть така продукція, що нічого з піснею не має й не може мати, як от бензина, фарба чи котячі або собачі консерви, не обходяться без «пісні».

Дійсно, співучий народ. Лише, на жаль, відносно культури пісні — загубив усі мірки і страшенно нею надуживає.

ЮВІЛЕЙ БОЖКА

Чи ви чули колинебудь, щоб у вільних демократичних країнах влаштовували величезний тарарам з нагоди дня народження президента або прем'єра? Напевно ні. Навіть у випадку, коли ювілей замикається круглою цифрою: п'ятдесят, шістдесят чи семидесятиліття. Хоч на Заході день народження втішається великою увагою, але надавати йому величезної «помпи» нікому й у голову не прийде. Коли така okazія припаде навіть і найпопулярнішому державному стерновому, то він собі спокійно відзначить її в родинному чи приятельському колі, а засоби інформації — преса, радіо, телевізія схочуть, то подадуть скромну вістку, а не схочуть, то й збудуть мовчанкою. Ні один з стернових держав Заходу не має претенсій на «помпу» з нагоди свого приватного свята, бо кожний із них напевно переконаний, мовляв, подумай, велика мені подія, що я народився! А коли б не народився, то й без мене світ кружляв би своєю дорогою, а країна й народ ішли б своїм шляхом історичного розвитку.

Натомість у країнах, де панують диктаторські режими, справа в цьому випадку маєтьс навпаки. Там диктатора вшановують позірно так (спробуйте не пошанувати!), що з нагоди дня його народження влаштовують йому таку всенациональну «помпу», немов би справді, коли б не він, світ почав би кружляти навпаки, держава не могла б існувати й розвиватись, а народ був би не народ, а череда безпорадних овечок. Пригадаймо собі, як то відмічувано дні уродин Леніна, Сталіна, Гітлера чи Муссоліні. Відмічують ще подекуди в такий спосіб і в наш час.

Московські більшовики не абиякі мистці в роздуванні таких «помп», особливо тоді, коли генсек, тобто московський червоний володар, твердо держить владу в своїх руках. Але хай лише потягне ногами, чи попустить трохи віжки, опиниться згодом поза увагою, а то й на смітнику, як сталося з Сталіном і Хрущовом.

З типовою московсько-більшевицькою «помпою» святкували в СРСР 70-ліття сучасного московського червоного хана Ілліча Второго, тобто, Брежнєва. Скільки там йому похвал, дитирамбів, славословія, возвеличання перепало, один Бог святий знає. Славословила його партія і підганяла до того народ. Але всім партайменам, які посідають партійні квитки та втішаються всякими привілеями, чи народів, якого змушують це робити, дивуватись аж ніяк не доводиться. Натомість треба дивуватись, і то дуже, головам західніх держав чи урядів, яких ніхто не примушував висилати незаслужених похвал і гльорифікувати сатану в уосібленні людини, якого не лише руки, але він увесь обхляпаний кров'ю його жертв, що проходять цифри грубих мільйонів, замучених режимом, який він сьогодні очолює й репрезентує, який практикує нечуваний ніде геноцид над поневоленими народами і який плянує поневолити весь вільний ще сьогодні світ і зашморгнути тугу петьельку провідним його мужам.

Тепер світ діждався часів, що, згідно з правилами модерної дипломатії — можна кривити душею, принижуватись особисто перед будь-ким та принижувати свої нації, казати на біле — чорне, і навпаки. І так, діждався сьогоднішній московський тиран ґратуляцій і славословія з нагоди свого семидесятиліття від ряду провідних особистостей Заходу, в тому, від президента ЗСА, президента Франції і канцлера Західньої Німеччини.

Найгірше в цьому випадку упідлився перед Брежнєвим канцлер Західньої Німеччини, Гельмут Шмідт, який у своєму посланні до Брежнєва висловився так:

«З нагоди Вашого 70-річчя посылаю Вам, Пане Генеральний Секретарю, свої найкращі побажання щастя! Ви можете в цей день з задоволенням поглянути на успішну діяльність для блага Вашої країни та по-

глиблення міжнародньої співпраці й порозуміння. Бажаємо вам на майбутнє і здоров'я та творчої сили для Вашого відповідального уряду. З радістю очікую Ваших відвідин у Союзній Німецькій Республіці».

Ясна справа, що Брежнев із задоволенням глядить на свою діяльність, маючи до діла з такими політичними розумами, як кол. президент ЗСА Форд з його державним секретарем Кіссінджером, та яким є до певної міри й канцлер Шмідт.

Брежнев тоді формально не був головою держави, лише генеральним секретарем комуністичної партії СС-СР, функція якого нормально повинна б відповідати першому-ліпшому голові будь-якої партії в демократичних державах. Різниця лише та, у фактичному, а не формальному аспекті, бо в СССР існує лише одна партія, комуністична, а інші заборонені. Формальним головою держави там є голова Верховного Совету, тобто по-нашому, Верховної Ради, що ним тоді являвся наш землячок з кодла тих, яких безсмертний Шевченко назвав «грязь Москви» — Микола Підгорний. Але йому, з нагоди його 70-річчя, здається, ніхто привітів із Заходу не посилав, навіть як формальному голові держави. Чому ж це генсек удостоївся аж такої уваги голів західних держав і їх урядів? Якщо з СС-СР деколи надходять якісь привітання, то лише за підписом «президента» СССР. І не чули ми ніколи, щоб той «президент» так упідлювався в своїх посланнях, як це зробив канцлер Шмідт.

Колись, як до Швейцарії приїздили Хрущов і Булганін, то там тоді вітали офіційно, як голову уряду, лише Булганіна. Хрущов був тоді опинився проти своєї волі в ролі «приший кобилі хвіст». Рад-не-рад, а мусів він тоді проковтнути цю вельми гірку для нього пілюлю-пігулку.

Від того часу проминуло багато років. Для історії це не дуже довгий час, а дивіться, як «прогреснули» західні ліберально-соціалістичні демократи! Подиву-гідно плигнули, але, на жаль, не вперед, а назад. Можливо, що в їхньому розумінні це поступ. Тепер часто

різні першорядні речі розуміються навиворіт, чи догори ногами. А московський сьогоднішній червоний хан, читаючи такі пеани на його адресу від головачів Заходу, напевно підсміхається собі й думає:

«Ой, щоб усе це сповнилося, що ви, дурні, мені тут нагородили, дав би я вам, «мерзавцам», перцю, аж у носі завертіло б!»

ПОГОДА, СТИХІЯ, ГОСПОДАР

Ніде в світі нема стільки хвальби, як у Ессесерії. Хвальби там повсякчас і на кожному кроці повні торби, виправдовує вона себе чи ні. Ніде, ні в Європі, ні в Азії, ні в Америці, ні деінде не хваляться й не підносять тарараму що, наприклад, зросла продукція сталі, нафти, м'яса, хліба, м'яса, тощо, або що закінчено достроково якесь там будівництво, чи прокладено рури, збудовано дорогу чи залізницю.

В Ессесерії навпаки. Там при кожній нагоді підіймають несамовитий вереск, від якого голова ходить обертом, а від хвальби аж нудить. Там крик і хвальбу зчиняють не лише тому, що якусь роботу скінчено достроково чи поверх пляну, але й що скоро скінчиться, хоча її ще й не починали... Цей факт відзеркалюється дуже добре в анекдоті, мовляв, у американців казка починається словами «це було», а в москалів — «це буде».

Посіють, наприклад, пшеницю і ще вона не зійшла, а советські бюрократи-пляновики вже й обчислили вам, скільки то мільйонів тонн прийдеться колгоспникам зсипати в державні засіки. Але коли приходять жнива, з советської хвальби й тарараму залишаються тільки «ножки да рожки». В таких випадках чуємо, як правило, виправдання, мовляв, погода чи стихія стали впоперек соціплянам: як не посуха висушить, то сльота вимочить; як не мороз виморозить, то суховій висмалить; як повінь не залле, то під льодом пропаде; як град не вимолотить, то вітри викачають і т. д. Завжди большевицькі бюрократи не лі-

зуть у кишеню по викрут — він готов у них у жмені, чи на кінці довгого язика повсякчасно.

Проклята погода! Капосна стихія! Ні «мудра» партія, ні всесильне КГБ, ні навіть бундючно-грізна міна «наймудрішого з наймудріших» вождя на погоду й стихію ніяк не діють. Прямо ігнорують їх на всі сто. Навіть концтаборами й психушками не застрашиш. Правдива архиконтрреволюція, якої ні застрашити, ні загнущдати, ані зліквідувати! Отакі вам пляни були хороші і от їх наче корова язиком злизала! І їдь знову поміж «капіталістичних акул» з капелюхом у руках і благай помочи: «Дайте, не минайте!»

Але цікаво, що й у країнах «капіталістичних акул» не завжди сонечко світить і гріє. Тут також інколи і припече, і присушить, і сльотою примоче, і морозом вишкварить, і снігу поскупиться зимою, і градом виломотить, і вітром витолочить, і ріки виходять з берегів і нищать весь дорібок, — але ніхто тут на погоду чи стихію в випадках неврожаю не хапається, як і ніхто не хвалиться успіхами, а хліба завжди є піддостатком і для себе, і для інших, навіть і для країн «достиглого соціалізму». А коли прийдуть жнива, то чи добра погода, чи погана, західній господар виконує роботу за двадцятьох колгоспників і ніхто ще зроду не бачив на «гнилому Заході» такого «чуда», як большевицьке, щоб гнати людей на «уборку» хліба, от хоч би з Галичини чи Волині в Причорномор'я, на Кубань чи в інші місця. Фармер в Америці чи Канаді виконає успішно свою роботу без п'ятиліток, норм, партійно-державних підганяйлів і без верескливої пропаганди. Він знає, для кого він працює — що це все його, — у тому й успіх його труда.

Не так погода і стихія винна, як безздарна партійно-державна система, з партійною бюрократією в проводі, з політбюром нагорі і вождем-бонзою на вершку. Вона дбає в першу чергу про свій живіт і кишеню, а не про людей. Колгоспник і робітник знають, на кого вони працюють, і не дуже спішно їм до успіхів у роботі. Кажали в нас: «Хто добре дбає, той усе

має», або: «Працьовитому й розумному Бог помагає, а ледачому й дурному і дідько не хоче».

Ці народні прислів'я чудово припасовані до совєтсько-московської партії і влади. Прямо ідеально!

ОБМІН ТРАДИЦІЯМИ

Прерізні чуда-дива творяться в нашому дивовижному двадцятому столітті. До таких чуд-див належить безвідповідальна недуга-манія злібералізованої частини людства знайти порозуміння і «вічне співжиття» з носіями і реалізаторами диявольської системи на землі — комунізмом і його фундаментальною силою — червоною Москвою. Розпочались «будови мостів», діалоги, обміни досвідом, наукою, культурою, тощо. Довірливі аж ро каригідности західні ліберало-демократи допомагають навіть економічно й технологічно своєму смертельному ворогові. Але ще ніхто не чув, щоб котра-будь демократична країна обмінялася з Москвою традиціями.

Перший такий обмін започаткувала, на превелике здивування, церква та ще й католицька, а конкретніше: її серце і мозок — Ватикан.

Як відомо, вже доволі давненько йдуть на повну пару обопільні флірти: Москва — Ватикан, Ватикан — Москва. Хто вже до Ватикану не їздив із «зореносного» Кремля! Їздили у фраках і в звичайних убраннях, і в рясах. Їздили і їздять з Ватикану до Москви також.

Приїхав був раз до Ватикану навіть перший в той час заправило в Кремлі, Нікіта Хрущов. Опаскудив своєю карикатурою святі місця в Ватикані, хилив свою гарбузяну голову під папське благословення, вдавав щирого, побожного, примирливого. Одним словом, «добре валяв дурака» — він же, мовляв, не проти релігії й церкви!

— У нас релігійна свобода! — казав. — У нас до

релігії й церкви толеранція, правдива, народно-демократична, советська...

На доказ своїм слесам навіть українського довголітнього в'язня і мученика за віру Христову, Блаженнішого Митрополита Йосифа з заслання звільнив та звелів йому «з пределов СССР» геть до Ватикану забиратися.

І здивувалися круги Ватиканські: «Чудо, напrawdę чудо сталось! Вплинув Намісник Христа на землі, Папа Римський, на послідовника Антихриста на землі – вождя «мірового комунізма!»

Знайшов притулок у Ватикані великий мученик за віру Христову і Церкву Католицьку, а поява його у вільному світі подіяла, як життєдайний застрик не лише на українців-католиків, але й на всіх українців. Помітно пожвавилось життя в українській католицькій громаді по всьому світу. Розпочалася спонтанна акція громадянства, щоб Українську Католицьку Церкву гієрархічно завершити патріярхатом, з першим її патріярхом, Блаженнішим Йосифом на чолі.

Але кругам Ватиканським, які віддавна фліртують із Москвою, не сподобалась така акція. Вона стоїть на перешкоді їхнім утопічним плянам. Тому акція українських католиків зустрілась із сторони Ватикану з сильним опором. Щоб спаралізувати цю акцію, Ватикан удався до дуже радикальних і драстичних засобів, не практикованих ніде в демократичному світі: ужив большевицької практики і не дозволив виїхати Блаженнішому Владиці Йосифові з візитою до української громади в Канаді. Так хоч-не-хоч він став в'язнем Ватикану...

Отак то традиціями своїми обмінявся християнський Ватикан з антихристиянським Кремлем. Для першого головну роль в тому відіграли політичне невігластво договоритися з тими, з якими ще ніхто не говорився й не договориться та міжнародна недуга — політичний лібералізм, а для другого в цьому випадку засадою було вчення «велікаво Ілліча», що «для здобуття мети і Бога можна використати».

«ПРЕМУДРІ СОЛОМОНИ»

Різні типи водяться серед нашого вельми зрізничкованого народу: є відомі «пізні Івани», «хитрі Паньки», «невірні Томи», «пришелепкуваті Солопії» та всезнаючі «премудрі Соломони».

Сьогодні спинемося трохи над «премудрими Соломонами».

«Премудрий Соломон» це винятковий тип серед нашого народу. У нього феноменальні властивості: усе він знає, все відає, усе передбачить точно наперед, завжди в нього знайдеться розв'язка на найбільш заплутані проблеми. Він завжди може знайти недомагання-боляк, але в свого лише політичного й неполітичного противника, відкрити його слабкі сторони, завважити його неправильний напрям, запримітити його прогріхи й помилки. Але себе самого чи своїх однодумців він ніколи не годен побачити в правдивому світлі, не знайде своїх недомагань-боляків, не відкриє своєї слабкої сторони, не завважить неправильного свого курсу, не запримітить своїх прогріхів і помилок.

Для таких «премудрих Соломонів», наприклад, орієнтація на свої сили, незалежність нашої політики від чужих чинників — це помилка, придержування революційного принципу — гріх, мобілізація чужинців, прихильників української визвольної справи серед вільних народів, або таких, які у своїх державах не мають покищо належної сили — ялова праця; критика наших партачів від політики — злочин, наголошування принципу української революції — самообман і т. д. Для них орієнтація на чужі сили й плентання у їх хвості — це політична мудрість, хилитися куди вітер віє — реалітетна необхідність, пристосування до політичної кон'юнктури — рухомодемократична правильність; неперемінлива критика, включно до інсинуації, прихильників революції — добре діло, засуджування революції — речевість і так далі.

Один з таких «новошляхівських» «премудрих Соломонів» напосівся навчати редакторів УВФронту, як вони повинні писати, редагувати і, взагалі, як поводитись,

як відзначувати роковини ген. Тараса Чупринки, як ставитись до дворушницьких теорій ген. П. Григоренка і ЗП УГВР...

Інший «сучасний Соломон» доводить вам, що, наприклад, П. Григоренко більше вже зробив для української справи від усіх діячів «визвольнофронтівців», укупі взятих (після «победи» буде вертатись у «свободную Россию» — див. «Новое Русское Слово», від 16-го жовтня 1980 р.).

Ще інший «канадсько-фармерський вільноосвітський соломонівський «мудрагель» «мудре», що правильно є вважати т. зв. УССР переємницею традицій УНР і правною її наслідницею! Інший доводить, що наша співпраця з московськими антикомуністами, хай і якими та прихованими імперіялістами, є сьогодні «на часі»...

«Народньовольний» «мудрець» передбачає, що ліво-порожевілі деякі українські студенти в Канаді можуть бути корисніші для української справи, від «студентів-визвольнофронтівців»!

Є ще такі «соломони», які вважають, що УПА не мала політичного проводу, другі — що УПА взагалі не потрібно було творити, треті — що найкращою розв'язкою нашої визвольно-політичної боротьби є примирення з червоною Москвою і її насъкими квіслінгами; інші доводять абсурдність існування ДЦ УНР, ще інші обстоюють тезу, що ЗП УГГ — єдиний спасенний чинник для нашої справи...

У нас, удома, колись таких «премудрих Соломонів», яких мудрощі не витримували проби дня, називали «мудрий, як Соломонові портки». Думаю, що таке окреслення всіх «премудрих Соломонів» нашої діяспори було б найдоцільніше.

«НЕ ТРАТЬТЕ, КУМЕ, СИЛИ...»

Розказують, що колись у нас, в Україні, один чоловік, потопаючи, кричав до кума, щоб той його рятував. А той дав йому «соломонівську» пораду: «Не

тратьте, куме, сили, спускайтеся на дно»! Звичайно, кум утопився ні за цапову душу, але приповідка, що залишилася з тієї трагічної події, лишилась актуальною між нашим народом й досьогодні. Особливо нею захоплюються і проповідують її, як своє «кредо», дехто з наших політиків, які політичні справи розуміють як лотерею: наживоріт, догори ногами, хвостом наперед, голоблями назад, але завжди неправильно. Вона стала основою політичної програми деяких наших політичних середовищ і окремих діячів. «Пориваються з мотикою на сонце», «Даром винищують цвіт нації» (це про УПА), «В ССРСР не можна робити революції», а останньо «УССРСР це продовження УНР» — політичні кличі до зануди всім відомі.

Не перевелись і досі послідовники цієї приповідки. То тут, то там вискочить той чи інший «рятівник нації» і, як той кум, радить самостійникам: «Не тратьте, куме, сили, спискайтеся на дно»! Дехто з них придумав теорію, мовляв, УССРСР — держава українського народу. Хоч не така, як ми собі бажаємо, але все таки вона є, або «на безриб'ї і рак риба». Тому, не тратьте сили, самостійники, спускайтеся на дно і залишіть свої «неоправдані» мрії про УССРСР, УНР, монархістичну Україну і, взагалі, всякого виду самостійну українську державу! Перестаньте кричати, що УССРСР, це, хоч формою нібито національна держава, але змістом — звичайна московська колонія! Треба форму цю підтримати, бо ж краще «в руках горобець, чим у небі журавель»! Вони радять погодитися з «духом часу» і випрошувати собі право на рідну мову й культурну самобутність. І не добачають ті своєрідні дядьківські або й дідьківські філософи, що їхня порада давно вже «к'лампочке», бо ж культурну самобутність, гарантовану советською конституцією, давно вже викинула на смітник советсько-московська влада. А за культурну і національну самобутність борються вже віддавна когорти найкращих наших інтелектуалів і чим та їхня славна боротьба кінчається.

Попробуйте влаштувати яку-будь акцію, наприклад, хоч би і в обороні наших переслідуваних совета-

ми інтелектуалів, зразу з тіні вискочить вам «фахівець» і зарепетує на все горло: «Не тратьте, куме, сили!» Такою акцією ми ще більше роздратуємо советський режим, пошкодимо переслідуваним нашим діячам!» Значить, стати в обороні своїх елементарних прав і мати відвагу сказати правду в очі тим, які ламають навіть свою «найпередовішу конституцію» і «не спускатись на дно» ми мали б вважати за страшну помилку? І ми мали б у протигау їм мовчати?

Кожному з отих прихильників дядьківсько-дідьківської філософії «спускання на дно» хочеться аж страх порадити тією ж самою порадою:

— Не тратьте, куме, сили, спускайтесь на дно! Спускайтесь чимскоріш, бо ніхто з тверезо думаючих українців не піде за вашою татарською порадою. Хіба жменька таких самих «соломонів», як і ви!

КІСТКА НЕЗГОДИ

Кинув хтось раз обгризену кістку двом цуцикам, і вони почали її тягнути кожний до себе, а накінець через ту кістку почали жертися й тягати себе взаємно за вуха і хвости. Отак з того й виникло прислів'я про кістку незгоди.

Москва здавен-давня в боротьбі проти самостійницьких сил поневолених нею народів, а особливо проти сил українського народу, щоб їх якнайбільше зрізничкувати (очевидно, собі на користь) — також послуговується залюбки своєрідною «кісткою незгоди». Багато вона вже накидала серед нашого народу впродовж історії тих кісточок незгоди, нам на погибіль, а собі на користь. Ми зупинимось лише трохи над важливішими тими кісточками в найновіших часах на еміграції, бо годі їх вичислити всі на протязі нашого історичного «бизнесу» з Москвою в рамках малого фейлетону.

Коли наша спільнота в Німеччині і Австрії після Другої світової війни отряслася трохи зі страху перед

примусовою репатріацією «на родину» і почала організаційно оформлюватись, большевицькі махери кинули спритно їй «східняцько-західняцьку» кістку. І почалась веремія по обох боках нашого «психологічного» Збруча. Пирскала піна з уст, виливалась жовч, а з нею багнюка, помий їй усяка нечисть на голови опонентів. Ішла завзята паперова і язиката баталія під давним нашим кличем: «Бий свій свого, щоб чужий нас боявся»!

А ось після нашої славної «діпівщини» червоні москалі, щоб нас темпераментних розсварити, особливо в Канаді і в Америці, кинули нову кістку — культ-обмін. І почалося знову паперово-язикате прання:

— Ми за культ-обмін з діячами культури підесерної України! А хто проти — це твердолобники!

— А ми троти! Хто підтримує культ-обман із советськими висланниками, це м'якотілі наївняки!

«Бий свій свого, щоб чужий духу нашого боявся»! І били, здорово лупцювали себе взаємно язиками, газетними статтями, а навіть вуличним лексиконом, аж луна йшла по світі Божому. Чужим, правда, не було ніякого страху, лише ні холодно, ні гаряче, але нашому не одному такому баталістові нерви таки підірвало порядно.

Коли виринула справа українського Патріярхату, то відразу ж його противники вхопились за протипатріярхальну кісточку, кинуту Москвою, що спритно використала твердолобу антипатріярхальну настанову Ватикану. Навіть знайшлися наші короткозорі владики, які підхопили цю кістку та наварили немало саламахи в нашому церковному житті.

Леонід Плющ упав серед нас на чужині несподівано, наче метеор. Ми, замість прийняти його «видворення» з Ессесерії з холодним розрахунком на максимальні з того користі для нас, зробили з нього самі кістку незгоди. Для одних він став, наче пуп української землі і велич, ніби й дійсно від нього залежить доля України; для інших він став лише маленьким плющем-дощем з великої хмари, а в багатьох навіть великим розчаруванням. Для одних став він, наче но-

вітній Мойсей, для других — мало що не національний Датан.

І знову пішло взаємне паперово-язикате «мордобитіє»...

Що москалі часто підкидають нам різні кісточки незгоди, було б півбіди, коли б ми вміли їх розпізнавати і викидати їх геть. На жаль, ми часто, не спитавши броду, скачемо у воду, не вміючи опанувати свого надмірного темпераменту. Тоді хапаємось за ті кістки незгоди і мимоволі опиняємось у ролях двох цуциків, що колись гризлися за першу кістку.

ЖИВУЧИЙ ЗАГЛОБА

Великий польський письменник і не менший шовініст, Генрик Сенкевіч, у своїй трилогії «Огнем і мечем» породив польського шляхецького типа, пана Заглобу, який відзначається хвалькуватістю, довгоязикістю, брехливістю, пиятикою і боягузством. Кожний, читаючи цю книжку, уявляє собі пана Заглобу, наче його бачить живого: бундючний старий шляхтич з підкрученим догори вусами, з товстим випашеним черевом, завжди готовий до чарки, забави і перехвалок, вміє добре вертити своїм довгим язиком, розказує різні пригоди, в які ніхто не вірить, а при зустрічі з противником, як, наприклад, з козацьким полковником Бурлаєм, бере «ногі за пас» і втікає аж куриться...

Не будемо подавати всіх фактів заглобівської глупоти в наставленні до України і українців, бо тоді треба було б писати грубу книжку. Та й факти ті в своїй основі відомі не лише українцям, але й кожному, хто цікавиться проблематикою польсько-українських взаємин. Подаємо лише один, який яскраво відзеркалює думання, що його схвалює більшість поляків на чужині суцих.

Живе собі в Торонті один із заглобівського насліддя, з рангою полковника, назв'їм його умовно пан полковник Заглоба. Цьому нащадкові сенкевичівського пана Заглоби роїться в голові, як в улику, від різних

думок, мрій і плянів відносно майбутньої, покомуністичної Речі Посполитої.

Полковник Заглоба, як і всі польські мрійники і утопісти, мріє про майбутню польську державу, як «моцарство» не лише в таких кордонах, в яких вона є сьогодні, але навіть плюс щонайменше з «кресами всходнемі», тобто з західними землями України і Білорусі та південною частиною Литви з Вильном, Берестям, Гродном, Луцьком, Рівним, Тернополем, Станиславовом і Львовом. Був би він, очевидно, не проти, щоб це майбутнє «моцарство» було «од можа до можа», хоч би навіть побудоване коштом усієї України в спілці з Москвою. Бо як же ж інакше можна було б таку ціль досягнути, як не новим «Андрусовом» чи «Ригою».

Заплутуючись, як муха в павутинні, у своїх висновках про «польскосьць кресуф всходніх» і здаючи собі справу з реальності біологічно-духового потенціалу української нації, він традиційно «по-шляхетськи» уявно хапається за шабельку, грозючи, що коли прийдеться, то навіть силою ті «креси» треба прилучити до Польщі назад.

Як бачимо, уява й фантазія бундючного пана полковника Заглоби не знає меж. Крім цього не бракує й безмежної політичної глупоти, через яку пропала поверсальська Польща, як цуцик на ярмарку, та хронічної сліпоти, через яку не може він побачити, що нема реального ґрунту сьогодні й у майбутньому для зреалізування таких головокружних плянів.

Погрожуючи українцям шабелькою, пан полковник Заглоба ніяк не може сприйняти тих історичних фактів, що коли б не зрада татар під Берестечком, допомога Франції легіонами Галлера, які вона вишколила і вивінувала на фронт проти большевиків, а які польський уряд кинув проти УГА, і не рішальна допомога советської Москви проти УПА, бачили б різношерсті польські Заглоби перемогу над українцями, як своє вухо без дзеркала. Навіть без амуніції гнала УГА галлерчиків від Чорткова мало не до Львова.

А що було б, коли б УГА була одержала таке воєнне вивінування, як мало військо Галлера?

В майбутню допомогу Франції і західніх держав проти України може вірити хіба наївняк типу пана полковника Заглоби. Також у спілку з Росією. По тотальному розвалі московської імперії, яка прийде як історична конечність і закономірність, не буде вже з ким укладати злочинсько-розбійницьких договорів.

Але, як кажуть, панові полковникові Заглобі вимахувати шабелькою й надуватися ніхто заборонити не може. Хай собі дується й вимахує на здоров'ячко і збиває тим оскому на «креси всходне», які вже можуть повернутися назад до Польщі хіба тоді, коли рак свисне. Правдоподібніше, що прийдеться скоріше брати «ногі за пас» з цих українських територій, які безправно привласнила собі Польща з ласки червоної Москви після закінчення Другої світової війни, тобто з Холмщини, Підляшшя, Лемківщини, Ярославщини та Любачівщини. Коли поляки дозволили собі забрати в німців території, на яких від сотень років німці творили національну більшість, то тим самим мають це право, тим більше в відношенні до поляків, зробити українці — забрати від них ті споконвічні їхні землі, де вони ще недавно творили переважаючу більшість і з яких їх брутально викинено.

«І ОСЛОВІ БОГ ГОЛОС ДАВ»

(Відкритий лист до Ол. Ковіньки, сов. гумориста)

«Многоуважаємий» Олександр Івановичу!

Вибачте мені, що не звертаюсь до вас формально нашим давнім прикметником «високоповажаний» чи «вельмишановний» і що не вживаю титулів «пан» чи «товариш», бо слово «високоповажаний» чи «вельмишановний» взяте з лексикону «українських буржуазних націоналістів», а я знаю, як ви на них дишите. Тому я його замінив на більш підхоже для вас, згідно з духом часу, тобто згідно з генеральною лінією пар-

тії щодо злиття націй в ССРСР в один «совєтський народ». «Паном» чи «товаришем» вас не величаю також, бо ж знаю, що панів дуже ненавидите, а «товаришем» можу кликати лише людину, по товаристві й світоглядіві мені близьку.

Також, згідно з прийнятим у культурному світі звичаєм, мушу вам відрекомендуватись. Із соціально-класового походження я ні «пан» ані панський підганяйло, а з діда-прадіда пролетар найчистішої крові. Хочете доказу? Ось він: мій дід, царство йому небесне, був колись громадським пастухом, тобто виконував у суспільстві функцію точнісіньку таку, як колишній ваш бонза Нікіта Хрущов. Отож маєте перед собою опонента із сільсько-пастушого пролетарського коліна. Походжу з славної Холмщини. За «панської» Польщі був я собі звичайнісіньким сільським парубком. Працював від зорі до зорі, але на своїй власній нивці, помагаючи дідові западливо її обробляти. У неділі й свята та вечорами в будні парубкував. Наминав нераз чуба іншим, попадалось часто й мені. Різно бувало, як звичайно в бурхливому парубоцькому житті. Також багато читав і вивчав непофальшовану історію України. За німців «крутив волам хвости» у німецьких баворів. Згодом опинився в капіталістичній Америці і працюю собі тихо-смирно капіталістичним наймитом — при санітарії. Такий то, бачите, з мене пан. Така моя життєва кар'єра. Думаю, що цього вам вистачить. Отож, візьмемось до діла.

Ви, Олександрє Івановичу, видно, дуже обурились на якогось «пана» з Америки, який хоч-не-хоч таки правду написав про сучасні відносини в Україні. Ви ту правду стараєтесь заперечити і хочете в цьому випадку використати наш соковитий національний гумор. Тільки вам це ніяк не вдається. Не вдається тому, бо в собі носите завелику дозу жовчі до інакودумаючих своїх земляків, бо пишете на замовлення своїх хлібодавців і стараєтесь вибілити все совєтське зло. Одним словом, вибачте за відвертість: ви здорово пробрехались, пишучи «правду про квітучу Радянську Україну». А коли письменник-гуморист, прикриваючи

голизну правди, вживас до цього гумору, тоді виходить не сміх, а чорт-зна що. Отак і з вашою сатирою. Гумору в ній, як кіт наплакав. І про який гумор може бути мова, коли письменник знає правду, але в умовах «радянської свободи» мусить писати неправду, коли та «свобода» зв'язує йому руки, затулює уста й наказує писати брехню. От як би так вам правдива свобода, бодай така як тут, в «акул волстріту», щоб ви могли обернути своє перо куди належиться і писати не на замовлення, а на виклик свого серця й розуму — не сумніваюсь, що вийшов би й гумор. А писати є про що. Факти не викривлені, а прості як дріт, аж просяться на папір. На жаль, ви послуговуетесь фактами зфальшованими і жажливо повикручуваними, тому ваш сміх — не природній сміх, а жалюгідний рев.

Ви пишете: «По широких асфальтових шляхах милої рідної Радянської України тисячами бігають добротні автомашини, вироблені на українських першокласних заводах. І вони, оці машини, везуть українців і українок у кримські санаторії, на курорти.

Везуть, звісно, примусово.

Як воно оте «насильство» запроваджується?

Хапають тебе, підпихають й ведуть у профспілку.

— Ти чого ж по парку гуляєш?.. Тобі ще вчора бути в Алушті!..

Та путівку тобі в зуби. Та квитка в руки, та на автобус-експрес:

— Не опенчайся! — кричать. — Їдь! Спочивай! Лікуйся!

Отак то нас, українців, терзають».

А я вас, Олександрє Івановичу, питаю:

— А скільки ж тих «широких асфальтових шляхів» в Україні? Знаємо, скільки їх було до війни. Невже після війни встигли стільки шляхів набудувати та ще й в умовах безконечних зброєнь, космічних програм і переговорів з капіталістами та безздарної советської господарки? А якщо є сякі-такі шляхи і ними інколи й проскакують автомашини, то хто ними їде до санаторій і на курорти? Невже колгоспний та

індустріальний пролетаріят? Все це виглядає на здоровенний фарс! Якщо й їх везуть та ще й примусово, то напевно не до Алушти чи Ялти, але куди інде. Ось, наприклад:

Хапають тебе та в переселенчу комісію.

— Ти чого гуляєш?.. Тобі ще вчора треба бути в Алма-Аті чи в Красноярську чи Магадані чи Норильську чи деінде!

Та путівку тобі в зуби, а квиток безплатний і.. «паганай» у Казахстан чи на Сибір «неісходимую».

— Не опенчайся! — кричать. — Їдь! Цілину окультурнуй! Родіну розбудовуй! Норму перевиконуй!

Отак то направду в вас.

Що співає наш народ, ми віримо, бо й самі до того співучого народу належимо. Така вже, бачите, у нас удача. Співає наш народ чи йому добре чи біда, чи весело чи сумно. Співав він на каторжних роботах у Німеччині, співав і співає й на советській каторзі. В одне тільки не повірю: за вашими словами виходить, що в яку пору не приїхати б до першого-ліпшого полтавського села, під першу-ліпшу хату, всюди лише співають. Нічого не роблять, лише бенкетують і веселяться. А коли ж вони, оці «щасливі люди» виконують п'яти чи семирічки? Чи, може, партія за них виконує всякі норми? Що співає наш народ — віримо, але не на бенкетах постійних, а на повсякденній непосильній роботі та в вічі злидням, що повсякчас з усіх кутків шкріять до нього зуби. Ми знаємо — ми не ідіоти, ми чуємо — нам не позакладало, ми бачимо — ми не сліпі. Можливо, вам вже позакладало, можливо, ви сліпець у цьому відношенні, або лише прокидаєтесь ним.

Про «український радянський парламент» і не говоріть. Сором і згадувати! Який то в біса парламент, коли його функція зводиться лише до заслухання директив згори від «всесоюдної партії»? Це ж фікція, а не парламент! Не даром вибирають до нього свинарок, доярок, ланкових, трактористів... Не подумайте, що ми проти них. Ми шануємо кожну працювиту людину без порівняння більше, чим у вашій державі, ненормальному твориві, побудованому на брехні, насильстві й те-

рорі. У нормальній державі кожна одиниця має своє
определене місце, згідно з своєю підготовою і знанням.

Щодо діда Махтея, про якого ви згадуєте, що так
любив панів, що аж бажав їм царства небесного, не
сумніваюсь, що, покуштувавши всіх благ, що їх дали
нашому народові нові червоні пани, він напевно не цар-
ства небесного їм, а пекельного бажав. І не лише дід
Махтей у цьому випадку виняток. Увесь наш вико-
ристовуваний до безміри оцими вашими червоними па-
нами наш народ одного лише й бажає: щоб врешті-
решт чорти вхопили оцю вибілювану вами бездарну й
злочинну советську владу, якій місце не на суспільних
верхах, а на шибениці.

На закінчення, шановний Олександрє Івановичу,
скажу вам:

— Як би отой дід Махтей, на якого ви покликає-
тесь, жив сьогодні, він напевно на ці ваші писульочки
сказав би вам:

— Бог дав голос і олові. Ревіть, Ковінько!

В ІМПЕРСЬКОМУ БАГНІ

»Багно гниєє між країв Європи...«

Іван Франко

Величезне, непрохідне багно простяглось від Бал-
тику до Пацифіку, від Льодового океану по Чорне мо-
ре, по Іран, Афганістан і Китай, а його відноги, багон-
ця і калюжі покривають майже всю земну кулю. Це
московське імперське багно в центрі «з белокаменной
столицей», яка успадкувала старолитовську назву «Мос-
ква», по нашому — багно, болотиста калюжа з жаба-
ми. Вкрите воно від краю до краю непролазними джун-
глями жабуриння, багновиння, латаття, осоки, пліс-
нею та всякого рода нечистю, а тхне від нього гни-
лизною і задушливим смородом на увесь Божий світ.

Живуть у цьому імперському болоті всякого рода
жаби, мочуть свої тілеса, райкають, квакають, кумка-
ють, рехкають, і почуваються вельми щасливими й

гордими. Живуть там і інші створіння, але вони задихаються від смороду гнилизни й задушности. В добавок, жаби не дають їм спокою ні вдень, ні вночі.

Жаби ведуть між собою вічну гризню. Особливо всі раді є збутись червоної комуністичної жаби, страшенно отруйної, яка опанувала матірнє багнище та всі його відноги і безнастанно соває свої лапи в багонця й калюжі по всьому світі. Але коли йдеться про збереження імперського багна, то тоді всі жаби тягнуть в один гуж і чинять такий жаб'ячий рейвах, немов їх припікають на рожні.

— За єдине, неподільне імперське багно — «великую Рассею»! — райкають, квакають, кумкають...

Висуне свою потворно-отруйну широкописку голову червона комуністична жаба, надується як бальон і починає райкати:

— Рай-рай-рай! Рай на землі, рай! Да здраствует наш «красний» рай, «великая, могучая Ессесерія»!

— Згинь! Пропади! — відповідають їй інакшедумаючі жаби з самого центрального багна, з його відног та з усіх світових багонць й калюж. — Узурпаторка! Бандитка! Каналія!..

А червона жаба лише схидно регочеться собі з них.

Вилізе на беріг світового багонця страшна, чорнотенна, вкрита бородавками монархістична жаба-ропуха, надимається так, наче хотіла б підлетіти на взір царського двоголового орла і рахкає:

— Рах-рах-рах! Да здраствует наше велике багно — монархістична Росія-імперія! Да здраствует її суверен — цар-батюшка! Да здраствует трудовая — «великорусская» монархія!..

— Згинь! Пропади! — відповідають їй з усіх світових багонць, калабань й калюж демократичні й ентеесівські жаби. — Скоріше побачиш на собі хвіст з-заду, ніж батюшку-царя на «русском престоле»!.. Дуря ти, аристократка проклятая!..

А червона жаба-комуністка лише регочеться на всю ширину своєї жаб'ячої пащеки.

Ось із однієї з численних зарубіжних калабань

виставила з жабуриння голову демократична жаба й немічно прокумкала:

— Кум-кума! Кум-кума! Не було в Росії демократії й нема! Але буде! Я її сотворю! За велику демократичну Росію! За федерацію всіх вільних народів і племен Росії! Хто захоче відокремитись — пожалуйте! Але без передрішенства!..

Монархістична й ентеесівська жаби зарахкали, заквакали:

— Щезни з очей, маро! Згинь! Пропади! Нема інших народів у Росії, є лише росіяни!..

А червона жаба-комуністка аж заходиться від сміху.

Вискочила ентеесівська жаба з своєї калюжі на листок латаття й заквакала на все горло:

— Ква-ква! Ква-ква! Як зберегти наше імперське багно, в тому моя голова! Да здраствуєт велика націоналістична Росія зі столицею в Києві — «матері городов русских»! Да здраствуєт Владімірський тризуб — «государственный знак великой Руси»!..

Монархістична і демократична жаби зарехкали, закумкали як одна:

— Далой хвашистов! Іщезні! Дура! Сумасшедшая!

А червона жаба хіхоче собі в лапу, аж заслинилась.

Аж ось несподівано вискочила з зарубіжної калабаньки на «континент» жаба-дисидентка, набрала повітря в груди, надулась трохи і почала рахкати:

— Рах-рах! К'чорту комунізм — «язву человечества»! Я за демократичну Росію також і за національну й соціальну свободу для всіх створінь нашого багна! Я і за федерацію і за відокремлення, як хто собі бажає! Плебісцит всім поневоленим «советським імперіялізмом» народам, щоб висловились — хочуть жити з нами вкупі, чи відокремлено!..

Демократична жаба, непередрішенська, почала «аплодіровать», але монархістична й ентеесівська вчинили великий рейвах:

— Розбазарювачка «родіни»! Капітулянтка! «Ізменница»! «Пашла вон»!..

А жаба-комуністка лише злобно підсміхається з болота і думає:

«Да! Очень подипльоматически разсуждает!»

Раптом сенсація: вискочила на бадилину осоки ма-нюсінька зелена жабка і ледве чутно пропищала:

— Я за національну Росію в її етнографічних кордонах! Доволі бавитись в імперіяліста! Свобода і незалежність усім поневоленим Росією народам!..

Усі жаби вчинили несамовитий крик, попавши в нечувану паніку. Райкали, рехкали, кумкали, квакали, ойкали:

— Ой-ой! Зрадниця «родіни»! Нацменка запрода-на! Це нечувана ересь, відступство! В тюрагу її! На Сибір її! В психушку!..

Ропуха-монархістка впала в обморок і шубовснула коміть головою в калабаню, демократка дістала страшний заворот голови і блювоти, до ентеесівської причепилась «швидка Настя», дисидентка, щоб не зімліти, скочила з «континенту» в багнюку, а комуністична — дістала приступ ленінського паралічу.

Такого жаху ще не переживали жаби імперського багна.

ПАПУГИ

Дарвін доводить, що людина походить від мавпи. А я ще додав би, що й від папуги. Таке моє твердження підкріплюю фактом, що людина, крім багатьох мавп'ячих прикмет, має й деякі прикмети папуги, а особливо безвідповідально папляти, повторювати, як папуга, кимсь сказані слова. Тому й здається, що заки людина перейшла довгу еволюцію перероджування з мавп'ячого до людського виду, вона була схрещена і з папугою.

Людей з прикметою папуг наплодилось особливо сьогодні в нашу нещасну атомово-космічно-гіпісько-комуно-ліберальну добу, бо вона, ця доба, дуже сприяє розвитку різних папуг у людському подобиї вибиватись на передові, високі місця. Особливо їх повно в міжнародній політиці. Досить їх і в нашому політично-громадському житті.

Наперед знаю, що багато не повірять мені. Скажуть: «Плете кат-зна що»! Отаким то недовіркам мушу обґрунтувати моє твердження фактами. Ось вони вам, переконливі, з самих вершин міжнародної джунглі-політики:

Прилетів президент Ніксон у Київ і, виступивши з промовою на прийнятті, вмить перекинувся в папугу. Він повторив за советською пропагандою, наче горіха гризнув, стару, пережовану большевицьку побрехеньку, що, мовляв, не большевики, а німці зруйнували під час Другої світової війни найкращу частину Києва, з історичним Хрещатиком включно, і що Київ, відбудувавшись, став ще кращим як був раніше.

Другу побрехеньку повторив, коли клав вінок у стіп монументу советським героям, називаючи їх «українськими героями», мовляв, Щорс, Медведев, Колпак, а можливо й Ватутін — це «українські національні герої». А хто, на думку папуги, будуть ті герої, що зводили з ними смертельні бої? (Московського генерала Ватутіна знищила славна УПА).

Перекинувся з папугу також президент Франції Помпиду, повторюючи за большевиками, що, мовляв, «советський народ» як ніколи з'єднаний.

Пригадаймо собі факт, скільки то папуг на Заході папужило за большевиками, з нагоди сотої річниці народження ката народів Леніна, про його велич, геніяльність і гуманність.

Загляньте в перше-ліпше американське видання, в якому пишеться про історію Східної Європи, або послушайте першу-ліпшу лекцію професорчика-ліберала на цю тему. На кожному уступі буде вам здаватися, що ви потрапили в джунглю брехні й нерозберихи. Один Бог відає, скільки в науковому світі в ЗСА наплодилось папуг. Одна перед другою верещить:

— Київ — стара столиця «Раша»!

— Ярослав Мудрий — князь «Раша»!

— Християнство прийнято в «Раша» в 988 році.

Загугнявить беззуба большевицька пропаганда про «американський імперіялізм», наприклад, у В'єт-

нами, і зразу патлаті американські папуги й собі кричать те саме.

Видумали москалі коекзистенцію з капіталізмом, загорлали про неї, щоб обдурити наївних лібералів, і миттю з'явилося стільки папуг, що аж в очах зарябіло, у вухах зашуміло, а в голові загуділо. Почали вони повторювати облудне большевицьке гасло про коекзистенцію і повторюють його досьогодні. І не лише повторюють-папужать, а й із послідовною завзятістю рвуться його реалізувати.

Коли прийшло до конфлікту між двома червоними велетами — ССРСР і Китаєм, то Хрущов кинув пересторогу про ріст «жовтої небезпеки». Американські папуги вмить почали й собі кричати:

— Жовта небезпека йде з Китаю! Треба її поборювати спільно з «Раша»!

Та не лише Америка розбагатіла папугами в людському подобиі. В кожній сливе країні розвелось їх нівроку. Навіть у християнському Ватикані вони час-то трапляються.

Не бракує папуг і в нас. Особливо розвелись вони в наших численних політичних середовищах та редакціях часописів. Це своєрідна порода людоподібних папуг — страшенно крикливі й розумні. Миттю завоюють собі не лише слова, але й цілі речення. Вони трапляються всюди в місцях нашого поселення. Є вони в Чикаго, в Нью-Йорку, в Парижі, в Мюнхені, Вінніпегу, Торонті. Де лише не ступить українська нога, зразу й папуга там з'явиться. І жеруться вони на всі гласи одна перед другою, одна другу перекричати готові.

— Націоналісти погані! Націоналісти паскудні! Націоналісти коляборанти! Націоналісти провокатори!

— Бандерівці — тоталітаристи! Бандерівці за диктатуру! Держиморди! Різуни!

— Визвольно-фронтівці галасливі! Визвольно-фронтівці напастливі! Гуррапатріоти! Заколотники! Авантюристи!

— Донцов сварливий! Донцов напастливий! Дон-

цов горезвісний! Революціонер львівських каварень!
Антидемократ! Хвашист і годі!

— Стецько разпроневірений! Стецько осоружний!
Стецько зухвалий! Самозванець! Фантаст! Мрійник!
Політично слабо підкутий!

Навивпередки деруться папуги, одна другу пере-
крикує в повторюванні вуличної большевицької лайки.

На чолі цих наських папуг є папуга, яка звилася со-
бі гніздечко в Чикаго, ще й назвала його «Українське
життя». Вона страшенно горлата й талановита в наслі-
дуванні старих большевицьких побрехеньок:

— Націоналісти найлютіші вороги українського
народу!

— УПА вбивала людей і кидала в криниці!

Що ж цим наським папугам докучає, що вони та-
кий галас на націоналістів зчиняють? Жерти їм немає
що, чи пити? Ні. Спокою хочуть наські папуги, тихого,
ідилічного, селянсько-міщанського. Сидіти нижче тра-
ви, тихіше води — їхня ідея. Дуже не люблять, коли
хтось їм заколюче спокій. Зразу кожна наїжиться,
підіймає крик і навіть битись готова. Не може перетра-
вити, коли хтось, не зважаючи на їхнє бажання бла-
женного спокою, робить протисовєтські демонстрації чи
маніфестації. Хай лише спробував би хто з «визволь-
но-фронтівців» кинути десь під советський консулят
«коктейль Молотова», зразу наські папуги закрича-
ли б, заверещали б не своїми голосами і, поки якийсь
чужий суд виніс би присуд у цій справі, вони раніше
засудили б такий акт, а виконавців — засудили б на
найтяжчу кару. Їм непотрібні були дії ОУН і бороть-
ба УПА. Їм осоружний АБН. Вони проти найменшого
насилля над ворогом. За їхньою рецептою виходить,
що й Святослав Завойовник, який змагався за велич
і славу Руси-України і в тому змагу сам загинув, ро-
бив непотрібні й шкідливі акти. Непотрібні були й ко-
зацькі повстання проти Польщі, ні такого розмаху ре-
волюція, як Хмельниччина, бо вона скінчилась для нас
катастрофою. Не потрібна була й боротьба Мазепи, ні
визвольна війна 1917-21 рр. Ні Полтава, ні Батурин,

ні Крути, ні Базар не промовляють до їхнього папужного сумління.

Сиділи б тихо наські папуги, коли б так уся наша діяспора послухала їх і перестала змагатись за державну незалежність України, оту — на їх думку — «нереальну мету», коли б сиділа маком і не докучала сильним світу цього, коли б плюнула на всю нашу історичну минувшину і визнала московсько-більшевицьке твориво, коли б забула про своїх національних героїв, а стала захоплюватись московськими коляборантами, ручкатись і чоломкатись з ними, коли б викинула історичні дати, а визнала жовтень. От тоді була б житуха! Прямо ідилія! І не думали б ми про ніщо інше, крім чарки, ковбаси та вареників, хіба вряди-годи трохи про культуру. І пісню «Де згода в сімействі» підспівували б собі. От тоді й усміхнулася б нам наша майбутність... А що діялося б з нашою Україною, то папуги про це не думають: розум закороткий...

ПОХВАЛИ БЕЗ ЗАСЛУГ

Ще за президента Форда чули ми кілька разів, як то він вихваляв свого державного секретаря Кіссінджера, підносив його мало що не до небес, називаючи «найвидатнішим» державним секретарем в історії Америки. Це була своєрідна «осляча впертість» колишнього президента, який всупереч логіці, всупереч історичній правді смів завжди таке твердити. Але не сам президент Форд був такого нелогічного переконання. Багато американських громадян поділяли таку думку. Перед залишенням посту президента держави, Форд навіть нагородив Кіссінджера одним із найвищих відзначень ЗСА.

Спробуємо тепер позбирати деякі головніші факти з діяльності цього «найвидатнішого в історії Америки» державного секретаря, які, підсумовані разом, дадуть ясну картину, котра суперечатиме вповні фальшивій його гльорифікації його безпосереднім «босом».

Компромітаційну мілітарну поразку Америки у

В'єтнамі, яка інтерпретується фальшивниками правди як «відхід Америки з чесним обличчям із в'єтнамської війни», треба завдячувати лише короткозорим, безздарним політичним заходам Кіссінджера.

Його політика на Близькому Сході, хоч успішна позірно на короткий час, але непередбачлива на довшу мету, схожа на того полатайка, який замість викинути на сміття сходжені й зужиті докраю штани, безуспішно їх латає, зашиває, але носити довше не годен. Чи зумів він забезпечити мир у тому районі нашого земного гльобу на довший час? Безумовно, що ні.

Нерішучість Америки в Африці призвела до відомих наслідків в Анголі і призведе ще до дальших, завдяки мало що не «геніяльній» політиці пана доктора Кіссінджера.

Капітуляція Заходу, в тому в першу чергу ЗСА, в Гельсінках і признання статусу кво советським загарбанням впродовж існування большевицької системи, віддання ряду націй на поталу червоному московському ведмедеві — це найганебніший акт в історії людства, архітектором якого став цей «Меттерніх XX-го століття», Кіссінджер.

Не дивно, що він висловився колись, мовляв, Америці не потрібно державних мужів, лише політиків. Можна уявити собі, скільки шкоди заподіяв вільному ще світові, протикомуністичним силам у країнах, контрольованих комуністами, і самій Америці також факт, що стільки років партачив американську зовнішню політику політичний полатайко покрово Кіссінджера.

Адмірал (вже в резерві) Зумвальт у своїй книжці написав про Кіссінджера, що в розмові з ним той висловив переконання, нібито майбутнє належить Росії, а не Америці і вільному світові. Адмірал дивується як така людина могла стільки років очолювати закордонну політику ЗСА.

Досьогоднішня політика ЗСА не має нічого спільного з традиційними американськими ідеалами свободи й рівності, бо на чолі держави стоять і керують

нею не американські патріоти, а інтернаціоналісти, яким погубна ідея інтернаціоналізму та ідея уроєної світової держави куди ближча й дорожча від суверенітету, репутації й інтересів Америки.

Мирова нагорода Нобеля, яка Кіссінджерові ніколи не належала — це акт цієї міжнародної антинаціональної спілки, яка живе утопією світової держави. Не було б дива, коли б після такої фарси покійний Нобель перевернувся з сім разів у своєму гробі. Справжнім велетням нашої доби, а в тому й Патріархові Йосифові Першому, ця мафія ніколи не дасть заслуженої нагороди, бо це до живого задерло б сучасних верховодів московської імперії.

Вся політика кол. державного секретаря базувалась на тому, що вона свідомо, чи несвідомо не добачувала справжнього кореня зла, оминала мовчанкою зло, а з його інспіраторами старалась вести клишоногий детант за всяку ціну. Тому вона потерпіла крах і тому Кіссінджер увійде в історію Америки, як один з найгірших її державних секретарів; у всіх поневолених Москвою народів той «секретар» назавжди залишиться в пам'яті, як безмежний цинік і гешефтьяр їхньою кров'ю.

Коли б ще й Кіссінджер став так вихваляти Форда, як той його, вийшло б дійсно так, як казеться в українській анекдоті:

— Але ж, тату, нас люди хвалять!

— А хто, сину?

— Та ви мене, а я вас!

Але Кіссінджер не є настільки наївний, щоб так поступати. Він знає добре, що нагороди Нобеля він не варт, а Фордові, як грішному до неба, так далеко до епітету «найвидатнішого» президента Америки.

Не раз чуємо, що в політичній діялектиці інакше говориться, інакше, думається, а ще інакше робиться. У випадку політичної діяльності кол. державного секретаря ЗСА Генрі Кіссінджера, то можна сміливо сказати, що він все робив в ім'я Америки, думав про інтернаціональну світову державу, а найбільше з того мала користі большевицька Москва.

ДОБА МАТРІЯРХАТУ

Живемо не лише в добі атомовій, космічній, ліберальній, гіппісо-патлатій, але ще й у добі матріярхальній. Модерна жінка систематично відвойовує собі від мужчини чільні місця не лише в політичному, громадсько-суспільному, а і в церковному житті. На американському континенті, от хоч би й у ЗСА, вона стоїть на чолі політичних партій, часто вона є адвокатом, суддею, генералом у війську (покищо в допоміжних жіночих формаціях). Вже всі знаки на небі й на землі вказують, що незабаром будемо бачити жінку в усіх родах американських збройних сил, а навіть на пості президента країни. Але їй того ще мало. Вона встановила тут навіть гегемонію над чоловіком, і часто ви стрічаєтесь з фактами, що чоловік, хоча номінально й числиться головою родини, фактично цю функцію відступив жінці, яка не раз використовує місцеve право, встановляє над ним необмежену диктатуру. Скаже вам жінка, наприклад, «шарап!», тобто, заткнися, то затакайтеся чимскоріш, бо ще на лихо покличе поліція і тоді дуже легко можна дістатись у «комірне» до «Іванової хати». Справа в цьому випадку нагадує випадок в історії Італії, де головою держави номінально був король Вітторіо Емануель, але державою (і королем також!) фактично керував Муссоліні.

Не лише в Америці чи Канаді жінка добила таких високих постів і привілеїв. Ось візьмім, наприклад, моторну, мудру і милу королеву Єлисавету. Не одного короля вона в куток загнала б. Або візьміть Індію. Якого бойового прем'єра (часом аж занадто бойового) має в особі мадам Індіри Ганді! Президентові Пакістану, генералові, дала такого ляпаса, що, бідачисько, аж полетів із свого президентського крісла. Або Голда Маєр. Прем'єр з неї був, хоч куди! Не одному прем'єрові повчитись у неї, як державою правити.

У нас, українців, на протязі нашої історії жінка, як ніде інде, відігравала важливу роль і в політиці, і в суспільно-громадському та культурному житті,

і навіть на найвищому шаблі державної драбини. От хоча б і наша княгиня Ольга. Яка це мудра і славна володарка була! Вона й нині є взірцем не лише для всіх жінок, але й прикладом для всіх чоловіків. А наша Настя Скоропадська, яку малюють в шапці свого чоловіка, гетьмана Івана, то, мабуть, чи не предтечою була всіх тих жінок, які залюбки проявляють над чоловіками свою гегемонську владу. А Леся Українка? Своім могутнім словом за чотирьох генералів, як не більше, упоралась. А скільки наших жінок стали славними письменницями, поетесами, артистками, науковцями, суспільно-громадськими і політичними діячками. А скільки знаних і незнаних героїнь було під час Визвольної війни 1917-21 рр. та в Українській Повстанській Армії, в УВО - ОУН, які з чоловіками рам'я-об-рам'я йшли здобувати кращу долю для рідного народу? Їх когорті. І в родинному житті жінка в нас відігравала роль найчастіше на рівні з чоловіком.

Думаю, що шановна наша письменниця Докія Гуменна, від роду незаміжня, передала трохи капусті перцю, пишучи про поневолення нашої жінки чоловіком. Траплялися, правда, у нас випадки, коли чоловік п'яниця, чи просто, злюка, бив жінку за будь-що. Але були також часті випадки, що й жінки давали чоловікам, ніврочку, на горішки, як кажеться. А їх, мабуть, чи не було більше від перших. Правде, в Галичині співали колись про недолу жінки, яка вийшла заміж за п'яницю, що

«Він ніц не робить, тільки п'є.
Він ніц не робить тільки п'є,
Прийде додому, додому прийде,
Прийде додому — мене б'є...»

За те на Великій Україні, на Волині, Поліссі та Холмщині співалось цілком протилежне. От хоч би, наприклад:

«Била жінка мужика,
За чуприну взявши,
А він взяв їй уклонився,
Шапочку ізнявши...»

В нашому селі, десь на початку тридцятих років біж. століття, був такий випадок: Жило собі старше подружжя. Він називався Миколай, але тому, що був маленького росту, його називали Миколайком. Це був добрий, мовчазний чоловік. Натомість жінка його Марія, була висока на ріст, як драбина, худюща мов тичка, а злюща така, що не дай, Боже, чимсь провинитися перед нею. Бідний Миколайко переживав справжню супружу неволю. Діставалось йому від неї часто. Не лише, що лаяла його за будь-що, а й ляпас часто перепадав.

Підсміхались собі дядьки з нього й глузували. Бідний Миколайко натерпівся подвійно: і від жінки, і від дядьків.

Однієї суботи увечорі посходилились дядьки до кооперативи на балачку. Прийшов і Миколайко. Десь взялась і пляшка горілки. Випили, закусили. Почастували і Миколайка добре, та так, що підпоїли. Тоді почали його «накручувати», мовляв, як так, ти чоловік же і баби боїшся? «Накрутили» його так, що той набрався воєнного духу і заявив, що піде зараз додому і поб'є жінку. Пішов, а за ним чимала група сільських чудасіїв.

Миколайко подався в хату, а дядьки — попід вікна дивитись. Миколайко взяв столик, виліз на нього і щось сказав жінці. Та підійшла, не сподіваючись лиха, близько до нього, а тоді він несподівано вискочив їй на плечі, схватив за горло, повалив на землю і почав бити. Дядьки, бачучи, що не переливки, вскочили в хату і врятували драбинкувату Марисю.

Від того часу, казали, вона більше його не чіпала. Помогло.

Таких чи подібних випадків було більше в селі. Пригадую собі цілком добре, що в нашому селі лише один чоловік бив жінку часто, але й це був поляк, осадник. Натомість аж вісім жінок надмірно проявляли свою диктаторську владу над чоловіками. То ж, як бачимо, пані Докія цілком необ'єктивно підійшла до справи, коли твердила, що українські жінки терпіли знущання від чоловіків. Могли бути лише випад-

ки, а не загальне явище. Було й навпаки, і то далеко частіше. В основі жінка в нас була завжди нарівні з чоловіком. І то не лише в родинному житті, але й у державному, політичному чи громадському.

Так є й сьогодні. Ось для прикладу візьмімо нашу пані Славу. Славна жінка, хай сто років живе! Дає собі в політиці раду краще може за неодного нашого чоловіка-політика. Вірний і послідовний співборець свого чоловіка. Ворогам не попускає ніколи, завжди їм чосу, аж в носі їм крутить. А ось до своїх противників — вельми виrozumіла й толерантна. Скільки і як різношерсті наші «демократи» її не паплюжать, а вона мовчить, плазом пускає. Хай собі, коли не мають чого вчепитися!

Або шановна пані Маруся Бек. Радна з неї була го-го! Не одному мужчині приклад незаперечний. Або завжди активна пані Дарія Степаняк, яка вміє з ворогом говорити відповідною мовою.

Беручи під увагу наше зрізничковане політичне і громадське життя і не бачучи змін на краще під кермою чоловіків, я прийшов до переконання, що, можливо, єдиний вихід із «кризи» — заміна чоловіків жінками в нашому політичному і громадському житті. Ось, як не вірите, пригляньтесь добре, яка благодать і співгармонія є у Світовій Федерації Українських Жінок. Тому я пропоную таку заміну якнайскорше. Дехто, наприклад, хотів би бачити Марусю Бек головою УККА. Хай би побула. Але там важче працювати аніж бути радною двомільйонного міста...

Коли б уже в УККА запанував матріярхат, тоді й у СКВУ треба б жінку вибрати президентом. Може б на цей пост підходила пані Букшована з Т-ва Прихильників УНР? А, може б, таки її обрати на президента УНР в екзилі?

Панаса Феденка вже давно пора у тричленній соціалістичній партії замінити жінкою також, бо вже сваркою з іншими заїдає сам себе на смерть. Найкраще на цей пост підходить пані Марголіна, а в УРДП (вліво руш!) ривалітет Воскобійник-Степаненко замінити панею Любою Дражевською.

В ЗП УГВР обов'язково вже давно прочистити атмосферу і на місце М. Лебеда призначити жінку, і ніяку іншу, тільки і виключно пані Дарію Ребет.

Треба заміни і УНДО, та, на жаль, трудно підібрати жінку серед того нашого домираючого племені.

Може б дійсно тоді прийшло б до єдності, а як ні, то бодай до більшого виrozumіння між нашими партіями та угрупованнями? В найгіршому випадку, коли б не змінилось на краще, гірше не було б напевно.

МОСКОВСЬКА ГІГАНТОМАНІЯ

Загігнотоманилось москалям у їх головах уже давно-предавно й досьогодні не може ніяк відгігнотоманитись. Тяжка це психічна недуга — гігнотоманія і на неї й тепер нема рішучих запобіжних ліків. Найкращі психологи розводять безсило руками; не мають жодного впливу ближньолюбчі християнські релігії, ні найкращі свободолюбні демократичні системи. В москалів і в уяві й на яву все мусить бути гігнотне, роздуте по самі нікуди, виправдовує воно себе, чи ні.

Почнемо з їхньої держави — імперії імперій: величезна, роздута від Льодового океану по Чорне й Каспійське моря, Іран, Афганістан, Китай, Монголію, від Атлантику до Пацифіку. Апетити ж у москалів і пляни ще гігнотніші, ще більш роздуті: підкорити собі весь світ, створити гльобальну Московську імперію з центром у «третьому Римі» — «білокамінній» Москві.

Усе, що б не творили москалі, обов'язково мусить бути гігнотичне, чи воно придатне до вжитку, чи ні. Вилляли були колись гігнотного «калакола» в честь «імператриці» Катерини (також «великої»), який навіть і разочок не бамкнув: поки «в ручную» розгойдали його, він обірвався і гепнув додолу, при тому здорово вищербився і то так, що кажуть, щілиною в дзвоні можна сміло проїхати возом з парою коней, завернути всередині й виїхати назад.

Збудували колись давно так звану «цар-пушку», з якої ні разу не вистрілили й не вбили навіть мухи.

Видумали москалі такого багатопверхового ма-тюка, як ніодна нація в світі. У цьому випадку вони, щоправда, безконкурентні, недосяжні. Доки наша зем-на куля обертатиметься довкола своєї осі й мандру-ватиме довкола сонця, москалів у їхньому архиматю-калізмі ніхто не переплюне.

Від початку постановля московського «государства» і донині існує терор таких розмірів, якого перелякали-ся б не лише всі Нерони в світовій історії, до купи взяті, але й саме пекло.

Ніяка нація в світі не заливається так алького-лем, як москалі. Пияцтво в них супергігантне. Інші народи, коли вживають алькогольні напої, то малими келишками або чарками, спеціально продукуваними для горілок чи вин. У москалів це називається регре-сом. У них прогрес — пити горілкою склянками, що ними інші п'ють воду чи соду.

«Техніка» в москалів також не відстає від гіган-томанства. Технологічні задуми й пляни в них часто не лише гігантні, але й супергігантні. Одно лише непоборне для москалів зло, що природа побудована не за московським аршином і часто буває, що з су-пергігантних задумів і плянів виходить як не гі-гантний пшик, то супергігантна непотріб.

Завзявся колись був цар Нікіта заорати великі простори Казахстану, щоб дати трудящим «побольше кукурудзи», то замість неї прийшла ерозія ґрунту і трударі одержали вдесятеро більше куряви-порохів під час вітрів. Дніпро й інші річки України поперего-роджували шлюзами і поробили супергігантні водой-мища — «моря», і наслідком того не лише втрачено великі простори врожайної землі, але й через застій води — її запліснення й затухнення. Реалізують су-пергігантний «БАМ», який, поки його закінчать, кош-туватиме високі мільярди рублів, море поту й крові та супергігантного труду тисячів робітників і невіль-ників. Але, на випадок війни з Китаєм, дві-три ра-кети, скеровані на той «БАМ», можуть зробити такий

«бам», що всі кошти й жертви, вкладені в будову, підуть з димом.

Але найбільший архисупергігантний плян здійснили московські большевики, запроваджуючи комуністичний лад. Вони перевернули все життя людини догори ногами, поставили його раком ще й вивернули навиворіт. Такий архисупергігантний експеримент, як відомо, коштував і коштує до сьогодні архисупергігантних жертв: щонайменше шістдесят мільйонів людських жертв, а Україні — половину її населення. І що вийшло з того? Вийшов супергігантний пшик, лише тюрем і концтаборів та психушок не перелічити. Те, що спромоглися зробити московські комуністи за шістдесят з гаком років їх супергігантних експериментів, абсолютно не може оправдати тих величезних жертв у людях, матеріальному й культурному спустошенні народів ССРСР. Це архигігантний супер-злочин, якого не знає історія людства. Щось подібного не було в минулому, не буде і в безкрайому майбутньому.

Про червоних москалів колись будуть згадувати в школах, як про древнього Герострата, який, щоб залишитися в історії — спалив бібліотеку.

ЮВІЛЕЙНА ПОМПА

Ніде в світі не відзначають державних ювілеїв з такою помпою, як в Ессесерії.

Коли наближається якийсь ювілей, то ще далеко перед ним розпочинається пропагандивна тарабанщина, що нагадує безперервне гатіння молотом по блясі. Від того аж вуха пухнуть і голова ходором ходить, і нудота бере, наче на шляху до «єдиної неділімої риги», і нерви розхитуються не одному й не одній з громадян тієї кривавої імперії. Візьмім, наприклад, для ілюстрації святкування 1-го травня, міжнароднього дня жінки, дня перемоги над «фашистською» Німеччиною (при чому тут фашизм, коли мається справа з двоюрідним братом комунізму — націонал-соціалізмом-гітлеризмом). Крім цих свят від часу до часу приходять дер-

жавні ювілеї, як от щорічно ювілей жовтневої революції, і рідші, на взірець 100-ліття з дня народження Ілліча Первого-Леніна, 300-ліття «воз'єднання України з Росією» (Росії ще тоді не було, а була Московія), тобто річниця нещасливої для українського народу Переяславської угоди, роковини «воз'єднання» Західньої України з Україною і т. д. Такі святкування проходять завжди з величезною помпою: зливою пропагандивно-агітаційних славословій, бундючними промовами й заявами, багатолюдними організованими маніфестаціями, ну, і врешті-решт, із пихатою демонстрацією військової сили.

З усіх ювілеїв, що їх влаштовують в Ессесерії — цій червоній фашистській імперії — здається, найголовніше місце має ювілей «воз'єднання» України з Московією, тобто, Переяславської угоди гетьмана України Богдана Хмельницького з московським царем Олексієм Михайловичем. Це «воз'єднання», що по суті є зламанням угоди Московію, для неї (Москви) найважливіший історичний акт, який притягує навіть ювілей такого большевицького божка, яким є Ленін, чи перехвалюваний до знуди жовтень. Відомо кожному, що без України Московія ніколи не досягнула б рівня великодержави і надпотиуги. Відірвати від неї лише одну Україну, то вона опиниться зі своєю сільсько-господарською відсталістю, однобокою промисловістю з «картошкою і берозкою» далеко позаду, наприклад, Німеччини чи Великої Британії.

Тому то з такою величезною помпою й пропагандивною тріскотнею зустрічалося в СРСР 300-ліття Переяславської угоди, яка принесла Україні нечувану ніде неволю, закріпачення, безпросвітну темноту для населення, гено- і лінгвоцид.

Акція української національної еміграції, спротив в Україні геноцидній політиці московських большевиків наших Нескорених борців за волю України та будь-яка заява чужинецьких кіл чи діячів на користь незалежності України призводять москвинів до божевільного страху перед можливістю втратити Україну в майбутньому. Тому вже не лише заокруглені

дати того примусового «воз'єднання», яке вже намагались зірвати гетьмани Іван Виговський, Петро Дорошенко і Іван Мазепа, а потім Пилип Орлик, відзначаються там, але й не дуже заокруглені, як останнім разом, наприклад, 325-ліття «воз'єднання». Цей останній ювілей у пропагандивній тріскотні нічим не поступався тристалитньому ювілею. Та сама барабанщина про «навіки разом», про «дві рідні сестри», лише з тією різницею, що Москва чомусь вважається «старшою сестрою», про те, що «завдяки великому російському народові і його передовій культурі Україна досягнула такий небувалий ступень господарського й культурного розвитку...»

Звичайно, що в тій ювілейній пропагандивній свистоплясці перевиконують московські анти-українські пляни ціла тічня наших безхребетних запродавців, московського охвістя, «лакеїв отечества чужого» і «грязі Москви», московських ступайків і вислужників та всякої хрунчючої породи коритників. А літературний орденосоєць Збанацький навіть проголосив, що наша національна еміграція є поза бортом української нації і позбавлена громадянства Української ССР. Ото вже нам буде! Два рази в одно місце! І хто з нас спішить про те «громадянство», якого навіть на практиці й нема, а є лише громадянство Ессесери, від якого відхрещуються — навіть при наявному терорі — багато людей. А вже в випадку, коли б Україні вдалось опинитися в колі вільних держав світу, то напевно справа пішла б «наоборот», і різні збанацькі шнурок на шию дістали б, а не громадянство вільної України.

Зламання Москвою Переяславської угоди дали лише їй користі. Натомість які «користі» з того має Україна, то знає кожний, хто бодай поверхово обізнаний з нашою історією. Ось ці «користі» і «здобутки»: різня населення Батурина, терор Петра Першого в Україні, закріпачення українського народу, зруйнування Січі, скасування Гетьманщини, масове вигублювання українського козацького війська на фронтах війн, що їх провадила Москва, і при будові Петрограду та інших об'єктів, муки Кальнишенського, трагедія Тара-

са Шевченка, валуєвщина, безпросвітянщина, загарбання силою України московськими більшовиками, кількакратні голоди, в тому найбільший в 1933 році, що забрав більш семи мільйонів жертв, ежовщина, вигублення української культури і політичної еліти, страшна мартирологія наших Церков, вимордування в'язнів, в'язниці, концтабори, психушки, заслання, гено, етно і лінгвоцит, як чортівський засіб нищення біологічної субстанції українського народу і збагачення його коштом субстанції московського, панівного, нищення історичних пам'яток, господарський і культурний застій і, нарешті, втрата щонайменше половини населення та безприкладна дискримінація всього українського на всіх ділянках життя.

Отакі «здобутки» має український народ від того не «воз'єднання», а підступно-насильницького приєднання України до Московії, що прийшло значно пізніше, після української історичної трагедії під Полтавою. Переяслав — лише ширма для Москви, за якою вона невдало ховає свою розбійницьку царську й більшовицьку політику супроти України та її народу.

В майбутньому треба числитися з тим, що Москва буде щорічно відзначати ювілей «воз'єднання», бо проблема України буде її щораз то більше припікати. Не виключено, що не лише на полтавських килимах пишатиметься трафаретний і вицвілий по самі нікуди лозунг «навіки разом», але й на кожній латці на ватянках і фуфайках «счастливого» підсовєтського трударя.

«БОРЦІ ЗА СПРАВЕДЛИВІСТЬ»

Ніхто так не збирається «ущасливлювати» людство як марксо-соціалісти. Крику з приводу того й галасливої голословної тріскотні, хоч вуха затидай, плянів прерізних і проєктів — невичерпані запаси, а хвальби — повні торби. У них життя людини на землі обов'язково мусить стати «райським»; рівність між людьми мусить бути «вічна»; воля для людини і всіх народів мусить бути «неподільною»; справедливість му-

силь бути «найсправедливішою»; соціальне, економічне й культурне життя людей мусить бути «найпоступовішими»; співдружність між народами мусить бути стабільною і найкращою.

Всі ці гура-тріскотливі гасла вже давно стали на рівні звичайних миляних бальончиків, якими можна хіба захоплювати дітей та дорослих людей умово недорозвинених.

З кожних їхніх плянів і проєктів, як правило, виходять переважно невдачі, помилки, переливання з пустого в порожнє, тупцювання на місці, а навіть частенко задкування. Одним словом, великий неперевершений соцпшик. З галасливої тріскотні — «большой нуль без палочки», а з усяких приманливих обіцянок-цяцянок виходить дійсність навпаки, навиворіт і догори ногами.

Вже не будемо перераховувати тут, що натворили марксист-комуніст-ленініст-сталініст на протязі свого 60-літнього з гаком володіння в «ославленій» Ессесерії, бо про це вже знає кожна порядна, поступова, мудра і шануюча справедливість людина. Але навіть в інших країнах, і то демократичних, коли лише соціалісти дірвуться до влади, то переважно накують такого розгардіяшу й противоріч, що опісля їхні політичні опоненти мусять порядно постріти, щоб усе привести знову до порядку.

«Соціалістична співдружність» між народами просто «ідилічна». Клясичним прикладом цієї «ідилії» є розбійницька політика москалів унутрі імперії над немосковськими народами, експерименти з сателітними державами-васалами та всі агентурні афери за кордоном.

А як виглядає в соціалістів, навіть демократичних, та «неподільна доля для всіх людей і народів» і, взагалі, «соціалістична справедливість», яскраво свідчить недавній з'їзд чи конгрес Другого Соціалістичного Інтернаціоналу в Ванкувері, Канада. Там аж до хрипу критикували «диктатуру» в Чіле та расистів у Південній Африці й Родезії, але про Ессесерію і бан-

дитські «делкі» над поневоленими народами у звироднілій Московській імперії ніхто й не заїкнувся...

Навіть один з наших чоловік «демократичних соціялістів», який очолює жменьку своїх збанкрутованих політично одностудів, якось не критикує несправедливого одностудного схвалення з'їзду рідного йому II-го Інтернаціоналу, але критикує українських націоналістичних діячів, включно з покійними, по свято-тацьки обхляпує найогиднішими паскудствами. І чи не краще було б поїхати йому або комусь з його одностудів до Ванкуверу і піднести свій голос з трубами II-го Інтернаціоналу в обороні прав української людини в Ессесерії, в обороні українських національних мучеників та поневоленого українського народу, аніж оббріхувати своїх політичних противників?

Отак виглядають оголені до нага марксистсько-соціялістичні «борці за справедливість» у світі. Народна мудрість учить, що «яблуко від яблуні відкочується недалеко»...

ПРО КІЗ, ЦАПІВ, БІЧКІВ ТА ОСЛІВ ВІД КУЛЬТУРИ

Тут не буде мова про вищеназваних чотириногих створінь, а про створіння двоногих, капля-в-каплю подібних до людей. Живуть собі ті сотворіння таки серед людського роду, марнують даром хліб насущний, співають і грають дивовижних й галасливих пісень, говорять дурні анекдоти, а своїм зовнішнім виглядом, голосом та поведінкою грають на нервах порядним людям.

Найбільше тих створінь у людській подобі розвелось у нашу розхристану атомово-ліберально-гіпісівську добу.

Ось захотілось вам культурно відпочити. Вмикаєте телевізію і сідаєте собі з насолодою напроти в фотелі. За кілька секунд блисне світлом екран і перед вами з'являється двоє передпотопових створінь: коза і цап у людській подобі. Обое простоволосі. У нього

ріденька цапина борідка, ще рідші вуси, наче в ката, на голові якась дивовижна підмінка капелюха чи шапки, він у подертих, облізлих «джінсах», розхристана сорочка, на грудях теліпається якесь індіанське намисто, босий. Вона в таких же «джінсах», блюзка зав'язана в гудз аж на грудях, а на голому животі погано обтягий пуп виставлений на світ, на очі публіки, наче якась рекляма. Як заведуть — сило небесна! Наче вам хтось по блясі лупить біля самого вуха.

Зриваюсь, лаюсь як швець і перемикаю апарат на інший канал.

— Ти чого сердишся? — дивується дружина. — Мав чим перейматись! Хай деруться собі на здоров'ячко! А мені хоч би що...

Добре казати тому, в кого нерви як посторонки. А в мене й без «кози» і «цапа» вони розхитані, як сухе бачилля в полі на вітрі.

А тепер трохи про бичків, самозрозуміло, в людській подобі також, але вже не «спеців» від співу й музики, а від анекдотів.

З'явилися у Канаді, в славному місті Саскатуні, два бички. Одного кличуть Митром, а другого Нестором. З'явилися, розреклямували себе як коміків та й пішли між людей смішити їх.

Викликати в когось сміх, розігнати хмару журби в не одного і викликати наче сонце усмішку — місія вельми благородна. Але не з таким завданням пішли обидва бички, Митро і Нестор, які взагалі не розуміють сенсу гумору. І почали вони в своїх, до речі, дуже простацьких виступах брати під свій «гумористичний» обстріл українців. Ось одна з таких гумористичних «перлин» бичка Митра:

«Май вайф іс типикал юкренієн вумен: стронґ лайк а донкі, аглі лайк а монкі, енд ступид лайк а богонкі».

Отак, нібито, хорватки (один бичок з хорватського, а другий з німецького кореня) чи німкені всі, як одна, і гарні, і моторні, і мудрі, хоч там куди!

Такого роду анекдоти імпонують хіба культурним невігласам, як наприклад, любителям обкидування се-бо «паями», але ніколи дійсно культурній людині, яка з відразою сприймає такі «культурні шедеври».

В нас, українців, є приказка, що «як ти не пиріг, то не пирожися». Дійсний, неспрофанований гумор, це один з культурних виявів душі народу. Наш український гумор — це брильянт в загальному національно-культурному скарбі. В гуморі, як у дзеркалі, відбивається душа народу. А згадані бички, Митро і Нестор, хотіли злобно насміятися з українців, але ця глумлива насмішка рекошетом ударила по них самих. На підставі їх публічних виступів можемо сміло ствердити, що обом їм до справжньої культури так далеко, як злодієві до преподобности. Це два галапаси, які на щось вище від примітивізму не здатні.

На кінець кілька слів про ослив від культури. Соромно на душі стає кожному чесному, порядному українцеві, що в нашій спільноті водяться, на жаль, і досі осли від культури, які таку гумористичну макулятуру, продукції бичків Митра і Нестора, замовляють і перепродують із зиском для своєї кишені, а інші, такі ж осли, купують її.

ЗА ВІТРОМ

Страх, як дехто з наших інтелектуалістів залюбки хилиться за вітром, особливо тим, що віє зі сходу, конкретніше: «з необ'ятной советской родини». Коли б це був вітер український, ніхто, мабуть, не був би проти такого хилання. Але, на жаль, це вітер не український, а советський чи, як хочете, радянський, піддуваний великим московським імперіялістичним міхом.

Ось, ні сіло, ні впало, приверзлось одному нашому професорові, що треба — як умерти — розпочати в нашій діаспорі акцію запровадження українського підсоветського правопису. Він, проснувшись, так захопився своїм сном, що почав доводити (й доводить

далі), що прийняття нашою діаспорою цього правопису необхідне, бо в майбутньому між українцями в Україні і на чужині суцими може прийти до повного двоподілу.

Проти такої ідеї виступило багато людей, більш компетентних в такому питанні від професора-турколога, а в першу чергу представник нашої найновішої еміграції, який ще кілька років тому втішався в Чернівцях всіма «благами» підсоветського життя, що його силою накинула червона Москва нашому народові.

Але знайшлися і прихильники проповідуваної ідеї за прийняття українського підсоветського, так званого «київського» правопису. Вони, за нашою старою вельми нехорошою традицією, почали не культурну полеміку, а подекуди в примітивний спосіб стали накидати свої переконання іншим почерез пресу та вчити-повчати людей, компетентніших у справах української мови, мовознавців, до того ще й людину, яка напевно добре знає всі тонкощі московської імперіалістичної політики з України, де під її нестерпною вагою українська мова так «процвітає» й «прогресує», що аж нам необхідно пристосуватись до її урядового правопису. Кожному, хто має змогу читати підсоветську пресу і всякі пропагандивні агітки на «українском язике», аж надто відомо, як наша мова там «прогресує» і як від неї в кожному сливе рядочку рябіє від москалізмів, накидуваних насильно порядком так званого «зближення братніх мов, української і мови великого російського народу», щоб у майбутньому її вповні злити з мовою московською. Цього насильно накидуваного тягару москалізмів чомусь не добачують, чи не хочуть добачувати шановний професор-турколог і його недотепні оборонці. Один з таких оборонців навіть пробує загнати в «сліпий куточок» критика ідеї пристосування нашого правопису до правопису підсоветського досить невдалим аргументом, мовляв, в Україні є абсолютна більшість — основна маса нашого населення — і ми повинні б пристосуватись до нього, а не воно до нас. Він ніби не знає, що теперішній український підсоветський правопис створив ані український

народ, ані його вільна Академія Наук, лише займанська політика Москви, яка діє на повне викорінення в майбутньому нашої мови, а в тому їй аж занадто ревно допомагає ціла тічня наших культурних і наукових лаптьолизів.

Як виглядає наша «офіційна» підсовєтська мова, ось вам, шановний читачу, цілий ряд мовних «шедеврів», що мають з українською мовою стільки спільного, що пшениця з кукілем. Їх я вибрав з кількох газет і брошур, виданих під совєтами:

Глава — замість голова (делєгації, держави, організації), міністр — замість міністер, проект — замість проєкт, соціалізм — замість соціялізм, візит — замість візита, зал — замість заля, екзамени — замість іспити, учбові заклади — замість наукові заклади, канікули — замість відпустки чи давно прийняті: вакації, парти — замість лавки, розрядка — замість відпруження, поміщик — замість дідича або, просто, пан, мистець — замість мистець, кафедра — замість катедра, уроки — замість лекції, план — замість плян, хімія — замість хемія, симпозіум — замість симпозіум, клуб — замість клюб, дохід — замість дохід, класика — замість клясика, клас — замість кляса, здрастуйте — замість здорові були!, долар — замість доляр, скіфи — замість скити. Аж страх огортає від того «прогресу» й «розвитку».

Включайте всі ці вичислені слова і багато інших, що вже набули «права громадянства» в сучасній українській урядовій підсовєтській мові, шановні прихильники тієї спотвореної мови, в мову, якою користуємось ми на чужині. І не забудьте букву «г» викинути на смітник також, як викинули її там. Можливо, що й буква «я» скоро опиниться також поза вжитком, бо там, де вона потрібна, обходяться буквою «а».

От прогрес був би, коли б так уся наша діаспора отакою отарою побігла за прихильниками підсовєтського «київського» правопису! Але не на тих натрапили!

НЕДБАЛЬСТВО, БЕЗВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЧИ КУР'ЯЧА ПАМ'ЯТЬ?

Один автор зробив свого часу закид українцям, мовляв, ми, українці, такі недбалі супроти себе та легковажні до свого, що навіть не знаємо дат народження наших великих гетьманів: Богдана Хмельницького і Івана Мазепи.

Людина з природи схильна до двоподілу, а особливо людина наша, українська. У випадку поданого вгорі твердження, двоподіл, очевидно, існує також. Одні підтримують твердження автора і кажуть:

— Правду каже! Чеше, як гребенем!

Інші, натомість, проти. Особливо ті, котрі мають хоч трохи відношення до історії.

— Вигадує кат-зна що! — обурюються. — Хіба ж можна було зберегти акти народження цих двох наших великих мужів через оті прокляті лихоліття?

Якоюсь мірою ці другі мають рацію. Наш народ в свій минувшині переживав такі лихоліття, як ні один з інших народів. Але в цьому випадку не самі лише лихоліття винні. Я особисто схилиюся до твердження автора, що ми дійсно відносно дат народження навіть своїх є недбалими. А чому? А тому, що в нас їх мало хто відмічував. Тоді, коли на Заході дата народження втішалась великою увагою, у нас було навпаки — легковажили її. У нас її заступав день ангела, чи, просто, іменини.

Мабуть, з цієї причини й нечисленні наші хронікарі й літописці не здогадались подати дат народження Богдана Хмельницького, Івана Мазепи та багатьох інших історичних постатей. Ану, подайте мені дати народження будь-якого з наших князів чи гетьманів! Крім одного лише, Петра Дорошенка, всі дати розгубилися по дорозі бурхливих століть і не дійшли до нас.

У випадку дат народження можна завжди ще до певної міри боронитись вищеподаною причиною. Але в нас є ще й інші факти, які наявно доказують, що

відносно нашої історії ми в недбальстві перейшли вже всі межі.

Переді мною чотири наших календари, видані різними видавництвами, в різні часи, на різних континентах. Слухайте уважно!

Ось в одному дата народження Симона Петлюри — рік 1879, а в іншому — 1877. Видатний наш поет Олександр Олесь має аж три дати народження: 1878, 1879 і 1883. В одному календарі подається, що гетьман Данило Апостол помер 28 січня 1763 р., а в іншому 1663 року. В одному календарі дату народження Євгена Гребінки подається 2. 2. 1812 р., в іншому — 3. 2. 1812 р. За одним митрополит Петро Могила помер 10 січня 1647 р., в іншому 10 січня 1846 року. В одному дата народження Лесі Українки 24 лютого 1871 р., а в трьох інших — 25 лютого 1871 р.

Андрій Кащенко має дві дати смерті: 20 березня 1921 р. і 20 серпня 1921 р. Не бажав би я бути ним і вмирати аж двічі. Далі, за одним календарем полк. Іван Богун поблиз поляків під Вінницею 25 березня 1651 р., а за двома іншими — 31 березня 1653 року.

Битва на Жовтих Водах має аж три дати: 15 травня 1648, 16 травня 1648 і 14 травня 1648 року. Також битва під Корсунем має аж три дати: 5 квітня 1648, 5 травня 1648 і 26 травня 1648 року. В тому випадку за одним календарем виходить, що битва під Корсунем випередила битву на Жовтих Водах на 29 днів. Це вже вершок недбальства, бо ж відомо, що Жовті Води попередили Корсунь.

Микола Костомаров має дві дати смерті: 18 і 19 квітня 1885 р. Також битва над Калкою має дві дати: 31 травня і 5 червня 1223 р. Зруйнування Січі має три дати: 5 червня 1775, 18 липня 1775 р. і 5 червня 1745 року. Навіть трагічна смерть поета революціонера Олега Ольжича має дві дати: 9 і 15 червня 1944.

Один календар подає, що український університет відкрито в Києві 22 вересня 1918 р., а в іншому — 6 жовтня 1918 р. Початок Першого Зимового Походу один календар визначає датою 2 грудня 1918 р., дру-

гий — 5 грудня 1918 р., а третій — 6 грудня 1919 р. В одному дата розстрілу більшовиками письменників Гр. Косинки, Д. Фальківського, О. Влизька та інших — 13 грудня 1934 р., в іншому — 15 грудня 1934 р.

Але один з тих календарів побив, мабуть, всі рекорди в подаванні суперечних відомостей. Ось що він подає:

Пилип Орлик в ньому має дві дати смерті: 6 січня і 26 травня 1742 р., а повстання Богдана Хмельницького відбулось того самого дня й року, що й створення у Львові Головної Руської Ради. Також, згідно з його інформацією, було дві битви під Пилявцями: 10 серпня 1648 і 23 вересня 1648 р. За цим календарем гетьман Петро Дорошенко помер також два рази: 25 серпня і 19 листопада 1698 р. Знову ж гетьман Іван Виговський два рази громив москалів під Конотопом: 26 травня і 8 липня 1659 р. Івана Мазепу аж три рази обирали гетьманом: 4 серпня 1872 р., 28 липня і 4 серпня 11887 (?) року — і всі дати хибні.

Досі всі вважали, що бій під Крутами відбувся перед приходом до влади гетьмана Павла Скоропадського, а в цьому ж календарі подається, що після повалення його і приходу до влади Директорії.

Коли б так переглянути докладно всі наші календарі, що вийшли до цього часу в краю й закордоном, напевно тих суперечних вісток було б далеко більше.

Хронікарям і літописцям часів Хмельницького чи Мазепи можна ще простити за їхній недогляд чи нерозуміння важливості дати народження обох тих великих гетьманів. І так добре, що вони зуміли гусячими перами написати те, що написали в таких трагічних для України часах. Натомість, нам навряд чи таке прощення хтось колись дасть, бо живемо в часі нечуваного розвитку технології і маємо повну можливість подати факти правдиво. Як же ж трактувати повище відмічені факти? Як недбальство, безвідповідальність чи кур'ячу пам'ять? Чи все разом докупивши?

РАДЯНІЗАЦІЯ

Професор Остап Прищ, прихильник так зв. «українського радянського» правопису, тільки що заснув, а вже й сон йому нав'язався. Сниться йому, що перемогла концепція реалітетів, «холодного розуму» та політичного пристосуванства. «Найгірші вороги українського народу» — бандерівці та інші «українські буржуазні націоналісти» втратили ґрунт під ногами й сіли маком на «смітниках міжнародної капіталістично-імперіялістичної реакції». Зазнала повного краху «дрібно-міщанська буржуазно-націоналістична ідеологія», а перемогла ідеологія радянщини. На небі української діаспори геть зарадянщилось. Уже без найменших перешкод відбуваються контакти, культобміни, ручкання, цілування, їкроїдство, подкопиття між українською еміграцією і висланниками советського режиму. Щезли з націоналістичної арени, зарившись десь глибоко по капіталістичних норах, різні Мінські, Китасті, Андреадіси, Кардаші, Кокольські, а на їх місце на «українском языке» розхвалюють на всі лади «советську родіну», «белокаменную», «советське правітельство» і комуністичну партію та возносять дитирамби на честь «великого русского народа» різні Гнатюки, Мірошніченки й інші советські барди і трубадури «братньої» російщини. Українська діаспора зрезигнувала із своїх дотеперішніх державних аспірацій, викинула на смітник революційне кредо і передала віхи. Вона почала обережну до советського режиму опозиційну льояльну діяльність в обороні мінімалістичних людських та ще деяких лише культурних прав українського народу в Україні і в СССР взагалі.

Вільна наука наша, щоб не пасти задніх, почала також допасовуватись до нових умов і обставин. Перед у тому, звичайно, почав вести український Гарвард. Зразу акцептовано задум академіка Пріцака й нашвидкоруч розпочато українізацію української мови й правопису до всій нашій діаспорі.

Старушка «Свобода», щоб додержати кроку новій

моді, підчепурилась під радянський смак і змінила вівіску «Свобода» на «Радянська свобода». Ось у ній появилась нотатка відносно нового курсу української еміграційної науки:

«Учбовий рік в українськiм Гарварді кінчився. Щоб використати канікули для поглиблення знань по питанню радянiзації, частину випускників і студентів відряджено радянським самольотом до СРСР. Там вони на радянських високошкільних партах по різних кафедрах засвоюватимуть учобу і знання. Уроки по різним дисциплінам, а особливо історії комуністичної партії СРСР читатимуть найкращі совпедагоги.

Першу групу прибувчих із США студентів прийняв на спеціальній авдієнції сам глава Правительства Радянського Союзу. Він тепло зустрів дорогих гостей у Колонному залі та виголосив високохвилююче слово, яке студенти зустріли з великим піднесенням і хвилюванням, а після нагородили довготривалими аплодисментами, від яких гудів увесь зал. Оплески перейшли в овацію.

На першому уроці академік Белодед сказав доклад на тему «Буква "г" — буржуазно-націоналістичний пержиток і предрасудок», що сильно зацікавив студентів. Також інтересні уроки по питанню зближення російської і української мов, як передумови не тільки воз'єднання, а й злиття обох народів в один радянський народ з російською мовою, культурою й традицією, мав академік Скаба. Передбачується також доповідь самого академіка Патона «У країні завершеного соціалізму»...

Тут професора шпигонув чортик досади.

«А дивись, куди тягне!» — подумав. А далі читає чорне по білому:

«Велику роль у мовному вирівнюванні між українським народом і його еміграцією відіграли українознавчі студії в Гарварді, а особливо академік Прицак. який виступив проти буржуазних мовних пересудів і спрямував віджиту архаїчну мову української еміграції на широку путь мовного розвитку в напрямку зближення до найпрогресивнішої з мов людства —

мови великого російського народу, мови Пушкіна, Лєніна і Кукушкіна»...

Професора Прища огорнув раптом великий жаж і він пробудився. Холодний піт виступив на його чолі, а серце так калатало, що мало не вискочило з грудей. До ранку вже не міг заснути, передумуючи сон на всі лади.

Чи він передумав до самих основ своє фатально-помилкове мовне кредо і чи переставить назад віхи — покаже майбутнє.

МАВП'ЯЧЕ НАСЛІДДЯ

Визнавці дарвінізму переконані, що в природі існує закон перетворення, або по-вченому — закон еволюції. Згідно їхньої наукової тези, людина походить від мавпи. Християнські ідеалісти заперечують цю тезу, бо, відомо, вона суперечить тому, що вчить релігія про походження людини.

Ви, як собі хочете: підтримуйте або заперечуйте цю тезу, а я, хоча і вважаю себе за християнина й ідеаліста, твердитиму, що деякі люди таки походять, прости Господи, від мавпи. Взагалі, людина не лише фізично із усіх живих створінь найбільше подібна до мавпи, але й має деякі суто мавп'ячі прикмети.

Станьте, наприклад, перед мавп'ячою кліткою і чешіть собі волосся. Опісля покладіть гребінця у клітку. Мавпа, яка спостерігала ваші рухи, відразу кине́ться наслідувати: підійме гребінця і почне й собі чесати голову.

Цю мавп'ячу прикмету наслідувати когось має і людина. Ось, наприклад, купив Грицько своїй жінці Парасці модний капелюх, і зразу Горпина позаздрила їй та стала гризти свого чоловіка, Демка, щоб і їй такий капелюх купив... Або, купив Семен терен із будою десь за тридцять миль від дому над озером, а Кузьма, довідавшись про це, вже й собі купує, хоч із фінансового боку куди йому до Семена! Але він позичає гроші, пнеться з шкіри, заставляє навіть й хату... Або

ось, почув Пилип, що пан магістер, виступаючи на зборах, ужив виразу «в справі формальній», і вже де треба й не треба носиться й собі з тією «справою формальною», як дурень із писаною торбою.

Найбільше люди нагадують собою мавп у країнах, де наука Дарвіна знайшла собі найбільше послідовників. Візьміть хоч би й Америку. Тут люди так наслідують мавп, немов хочуть своєю поведінкою підкреслити правильність дарвіністичних теорій.

Приїхали «бітлеси» з Англії із запущеним волоссям і зразу почали їх, спершу молодь, а опісля й старші наслідувати: запускати довге волосся і бороди.

З ліквідацією колоній, особливо в Африці, і проголошуванням незалежності африканських країн, прийшла мода на негритянські мелодії й танці. Як правдиві мавпи, почали в Америці наслідувати африканських негрів, і так виникли крикливі хаотичні какофонії та різні твісти.

Свого часу великою увагою тішився в Америці Неру. Тоді багато американців почали наслідувати гіндуську моду й носити піджаки а ля Неру. Ще не встиг президент Ніксон повернутись із Китаю, як уже багато американців, включно з першою леді, почали наслідувати китайців та практикувати китайську пролетарську ватяно-фуфаєчну моду а ля Мао. На що не надивився тепер на американській вулиці! Всяку екзотику побачиш у висліді людського мавпування.

Навіть серед нас, українців, дармащо ми в основі нація християнська, часто спостерігаємо мавп'ячі манери, особливо в нашому політичному житті. Наші деякі політики, наприклад, страшенно люблять наслідувати советські чистки. Не погодитесь у чомусь із першим-ліпшим партійним тузом — і не отямитесь, як вас зразу вичистять, аж закуриться за вами. Лають червоні москалі та їх вислужники — червоні малороси — Донцова, Стецька і взагалі всіх націоналістів, а наші різношерстні псевдодемократичні людо-мавпи, мавпуючи їх, і собі починають лаяти, вживаючи того самого вуличного жаргону. Міжнародня ліберальна братія аж пищить, так хоче дружби з московськими

та китайськими червоними імперіялістами, і ось, наші реалітетники давай і собі їх наслідувати.

Отож, вірте мені чи ні, годіться чи не годіться зі мною, а я твердитиму, що деякі люди таки походять від мавпи.

ДАНИНА БОЖИЩУ

Преса, як дуже важливий чинник інформації й пропаганди так званих «країн соціалістичного блоку», залюбки розписується про існуючі й неіснуючі мінуси в капіталістичних країнах, але мовчить як заворожена про факти куди більших і численніших мінусів у себе вдома, наче б то їх там взагалі не було ніколи. Комуністичні газетні писаки бачуть повсякчас порешинки в очах інших, але в своїх не хочуть, чи не можуть побачити навіть колод. Свобода слова й інформації там зводиться до повсякденної данини комуністичному божищу і спробуй лише побачити та вивести на денне світло хоч один з незчисленних мінусів того божища, так покажуть тобі зразу, де раки зимують. Коли ж хочеш мати сякий-такий спокій і заробляти на хліб щоденний пером — крути душею, як той швець шкірою, складай данину тупоголовому божищу, заслужило воно на неї, чи ні.

Таке правило зобов'язує, і то в першу чергу, українську пресу, яка виходить в Україні чи в советських сателітах. Для прикладу наведемо нотатку під заголовком «Становище драматичне» з українського тижневика «Наше слово», що виходить у Варшаві, в якій її редактори бідкаються про долю жінок в некомуністичних країнах, послуговуючись викривленими інформаціями гумористичних сторінок західньої преси.

Подаємо кілька таких «інформацій», на авторитет яких покликається варшавське «Наше Слово»:

«Еуропео» (Італія): «Економічне становище значно поліпшується, — читає італієць газету своїй дружині. — Тепер середній родині вистачає на все, окрім їжі, одягу й житла».

«Інтернешенел Гералд Трибюн» (ЗСА) «Тату! Подивися, як швидко набираюся сили, — звертається маленька дівчинка до батька після того, як побувала з мамою в крамниці. — Я вже можу нести всіляких продуктів аж за двадцять доларів»!

«Панч» (Англія): «Оце так! — бідкається чоловік, виходячи з ресторану без пальта й куртки. — Я знав, що ціни підскочили, але не настільки, щоб не розраховуватися за святковий обід...»

«Монд» (Франція): «Останні півгодини, — інформує продавець клієнтку, — ціни на молоко і яйця були стабільними, мадам»!

Як бачимо, редактори «Нашого Слова» добре попірили, вибираючи такого роду «інформації» з гумористичних сторінок вищенаведених західних пресових органів, щоб зложити їх в данину комуністичному божищу. Хоч подібних інформацій можна б без зайвого труду назбирати в будь-якій комуністичній країні, але, бач, вони не смакували б божищу. Та ще й клопоту й біди можна б придбати на свою бідну редакторську голову. Тому давай чіплятись нелюбих для божища західних країн.

В комуністичних країнах чи пак «країнах соціалістичного бльоку» навіть коли б і можна було писати про матеріяльні нестатки, то писати не цікаво, бо вони від часу встановлення комуністичних режимів — постійні, хронічні. Тому, мабуть, там стільки крику й повні торби хвальби, коли доможуться якого-такого мінімального успіху.

От цікаво б дізнатись, наприклад, що ці «середні родини» в Італії ідять, в що одягаються і де сплять? Може й редактори, які вчепилися за таку «інформацію», повірили, що ті «середні родини» пасуться на траві, ходять як Адам і Ева в раю, а сплять під мостами, але тоді в кожного з них напевно по кілька клопів бракує в голові. Нормальна людина аж ніяк не може повірити в таку дурницю-«інформацію», яка походить з гумористичного джерела, бо ж вона викривлена й перебільшена.

Цікаво також дізнатись, скільки треба б запла-

тити в Польщі або в ССРСР за харчі, що їх могла б донести мала дівчина, і скільки б ще лишилось з денного заробітку батька?

Кажуть, що комуністичну пресу треба вміти читати «між рядками», щоб як слід розкумекати всю соціалістичну «правду».

Для прикладу наводимо фрагмент з вірша «Дорогим бабусям», автором якого є відомий український поет у Польщі, Яків Гудемчук, що є вміщений зразу побіч нотатки:

Біда з бабусями та й годі,
Багато з вас отак гада.
Вони вам всім на перешкоді,
Ну, словом сказано: біда!

А я запитую вас, милі,
Хто доглядає вам малят,
Гуляє з ними на дозвіллі
Чи відпроваджує в дитсад.

А хто, скажіть, спішить щоранку
За закупками у крамниці,
Шука невтомно, безустанку
Де масло, смалець, печериці.

А хто ж купує м'ясо, сало,
Кавалок шинки, ковбаси
Й продуктів інших ще немало,
Хоч трошки і худі часи...

Бабусі, звісно. Бо старенькі.
Без черги куплять все і скрізь.
(Хоч і старенькі, та жвавенькі,
Меткі, проворні як колись...)

А ви б в черзі стояли й досі
І чи купили б щось, хто зна?
В черзі застукнула б вас осінь,
А може навіть і весна...

Отаку відповідь дав поет всім тим, які звикли на перше місце виставляти всі негативні сторінки недолюблених стареньких бабусь.

Яка вже там «мізерія» не була б у західніх країнах, але в чергах перед крамницями жінки не висюють, як у «соціалістичних країнах», ні в Італії, ні в Англії, ні в Франції, ні тим паче в ЗСА. А може й черга — це «соціалістичний прогрес», так само, як й інші «блага», що їх видумали комуністи?

«ВСЬОРАВНОШНАЯ ХОХЛАНДІЯ»

Народний переказ каже, що колись у сивій давнині хтось комусь у бочку меду вилив на збитки чи на злість ложку дьогтю. Так пропала ціла бочка меду, цього бджолиного добра.

Отак як з тим медом, так цієї осені трапилося з моєю відпусткою.

Узяв я її на тиждень і поїхав до одного з більших американських міст над Пацифіком. Погода була чудова: після холоднуватого й дощового літа, що нагадувало сльотливу, непривітну осінь, прийшла осінь, що нагадувала гарне тепле літо.

Швендяючись одного передполудня по місті, я зустрів знайомого американця Біла, і він запропонував мені піти з ним на «ланч».

— Підемо, — каже, — до «раш'єн» ресторану. Він недалечко звідси, всього два «блаки». Борщ, кажуть тобі, «делишес», а вареники — хоч пальці облизує — з сиром та ще й зі сметаною. І дешево там...

Я радо погодився, бо голод почав мені вже морочити голову. Сніданку не їв, лише кави випив ранком.

Знайшли ми ресторан. Бідненький, незавидний. Над дверима з фронтової сторони намальована цибуляста московська церковна баня, а під сподом напис: «Калинка».

Зайшли в середину. Ресторанчик у нутрі невеличкий, убогий, але чистий. За столом біля рахувальної машинки пристійна, середніх років, жінка, зодягнена в московський квітистий сарафан з поясом десь аж під грудьми, а русява голова пов'язана на московський лад в таку ж квітисту велику хустку. Через

вікно і відчинені двері до кухні я завважив ще дві жінки: невеличку чорняву і високу, тонку блондинку.

Замовили ми борщ, пиріжки з м'ясом та вареників, і, поки нам приготували й подали на стіл, я завів розмову з русявкою біля рахувальної машинки.

— З яких ви сторін? — питаю її по-московському.

— Із Запоріжжя, — відповідає.

— Ви росіянка із Запоріжжя?

— Ні, я українка.

Від здивування й несподіванки мені наче дух заперло. — «Оце, — думаю, — напевно бідолашна землячка в якогось москаля працює».

З кухні в гой час вийшла невеличка чорнявка. Русявка познайомила нас.

— Ви росіянка, — питаю. — З яких сторін?

— Я українка, з Одеси. А ця, — вказала пальцем крізь двері на блондинку, що поралась у кухні, — також українка, з Херсонщини.

— Приємно познайомитись з вами, землячки! — сказав я. — А хто є власником цього ресторанчика? Напевно якийсь росіянин?

— Ні. Ми є спільниці-власниці ресторану, — пояснила русява запорожанка.

Мені малоощо памороки не забило! Ложка дьогтю в мою вакаційну «бочку меду» влито.

— Чому ж ви, коли ви українки, — питаю з огірченням, — дали московську назву ресторанові? Хіба не могли підшукати відповідних українських назв?

Русявка почервоніла як буряк, а чорнявка, спустивши очі додолу, сказала з явним невдоволенням:

— О, це «всьо равно»!

— Та не «всьо равно», — кажу. — Куди краще імпонувало б кожному українцеві, коли б це була не «Калинка», а хоч би «Калина», «Соняшник», «Одеса»...

— Та це «всьо равно», пане, — перебила русявка, закладаючи папір у машинку.

— Ні, не все одно, моя пані, — заперечую. — Чи ви уявляєте собі такий парадокс, щоб, наприклад, німець, відкриваючи десь у чужому світі ресторан, як

ось ви, назвав би його по-французькому, або навпаки, француз по-німецькому?

— Що там робили б німець чи француз, мене це не обходить, а мені, пане, «всьо равно!» — подражне-но відрубала русявка.

— Вибачте, пані, за правду, бо бачу, ви сердиті. Але мені, думаю, вільно звернути вам увагу так само, як ви можете мати свою думку. Якщо я сказав вам дещо для вас неприємне, то тому лише, що мені боляче й соромно, що є ще українці, яким чужа своя національна честь.

— А якщо вам боляче й соромно, то не заходіть сюди. Нам «всьо равно», чи ви будете тут, чи ні!

— Так бувайте здорові!

— З Богом!

Я вхопив Біла за рукав і потягнув до дверей.

— Ходім куди інде! — кажу.

На вулиці Бил питає:

— Видно, що не дуже приємний діалог ти мав із тією жінкою.

Я йому переповів. Бил вислухав з усмішкою на устах і, поклепавши мене по плечах, сказав:

— Бачиш, а ти переймаєшся не раз, що ми, американці, не можемо часто відрізнити українця від росіянина. А ось бачу, і твої українці не краще визнаються, хто вони.

Довелось покліпати очима перед моїм приятелем. Та й відповіді не знайшов я йому. І борщ, вареники та пиріжки з м'ясом утратив. Довелось оскому збувати, ламаючи зуби, на італійській «піці» в іншому ресторані.

Отак перекапустили мою осінню відпустку любезні землячки-русотяпки. Живуча хохландія! Сильна фізично порода, особливо в тому місці, що на ньому сідається — скільки не бий його і не виб'єш нічого, не пристає ні лоза, ні бук. І мозок твердий також — напrawdę волячий. Щоб після стільки лих і нещасть, що заподіяла нашому народові Москва і біла, і червона, не навчитись трохи критичніше думати — це хіба притаманне українцям з породи малоросійських хохлів. Тверда тілесно й умово «всьоравношная хохландія»!

СОВЕТСЬКІ КРИТИКАЙЛИ

На критикоманію, мабуть, найбільше нездужають московські більшовики і їхні прихвостні з нашого та й інших поневолених Москвою народів. Щоб на Заході не з'явилось, не задумалось, усе мусить пройти через більшовицьке критикоманне решето. Критикують державно-суспільний лад, соціальний устрій, протиставлення імперіялістичним плямам Москви, культуру, віру, побут, одяг, харч... Навіть і харчовими продуктами й кулінарією їм не вгодиш, хоч без допомоги ними Москва не може обійтись, як риба без води. Все в них краще, поступовіше, практичніше, смачніше. Пригадується як наш борзописець і трубадур усього советсько-московського, тоже поет Вітка Коротич, повернувшись із Америки в свояси, «в пух і прах» розкритикував усе американське, включно із стравами в готелях і ресторанах.

Наслідуючи в цьому випадку вискочку Коротича і йому подібних, советські змагуни, які взяли участь у міжнародній зимовій Олімпіаді над озером Лейк Плейсід в ЗСА, розкритикували також в «пух і прах» американські приміщення й харчі на ігрищах.

Народна приказка каже: «До чого бик привик...», і вона дуже пасує до советських критикайлів. Наприклад: пересічний советський обиватель звик у себе вдома в туалеті вживати «твѣрдую русскую бумагу» — звичайний газетний чи твердий шорсткий папір, яким в Америці в публічних місцях обтирається руки. Самозрозуміло, що м'який, тендітний папір в американських убиральнях його дуже дивує, і він починає критикувати:

— Спатрі, якіє дуракі американці! Курітельную бумагу в уборних вешают!

Таке саме діється, коли побачуть, що в крамницях в Америці ніде не вживається газетний папір, а спеціальне паперове чи пластикове опакування:

— Ну і сумашедші! Сколькo бумаги портят!

Або, побачивши, що їм призначено приміщення

з кількох кімнат з небаченим і нечуваним у себе вдома комфортом, покрутять головами недовіжливо і критикоманять:

— Ну й йолопи капіталісти! Стільки місця! У нас у такому приміщенні помістилося б з п'ять сімей!

Коли, маючи вільний час, зайдуть до першого-ліпшого «стору», знову критикоманно дивуються:

— Ну, як же в «очереді» не постояти за покупкою? Це ж, на правду, якась буржуазно-капіталістична аномалія!

Зайде котрийсь з них до першої-ліпшої крамниці за харчами і, роззявивши рота з несподіванки, міркує собі або й уголос висловлює свою думку своєму супутникові — іншому совгромадянинові:

— Не панімаю нікак! «Глупую картошку» мити й пакувати в плястикові торби й мішки? Це якісь диваки, не люди! А з землею продавати — більше важило б і зиск був би більший! Ну й дураки!

А, побачивши зимою в крамниці всяку городину й садовину до «кольору й до вибору», аж зжахнеться від зачудування і подумає або й скаже:

— Да! Напевно спеціально навезли для пропаганди! Салата, огірки, і помаранчі зимою?! Це дійсно американські потьомкінські села!

Узрівши, що в Америці товщ від м'яса викидають у «гарбіч» — критикують, подадуть хліб — критикують, що це вата, а не хліб; подадуть на сніданок смажені яєчка з беконом чи шинкою, а вони хочуть «картошки»; піднесуть їм молочка чи овочевого соку, а їм «водки давай»! І так без кінця: все не так, усе не під їх смак і не під московський аршин...

Ну й як же не критикувати їм таких дивовижних і незнаних «сумашедших» порядків, до яких вони не звикли і привикнуть їм важко. Усе їм в цій капосній Америці не так, як має бути. Усе «наоборот»!

І не додумається, що в нього самого «наоборот» — його власна голова.

ЧЕРВОНА БАРИНЯ

Уявляєте собі життя колишніх баринів і баринь часів царської Росії? Жили вони життям цілком відмінним від життя мільйонів селян і робітників: пішки не ходили, а їздили фаєтонами, нераз запряженими в шестеро коней; взуті були завжди в доброякісні черевики чи чоботи. Вдягалися не в саморобне полотно чи сукно, а в шовки й дорогі сукна. Не їли галушок, картоплю з квасним молоком чи затирку, а біфстейки, ковбаски, торти й марципани; пили не воду, а дорогі вина. Спали не на соломі чи сіні, а на пухових перинах. Мали не звичайну червону кров, а блакитну, панську...

Отак, мабуть, і донині не перевелися б аристократичні барині й барини, коли б не революція. Вибухла вона, немов вулкан, і змела з лиця землі оті блакитнокровні, тендітні сотворіння: кого прямо в могилу загнали, а інших — на баніцію в чужі краї. Прийшла нова влада, яка почала себе величати «пролетарською» і, встановивши диктатуру над пролетаріатом, розпочала страхотливі експерименти над людиною і народами, обернула все життя догори ногами, почала валити старий лад та індивідуальний спосіб життя, а будувати новий — соціалістичну кошару. Отак за більше як півстоліття експериментів вигубила вона щонайменше п'ятдесят мільйонів населення, бо воно не квапилося сприймати новий спосіб життя, суперечливий законам природи і людського духа. Роблячи нечувані в історії людства страхотливі експерименти над людиною і народами в ім'я утопії — побудови комунізму, сама зайшла в сліпий кут. Борючись уявно з соціальними паразитами, сама стала найбільшим в історії людства паразитом на живому тілі суспільства. В її рядах вже давно появились різні червоні барині і барини, стократ гірші за аристократичних.

Кожний з колишніх московських царів далеко не дорівнює своїми витребеньками першому-ліпшому генсекові, а царське дворянство і буржуазія політбюро-сько-цеківській комуно-буржуазії.

Першим не приходиться й дивуватись, бо мали з чого дозволяти собі на всякого рода витребеньки, а от цим другим, голопуповим і голопузовим треба таки дивуватись, як то вони, силою захопивши владу, користуються куди більшими витребеньками, і то за рахунок обдуреного і пограбованого ними пролетаріату.

Яскравим прикладом цього червоного анахронізму була афера червоної барині Єкатеріни Фурцевої.

Жила собі оця червона аристократка в «білокамінній», ще й функцію не аби яку посідала в комуно-буржуазній гієрархії — була довгі роки міністром культури. Очолюючи міністерство культури, потрапила вона «накультури» стільки грошей у свою кишеню, що за сто сімдесят тисяч рублів побудувала собі «дачу», що аж самого генсека заavidки взяли. Пішла в рух «соціалістична» інвестиґація, і червону бариню усунуено з ЦК партії, але залишено міністром культури. Відомо, що крук крукові очей не вибере. Для ока лише усунуено з ЦК, але таке усунення практично ніяка санкція, бо ж що є ЦК партії? Така сама бутафорія як і уряд, бо Політбюро рядить усім, а генсек стоїть куди вище за «президента» держави чи прем'єра. Скільки оцей генсек навіз із-за кордону автомашин найкращих марок, про це вже горобці цвірінькають на колгоспних площах. А чи поцікавився хтось з державних контролерів спитати, скільки він мита заплатив? Напевне ні копійки не заплатив!

Отак живуть собі червоні барини і барині. Рівнятися з ними царським бариням і баринам все одно, що старій кобилі з новим трактором.

ДВОЛИКІ ЯНУСИ

Мітичний дволикий Янус лишив по собі вельми живуче насліддя, яке розрослося до нечуваних розмірів. Найбільше того насліддя є серед політичних діячів.

Клясичними нащадками дволикого прабатька Януса є деякі провідні американські політики, які в багатьох

випадках далеко переросли свого мітичного прапредка. В них не лише подвійне обличчя, але й серце, розум і взагалі подвійка мірка у всіх їхніх, передусім політичних, потягненнях. Говорять багато про свободу для всіх людей і націй, а тим часом латають «співжиття» з найбільшими рабовласниками на землі; хваляться мілітарною силою «в обороні всіх проти агресії та насильства» і ганебно капітулюють перед противником; посиляють «страхи на ляхи» різним кастрам і брежневим за Анголю і нишком шукають шансів, щоб нав'язати з ними приятельські взаємини; «співчують долі всіх переслідуваних червоним московським молохом», але не кивнуть і пальцем у черевикові в їх обороні; ніби підтримують «Тиждень поневолених націй» і в той же час помагають московським імперіялістам затягувати зашморг на їх шиях; борються проти всякого колоніалізму, але всіма силами підтримують московський суперколоніалізм.

Вискочив був недавно дволикий нащадок Януса і, показавши одне своє обличчя — суміш Генрі і Гельмута, — прорік свою політичну «мудрість», мовляв, американська дипломатія всіма силами повинна стреміти до того, щоб поневолені Москвою нації й народи смирененько, як овечки, поперли гуртом у московську кошару. Щоб вилізти якось з неприємної ситуації та ще й перед виборами, Янус показав своє друге обличчя, яке прирекло, що вона за свободу всіх народів, в тому числі й поневолених Москвою.

Чи така дволикість комусь помагає? Безперечно, що ні, навіть і йому. Помагає натомість єдино Москві.

МОСКОВСЬКІ ВПЛИВИ В АМЕРИЦІ

Москалі мають великі впливи серед американців, особливо серед вищих прошарків населення. Часом здається, що американці немов загіпнотизовані москалями, часто наче паяцики виконують різні дивовижні речі, наче б хтось невидимий десь ззаду смикає за шнурочок та диригує тими дивовижами.

Крикне собі московський червоний злодій, вказуючи пальцем на Піночета, Фостера чи Сміта:

- Ловить злодія!
- Держить бандита!
- Геть расиста!

А американці й собі, наче їх найняло, вторують московській гістерії в унісон:

- Фостер расист!
- Сміт злодій!
- Піночет бандит!..

Червоний московський молох розчавлював німецьких робітників танками, криваво здушував польських трударів, задушив гін до волі мадярів, угробив свободу в Чехо-Словаччині і за кожним разом, коли гуманісти-«яструби» обурювались і носилися з думкою дати цьому молохові по лапах, антигуманісти-«голуби», заворожені й загіпнотизовані тим молохом, зчиняли протестні крики:

— Не дозволимо наших «рашієнс френдс» турбувати!

— Не дозволимо творити конфронтацію з нашим давнім союзником!

— Протестуємо проти інтервенції!

— Не допустимо, щоб «святу Рашу» зловили за чуба і притягли до відповідальности!..

Москалі, хоч і стараються винародовити поневолені ними народи, а особливо народи слов'янського походження — українців і білорусів, але при потребі таки трактують їх як окремі народи. Американці час-то взагалі не визнають українців і білорусів за окремішні нації й мішають їх докупити з москалями, як горох з капустию.

Неначе якась магічна диявольська сила опанувала мозки великої частини провідних американців, що вони так легковажно відчинили ворота до Америки для московських червоних щурів — агентів-шпигунів та легковажно крізь пальці спостерігають, що ті щурі виробляють.

А вже що ті шурі виробляють поза Америкою то страшно й подумати.

Близ московський Ванька зі своїм служкою, кубинським червоним Фіделітиком, в Анголю та почали перевертати там все життя догори ногами. Хоч американський Джані не дуже то радо спостерігав «русско-кубинские зделки», але навіть не ворохнув пальцем у черевикові, щоб їм перешкодити, мовляв, щоб їх, а особливо «френдз» Ваньку, не дразнити.

Поперся Ванька в Етіопію, а Джані й слухати не хоче, щоб допомогти Сомалі, щоб, мовляв, «не підливати оливи до вогню».

Бездільний американський Джані, коли йдеться про злодійсько-розбишацькі акції московського Ваньки. Сидить маком, наче заворожений, і волом його навіть не зрушиш з місця.

Але найбільший вплив мають на американців москалі в продукції горілок. В дипломатії та продукції й уживання горілки ніхто ще москалів не переплюнув. Зайдеш до якого-небудь «лікер-стору» і зразу враження, наче ти ненароком попав на «русскую родину». На полицях вам ціла горілчана «Раша»: водка «Смірнов», «Балалайка», «Русская корона», «Балерина», «Попов», «Камчатка», «Принц Алексей», «Тройка», «Кремль», «Ніколай» і т. д. Ту колекцію доповнює «істинная русская водка», спроваджена з СРСР — «Столичная», «Особая», «Русская», виміняна наївними американцями за кока-колу. Трапляється навіть, хоч і рідко, що появиться «Юкрениєн Горілка», а під сподом обов'язково пояснення, що це сорт «рашен водка». Треба ж бо бідолашному американцеві пояснити, бо де ж він знає, що це «юкрениєн»!

Знайомий мій, американець Том, критично висловився про «рашен водка», зокрема про «юкрениєн горілку»:

— Ну й міцна вона, ота «юкрениєн горілка»! Май Гад! Не даром таку назву їй дали. Це «стаф» не на мій «стомак»!..

Дійсно, москалі мають чим похвалитись, коли мова про їхні горілчані впливи в Америці. А вони спе-

ци в продукції горілок, а ще більше — в питті. Ну й, самозрозуміло, свою «особеную» культуру вміють вирощувати на підмоченому горілкою ґрунті.

НАЦІОНАЛІЗМОФОБИ

Націоналізм, як політичний рух глибокого за-сягу, має, самозрозуміло, своїх прихильників і противників. Його противники виводяться переважно з міжнародного марксистського кубла. Український націоналізм, втілений в ОУН, має також своїх непримирених противників і ворогів. Ворогом число 1 є червоний московський імперіялізм, який брутальною силою поневолює український народ, і його українські підбрехувачі в Україні й на чужині суцці. Цей ворог старається винищувати з коренем найменші прояви українського націоналізму в Україні, а також простягає за ним свої закривавлені лабеті й на чужину, стараючись паскудно дискредитувати його, очорнювати, розколювати зсередини і вбивати фізично його носіїв.

Ворогом українського націоналізму число 2 є різношерсті московські «єдїнонеділімські» групи, починаючи монархістами, через демократів і націоналістів аж до соціялістів, яких майбутнє московської імперії непокоїть не менше ніж червоних московських «єдїнонеділімців».

Крайне вороже наставлення різношерстих московських імперіялістів до українського й інших націоналізмів поневолених Москвою народів зумовлене панічним страхом перед розчленуванням московської імперії на національні, незалежні держави. Тому, що Москва в основній своїй силі не визнавали і не визнають поступових ідей, в тому й незалежності для всіх націй, вони ніколи добровільно не погодяться на самостійність поневолених ними народів, але зазіхають ще й на поневолення інших. Це народ, який ще й досьогдні хронічно хворіє на назадницькі ідеї: великодержавність, месіянізм, глибоке провідництво і жадобу поневолювати когось. Лікування Москви від цієї хвороби не обійдеться без п'ястука й палиці.

Є ще вороги українського націоналізму число 3. Ті націоналізмофоби рекрутуються з українців: збанкрутованих соціалістів, слинявих «демократів» і лібералів, знатурених колишніх націоналістів та всякої миршавої лівизни. Серед цієї братії особливо вирізняється соціалістичний могікан Панас Феденко, серед демократів «найдемократичніший» Олекса Яворський, ліво-уердепівський крутий Федір Гаєнко, а з колишніх знатурених націоналістів, а сьогодні т. зв. «реалітетників» — виявив себе Василь Маркусь. Всі вони дуже смішні в своїй критиці на адресу ОУН, а особливо кол. націоналісти, які й досьогодні називають себе націоналістами (ОУНз), декляруються «демократами найчистішої води», а практично виконують шкідливу для української визвольної справи роботу. Цей останній націоналізмофоб, побіч усяких наклепів і інвектив, перекручувань фактів, фальшивих аналіз і простацьких висновків, ще й береться бавитись у пророка, віщуючи для ОУН зловіщий кінець.

Вже не раз доводилось нам слухати різних «пророків», «пророцтва» яких відносно ОУН потерпіли повну компромітацію і крах; були такі, які «вбачали» неможливість будь-якого спротиву в ССРСР; були такі, які боротьбу ОУН називали «поривання з мотикою на сонце»; є ще й такі, які з осячкою впертістю досьогодні проповідують нікудишні «пророцтва» на взір «лжепророка» Маркуся; є й такі «демократи», яким демократія пасує, як корові сідло.

«Пророк» Маркусь проповідує кінець для ОУН, бо, на його думку, вона не виправдала себе. А чому? — питаєте. А тому, що ОУН не вірить в есесерну еволюцію, що вона за революційні методи боротьби з московськими імперіялістами і є проти анальфabetного твердження, що, мовляв, УССРСР є правною переємницею УНР.

ОУН, наперекір різним «пророкам»-невдахам досягла свого славного золотого ювілею — 50-ліття. За той довгий час пройшла вона велику пробу, доконала величезних зусиль і діл, складаючи при тому величезні жертви на вівтарі нації, в чому не може з нею кон-

курувати ні одне наше політичне угруповання. Всякі наклепи, очорнювання, обвинувачення, ненависть, злоба її чужих і своїх ворогів спливали і спливають з неї, як вода з гуски, а «пророцтва» їхні не справджувалися. Спливуть з неї наклепи та схибно-зловна настанова різних маркусів, а їхні «пророцтва» зазнають також компромітації й краху.

Політична формація, яка в боротьбі за українську державність кинула всі свої ресурси, включно з ресурсами крові й життя своїх найкращих діячів, не може безславно зійти з кону української історії, як того хотів би перший-ліпший лже-пророченко. І не зійде ніколи!

ПОЛІТИЧНА ПОШЕСТЬ

Живемо в часах, так би мовити, великого прогресу в усіх ділянках людського життя. Людина вже не то, що на літаку «доскочила» вище хмар і облетіла світ кругом, але й на ракеті Місяця досягнула, а її робот і Марса вже досліджує; загнуждала цілий ряд страшних недуг, які раньше масово косили людство; продовжила собі життя; не ходить ногами, а їздить машиною, конкретніше, авто́м; працює менше й легше, заробляє більше і більше витрачає; їсть краще, спить краще (насонні ліки), і має краще соціальне забезпечення.

В унісон із загальним поступом прогресує також і всяка біда, вмощується щораз більше на плечі людини. Візьмімо, наприклад, різні недуги. Хто їх раньше знав? Хіба лікар. Захворіла людина «на голову» чи на «живіт» і полетіла на той світ. І на тому крапка. А тепер назбиралося стільки всяких недуг, що без лікарської енциклопедії й не берись їх розпізнавати. Вже тих «гарттроблів» є зо два десятка сортів, а «кансерів», мабуть, ще й більше. Навіть така непомітна у нас колись грипа, що на неї мало-хто зважав, стала проблемою, що без застриків і таблеток не обійдешся. І не одна, а більше гатунків її розвелось тепер: «гонг-конг флу», «свиняче флу», «російське флу», «тайванське флу». А в Філядельфії якась нова недуг-

га об'явилась, що її назвали «легіонер флу». І звідки це лихо так прогресує на наші бідні й так голови? Чи часом не з лабораторій «найпередовішої країни перемігшого соціалізму»? Все можливе. Можливо й те, що коли американці страшенно зайняті Місяцем, Марсом чи якоюсь там іншою Венерою, советські «спутнікі», «луннікі», «востокі», «салюти» практикуються в космічних просторах у майбутній бактеріологічній війні.

Але куди небезпечніша від тих пошестей є пошесть політична. Бере вона свій первопочаток також з «країни найбільшої демократії» і блискавично поширюється у світі. Найбільше на неї хворіють політики, деякі вчені-професори, великі бизнесмени і навіть гієрархи християнських церков.

Колись, коли Францію відвідував тодішній московський богдыхан Нікіта Перший, президент Франції де Голь, наслідуючи московську практику, запропорив був усіх діяльних українців з Франції на Корсику, мовляв, щоб не турбували советського московського імператора.

А ось, у Канаді, в наші дні, прем'єр Трудо так захопився «соціалістичним» способом пошанування вільної думки, що завів на большевицький лад цензуру на радіопересилання «Голосу Канади», щоб не дразнити партнера по детанту.

Прем'єр «демократичної» Індії Індіра Ганді прямує до диктатури і на большевицький лад розправляється з опозицією. І ще жінка до того, яка з своєї природи не повинна б бути більш жорстокою від мужчини.

Вельми заразлива ця політична пошесть і, на превеликий жаль, людство ще не знайшло проти неї радикальних ліків.

ЕРЗАЦЛОГІКА

Колись давно, коли ще світ був на низькому цивілізаційному рівні, була одна логіка. Наприклад, коли хтось, вказавши пальцем на біле, казав, що це біле, а на чорне — чорне, ніхто не перечив, бо кожен

знав, що біле є біле, і не може інакше бути. Але згодом, коли людина чимраз вище відносилась вгору, ступаючи по щаблях драбини-цивілізації, логіка почала вироджуватись і так повстала ерзацлогіка, тобто, її підмінка, і тепер вже маємо два протилежні собі її види. Ось комуністична ерзацлогіка уперто доказує, що комунізм — найкраща суспільно-політична система; що колгоспна злидота і пролетарські нестатки — це «рай на землі»; що московсько-большевицький намордник — народна демократія; що московський геноцид над поневоленими народами — дружба народів, а далі: анексія — поміч, підготовка до війни — боротьба за мир, брехня — правда...

Інша ерзацлогіка, ліберально-демократична, доказує, що свобода неподільна, тобто, що нею повинні користуватися всі народи й кожна людина зокрема, і в той же час крізь пальці дивиться, що московський імперіялізм виробляє над поневоленими ним народами. Згідно з цією «логікою» західні демократи аж зі шкіри вилазять, щоб чимбудь допомогти в розбудові московсько-большевицької імперії, а тим самим натягнути й собі самому шнурок на шию. Коли Москва паплюжить їх від ніг до голови, вони соромливо мовчать, щоб її ще не роздражнювати. Згідно з цією «логікою» москалі можуть заробляти грубі мільйони на американській пшениці, арабській нафті чи на обміні свого рубля на долара. Йдучи за нею, їхні президенти вважають як рівного собі московсько-есесерного генсека чи інших, меншого калібру генсеків.

Ця псевдологіка страшенно не любить принципіальності. Згідно з нею, американські ліберали допомогли Кастрові повалити Батісту. Опісля не допустили до повалення Кастра, а тепер, як той Гаврило, пробують крутити колеса назад — в напрямку нав'язання з Кастром добрих взаємин. Відомо як два сенатори зробили свого часу напівофіційну прогулянку до Куби і, вернувшись, переконували всіх, що, мовляв, Кастро вже не так гостро наставлений до Америки як раніше, бо в своїй промові ляяв Америку не три, а лише півгодини. Це так, як з тим царським сол-

датом, що хвалився перед своїми товаришами, який то його фельдфебель став добрий, бо вилаяв його сьогодні лише три рази.

Ватиканська ерзацлогіка має найбільш хиткі основи. Згідно з нею, можна в ім'я Христа вести всякі переговори з представниками Люципера на землі — московськими більшовиками. В ім'я отих «контактів» можна віддати на поталу нехристам віруючих християн, лояльних папі Римському. Можна ігнорувати тих лояльних вірних і на їхнє благання помічати затикувати вуха. Можна мріяти про навернення Сходу та одночасно допомагати атеїстам того Сходу в їх поході проти вільного світу.

Українська ерзацлогіка також варта уваги. Вона вже безліч разів толкує справи навиворіт і догори ногами. Ось приклади: співаємо після кожного Богослуження «Боже, нзм єдність подай!», а обчухровуємо один одному чуби. Дехто, «логічно» думаючи, додумався, що УССР — це держава українського народу, переємниця УНР. Не бракує й таких, що, згідно з своєю ерзацлогікою, підсувають поради припинити боротьбу за незалежність України. Порядком такої «логіки», коли, наприклад, КУК в Канаді виносить рішення бойкотувати Дмитра Гнатюка не як співака, а як представника більшовицької влади (він же член Верховного Совету ССРСР), то деякі наші гурра-демократичні газети реклямували його концерти.

Безліч таких фактів ерзацлогіки можна б навизбирувати в нашому політичному, громадському, культурному, науковому і навіть в церковному житті, але вистачить і тих, наведених випадків.

СОВЕТСЬКИЙ «ЛИС» І КАПІТАЛІСТИЧНІ КУРИ

Червоний московський лис вже близько шести десятків років у своєму царстві не дає спокою ні вдень, ні вночі шерстатій і пернатій братії. Всіх, хто трапляється йому на дорозі, давить, гризе, розриває, по-

жирає з кістками, шерстю й пір'ям. Тому його страшно всі бояться і стараються обходити його якнайдалше, або ховаються перед ним у норах, кущах та на деревах. Коли ж хтось відважиться піднести голос протесту, мовляв, не лише тобі, вражий лисе, є місце під сонцем у лісі дрімучому чи на полях широких, того лисище зразу старається вхопити за горло та перегризти йому шию.

Отак то живуть-животіють незavidним своїм життям у царстві-государстві хижацького лиса зайчики, вивірки, суслики, хомячки, миші, фазани, куріпочки, глухарики, деркачі й інша дрібна шерстата і пернато братія.

Кровожадний лисюга не вдовольється жертвами, що живуть у його царстві-государстві. Він постійно гострить свої зуби й кігті, полюючи по всьому світі за капіталістичними курми, качками, гусями та індиками. Навіть і на здорового струся має апетит. Усім тим створінням, щоб дались підійти до них близьенько, він запевняє, що притупив свої зуби й кігті, пропонує їм коекзистенцію, культобмін, торгівлю. При тому не минає й найменшої нагоди, щоб дістати у них кредити. А вони, заморожені лисячою облесливістю, з думкою, що лис уже геть зеволуціонізувався на якогось мирного зайчика, наввипередки обдаровують його своїми яечками.

Лис з охотою підбирає ці дари, підсилює ними свої сили і ще завзятіше напастує шерстатих і пернатих. Демократично-ліберальні кури, качки, гуси й індики не хочуть цього бачити, а коли щось і побачать, то, заморожені детантом, заривають свої голови в пісок, мовляв, хай діється воля Божа.

Аж нараз наступив струс у тому лисячо-курячоча-качачо-гусячо-індиному детантському естаблішменті. Здоровенний півень, вискочивши на міжнародний пліт на весь голос прокукуриків:

— Ку-ку-рі-ку!!! Досить уже напастувати слабші створіння! Кожне з них має право на життя під сонцем!..

А щоб лис не подумав, що це про нього мова, пі-

вень накинувся на тхорика, лисичку та їжачка, загрозивши їм, що коли не перестануть переслідувати слабші від них створіння, то він накаже всім своїм курам, щоб не продавали їм яченок. Коли ж на створіннячому форумі курячий представник, боязливий якийсь курійко поспробував був заціпати про лисячі злочини, лис показав йому свої ікли, і той відкликав своє піяння та сів тихенько. А лис й досьогодні поступає згідно своєї природи — полкує й далі по всьому світі та плює на всі демократично-ліберальні курячоскачачо-гусячо-індичі «страхи на ляхи».

«ЯКЕ ЇХАЛО, ТАКЕ ЗДИБАЛО»

(П а р о д і я)

(У кагебівській ганчірочці «Вісті з України» за жовтень 1974 р. появилася недотепна сатира під вище наведеним заголовком пера Федора Маківчука з приводу авдієнції делегації УЦР в Аргентині в присутності Чіле генерала Піночета).

І куди воно лише не бігало, до кого не припадало, кому оди не співало, лапті не лизало! І в кожному випадку воно залишилось покидьком рідного народу, московським яничаром, перевертнем, лакузою, наймитом, найгіршого гатунку собакою в людській подобі. Народ наш завжди повертався, повертається і буде повертатися спиною до, даруйте за слово, такого сучого сина.

Під небеса вихваляло воно «батька народів» кривавого Джугашвілі-Сталіна, називало його найбільшим, наймудрішим, найдобрішим, найгеніяльнішим.. Лизало йому патинки, скакало перед ним і «задком і передком», рачки лазило, слізки проливало, вилскомліло, коли «наймудріший» вривав дуба.

Опісля повзало перед твердолобим Нікітою, облизувало йому черевики, хвалило-вихваляло за «мудру» політику «большої хімії» й кукурудзи, ганило Сталіна за його злочини, звивалось як гадина, помагало

гнати українську молодь в Казахстан, допомагало будувати єдину «советську націю». Гавкало день і ніч на українських патріотів, які проводили боротьбу проти московізації й національного геноциду.

А сьогодні дрібоче перед всесильним богдыханом московським Іллічем Другим, хвостик, як не бубликом носить, то під себе ховає, залежно від політситуації, гавкає на буржуазних націоналістів і дисидентів.

Ось занюхало те собача, що представників Української Центральної Репрезентації в Аргентині прийняв президент Чіле ген. Піночет, і такий гавкіт учинило, що не допусти Боже! Аж вуха закладає! А найбільше лютує того московсько-большевицького барбосика те, що ген. Піночет приобіцяв свою підтримку в обороні переслідуваних большевицькою владою українських інтелектуалів-борців за національну свободу України.

Нічого тут, правда, сенсаційного. Собака собакою! Його не переробить ніхто, навіть найгірше сьогоднішнє лихоліття, що його будь-коли зазнав український народ. Собака з природи любить лизати руки пана. Словом, яке їхало, таке здибало!

Оцей заблошевільний большевицький цуцик, закидаючи «українським буржуазним націоналістам» співпрацю з Гітлером, забуває, як сам гавкав колись аж до охриплення «Хайль Гітлер!» (навіть і «гайль» не може по-людськи вимовити, а на московський лад — «хайль»), коли то «найгеніяльніший» у 1939 році підписав пакт з Гітлером. Отже, як пан скаже, так і собака гавкне. Така вже його прикмета, дана від природи.

Ну, що ж. Гавкай, цуцику, дерися, випинайся, аж поки тобі на лоб очі не вилізуть. Але правди не перебрешеш. У даній ситуації нічого веселішого цьому комуністичному химерникові сказати не можемо.

АМЕРИКАНСЬКІ «ПРОРОКИ»

Як відомо, Америка дуже багата країна і нічого-тут, мабуть, у матеріальному відношенні не бракує. Всього досить: хліба й до хліба, і напоїв усяких, і вбра-

тись, і взутись, і автомобілів і всякого комфорту в щоденному житті, і прочая... Навіть на всяких «пророків» вона не бідна і сміло може конкурувати ними з біблійним Ізраїлем. Різниця між всякими американськими «пророками» і пророками біблійного Ізраїля така, що ті другі проповідували свої пророцтва на користь Ізраїля та картали немилосердно всякі відступства і безвідповідальні проступки людей Ізраїля супроти Єгови і своєї країни. Натомість, американські «пророки», як правило, проповідують свої «пророцтва», які протирічать Богові і чинять велику шкоду своїй власній державі.

Свого часу появився був такий «пророк» на ім'я Джордж (Кенан), який, замість проповідувати політику сили супроти розгнущаного ворога Бога і всього людства, червоного московського Вавилону, почав проповідувати політику стримування. Він пророкував, що це найуспішніший засіб уговорити червоного московського ведмедя. Як справдились ті його протилігичні пророцтва, ми бачимо сьогодні. А те, що ми бачимо сьогодні, є тому, бо не добром Америки керувався він, а якимсь абстрактним інтернаціоналізмом, що повинен берегти «святую Рашу» від розчленування на незалежні національні держави. Ще й тепер цей старенький невдаха-«пророк», всупереч здоровому глуздові, далі белькоче свої нікудишні «пророцтва».

Згодом появився інший «пророк», на ім'я Генрі (Кіссінджер), який, щоб удобрухати червоних московських «вавилонців», вигадав тиху шахер-махерську «дипломатію», на якій Америка виграла так, як наш ославлений «Заблоцький на милі». Не тільки не виграла нічого, але ще й ганебно програла у В'єтнамі. В Анголі, правда, почав він пускати на Льоню і Фіделітика «страхи на ляхи», але ці заграли йому здорово на носі і скінчилось «пророцтво» Генрі тихою дипломатією добитись успіху тим, що ми спостерігаємо сьогодні: дальшою комунізацією нещасних країн.

Наробив був чимало шуму інший «пророк», Гельмут (Соннерфілд), якого «пророцтва» бачили мир у майбутньому лише за передумовою збереження пот-

ворної Московської імперії. Він проповідував: «Лише велика неподільна Росія може гарантувати на сході Європи мир і стабільність»...

В ім'я тієї «стабільности» й «миру» він явно висказався, що всі поневолені Москвою народи мусять зіллятися «в русском море» і зникнути з лиця землі.

Ще не отряслись ми від повищого «пророка», аж тут гульк! — наче Пилип з конопель, знову «пророк» — якийсь Ліквідер. І знову сипнув нам і січки, і полови та наплів старих, виляналих словесних свистоплясок та наївно-дурнуватих «пророцтв»:

Зберегти в майбутньому велику «Рашу», не ділити її, бо коли б вона розлетілась, підсоветські народи переріжуть себе! З того може вибухнути нова світова війна і прийти катастрофа людства! Лише велика Росія може забезпечити там порядок!..

Тупо-дурнуватий цей «пророк» напевно куди гірше трактує підсоветські народи від африканських, коли за свободу чорних розпинається, а першим такої свободи «не дозволяє».

Всі ці «пророки» розпинались і розпинаються не за Америку, а за Московську імперію. В їх переконанні й аргументації про необхідність зберегти цю потворну імперію і в майбутньому, стільки логіки, що й у детанті з нею.

Як уже зберігати Російську імперію в ХХ-ому столітті під претекстом спокою на сході Європи, то чому б американським «пророкам» не піти ще далі: хай би почали проповідувати включення в цю імперію решти вільного світу, включно з Америкою. Тоді не буде взагалі жодних міжнародніх клопотів і біди, як от на Близькому Сході, в Африці, на Середньому Сході, в Латинській Америці і на кожній частині нашого земного гльобу, куди свій ніс і довгі руки пхає червоний москаль. І чергову війну, може й атомову, та знищення людства можна таким способом без клопотів оминати.

Правдива біда й морока з тими надокучливими американськими «пророками»! Як можна погодити їхні проповідування свободи для всіх поза Російською

імперією народів і, одночасно — проповідувати неволю для підмосковських народів? Як можна так шкідливо ігнорувати своїх природних союзників і так безвідповідально примащуватись до свого природного ворога? Як можна півдиким і навіть ще диким племенам гарантувати державну незалежність, а тисячолітнім націям право на незалежність забороняти? Це дійсно політична дволичність, наївна глупота і подвійна мораль не пророків, а політичних крамарчуків-спекулянтів, які збираються торгувати найсвятішими почуваннями і правами людини.

Названі вище «пророки» — це не Америка, а її свідомі чи несвідомі вороги.

ЛЖЕПРОРОКИ І ЇХНІ ЛЖЕПРОРОЦТВА

На пророків людство не бідне. Знані нам є біблійні пророки Ізраїля, національні пророки, як, наприклад, наш великий і безсмертний Тарас Шевченко; є люди, обдаровані візією, які точно передсказують майбутнє. Є і так звані лжепророки, позбавлені візій, яких «пророцтва» ніколи не справдились, а часто вийшло, наперекір їхнім «пророцтвам», все навпаки. Клясичним лжепророком став Карл Маркс.

Подібних лжепророків було і є досьогодні доста між нашим народом, особливо таких, які просякнені до кости ненавистю й злобою до українського націоналізму і Організації Українських Націоналістів.

Колись, перед Другою світовою війною, в Західній Україні й на еміграції появлялись часто такі лжепророки, які називали українських націоналістів-підпільників «лицарями абсурду» й проповідували, що їх боротьба даремна й непотрібна.

Інші в період Другої світової війни вірили в перемогу Третього Райху і лжеідеї «нової Європи» та клеймили наших націоналістів-революціонерів, які сміли підняти руку в обороні інтересів українського народу на той Третій Райх.

Дуже багато лжепророків наплодилось серед на-

ших продажних землячків і в Україні, і на чужині, які пророкували смерть українським націоналістам і перемогу ідеї міжнародної комуністичної змови, але тієї перемоги не досягнули й по сьогодні та безвладно втовзуться в боротьбі з ними.

Навіть і серед українців, які декларують себе «самостійниками», є лжепророки, які пророкували й пророкують досі загибель українського націоналістичного руху і його виразника ОУН.

Пригадується мені перший з'їзд української еміграції Британської зони Німеччини в 1945 р. Метою з'їзду була не політика, а пекуча проблема створити українське репрезентативне тіло, яке репрезентувало б українців, котрі вирішили не повертатись на «родину», перед британською військовою владою. На з'їзді був і один з чоловічих діячів УНДО, і його навіть удостоїли вибором на голову президії з'їзду.

Свою промову він почав громами, наклепами і лжепророцтвами на ненависну йому ОУН:

— ОУН безславно померла! — майже кричав він. — Так їй і треба і, ради Бога, не витягайте її трупа з могили...

Присутній на з'їзді видатний член ОУН перебив:

— Пане докторе, пробачте, але ваші слова цілком недоречні. Ви дуже помиляєтесь. ОУН не УНДО, не вмерла і вмирати не збирається. Вона жива, як жива є українська нація. Це ви вже витягнули вашого трупа — УНДО з могили. А, зрештою, ми не для такої полеміки з'їхались сюди, а в інтересі наших і нас самих, щоб протистояти насильній репатріації до ССРС...

У своєму лжепророцтві на адресу ОУН дуже вбився наш соціалістичний могікан проф. Федь Панасенко. Але, бачучи, що його «пророцтву» не везе, з люті починає обхлюпувати ОУН найгідкішою лайкою в т. зв. «демопресі».

Серед наших «демократів, демократиків і демократинят» також часто вискакують різні проти-оунівські пророчення і пророчуки з своїми нікудишніми лжепророцтвами й лайкою, яка по якості не стоїть позаду нашого соціалістичного могікана. Найбільше вони люб-

лять виступати з «україно-голослової» і «україно-безжиттєвої» естрад.

Навіть серед кол. націоналістів, а сьогоднішніх «удрівців» (назва, мабуть, походить від того, що вони «удрали» від революціонерів) появився лжепророк Марко Варусь, який «проорокує» безславний кінець ОУН і не обходиться також без ненависті й злоби. Люди цієї групки говорять, що вони «націоналісти», думають, що вони «найчистішої води демократи», а роблять те, що ні правдивий націоналіст, ні чесний демократ не відважився б. Як у нас казали: «Оце таке ні риба, ні м'ясо».

Але, хвала Богу, ОУН відпорна не на такі ще кампанії проти неї, включно з катебівськими, і продовжуватиме свою дію далі, знаючи вагомість своєї історичної місії, і що історію боротьби нашого народу за свою державну незалежність, в якій вона відіграла і відіграє найголовнішу роль, писатимуть не лжепророки, баламути й інші інсинуанти, а об'єктивні історики.

«МАЛОРОСІЙСЬКА КОЛБАСА»

Не буде тут мови про українську (полтавську, волинську, київську, галицьку чи херсонську) ковбасу, печену, варену чи вуджену, запашну, смачненьку, з часничком, перчиком, папричкою... Від самої згадки про неї слинка з рота тече-котиться, а шлунок починає бурчати, домагаючись зразу того добра. Наші північно-східні заavidючі сусіди — москалі, під кормигою яких маємо нещастя каратись уже кілька сот літ, також не абиякі смакуни нашої української ковбаси в усіх її видах, не менше як борщу, вареників, холодцю й іншої винахідливої кулінарії, а також нашої історичної минувшини, культури, хліба, природніх багатств... Вони вже давно назвали нашу славу ковбасу «малоросійская колбаса», бо слово «українська», як і слово «ковбаса» ніяк не можуть пролізти через їхню зажерливу пельку.

Тут буде мова про іншу «малоросійську колбасу», створену на людський праобраз, із ногами, головою, руками, тулубом і всім тим, що ним нагородила мати-при-

рода людську фізіономію. Як бачите, це буде мова про українську людину, яка, крім фізичного коріння, що виходить з українського чорнозему, нічого в собі українського не має. Такі типи в минулому й сьогодні служили й служать ревно всім московським білим і червоним гнєсбителям нашого народу, лизали їх лапті, упідлювались страшенно і запопадливо помагали рідних батьків-матерів, братів-сестер катувати, останню з них сорочку скидати.

Розвелось цих продажних типів, нівроку, в Україні; не бракує їх і в нашій діяспорі. Аж соромно робиться за них перед чужими.

Не будемо їх усіх тут вичисляти, бо щоб зібрати імена й прізвища всіх тих нікчемників, треба великої книги-реєстру на кількасот, а може й більше сторінок. Згадаємо їх лише загальноково, всіх отих старшин козацьких, які, одержавши з царської ласки ярлик на дворянство, помосковщились, або всіх тих підсоветських «перших секретарів КПУ», прем'єрів, комісарів, міністрів, академіків і т. д., які за партквиток і обильне коритце раді були і є вислужуватись панові, ходити перед ним ходорком й нищити своє рідне на кивок його пальця.

В останніх десятиліттях і в нашій діяспорі з'явилась ця нікчемна порода наських «малоросійських колбас». Усім нам добре відомі афери різних гулаїв, петровичів-домонтовичів, богатирчуків, а серед нашого «прогресистського» червоного охвістя — толопків, кравчуків, косачів...

Останньо на денне світло вискочив якийсь Херус, якого певні американські москвофільські кола висунули на директора українських радіопередач у радіо «Свєбода». Ця «малоросійська колбаса» так обкраєє радіо-передачі в Україну, що й нічого туди вже висилати. Особливо не любить цей русотяп, коли в тексті є згадка про українську державність, чи змаг українського народу до неї. Зразу вирве, обгризе зубами. І не помагають ні прозьби, ні грозьби, ні критика. Впреться, як осел, задивлений у свій жолоб, і робить усе на шкоду батьківщині і рідному народові, а та-

кож і Америці. Жодний рідний авторитет його не вговкає. Він його не визнає і не респектує, а визнає й респектує чужий, який йому жолоб під саму щоку підсуває, хай він буде й ворожий нам. «Малоросійській колбасі» «всьоравно»!

Москалі різних мастей страшно як люблять оту породу «малоросійських колбас», не гірше від ковбас справжніх, істинних.

А український народ? Він гидує тією нікчемною породою, якій не справедливого суду історії, а всім, хто потрапить у його руки колись, не оминати заслуженої кари. Їй не допоможуть тоді ніякі чужі «авторитета», ні американські, ні московські.

Ковбасі дорога — на розпечену сковороду!

ПРО ЩО СНИЛА СТАРА КОБИЛА

Багато людей вірить у перевтілення, тобто, що людина після своєї смерті перевтілюється в іншу людину, в звірину, птаха, плазуна, рибу, комаху, а навіть у рослину. Також і тварина може перевтілюватися у людину. Я, хоч і скептично підходжу до такої, так би мовити, надприродньої можливості, але всі знаки на небі й землі, звичайно в українському засягу, всупереч моему маловір'ю, вказують на те, що я й інші скептики помиляємось.

Безперечним фактом такого чуда в нашій діяспорі є перевтілення кобили в особу редактора І. Мяремка.

Була собі десь колись кобила, яка жила, ходила, сіно їла, на траві паслась. Побачивши одного разу, як табунець горобців зірвався із землі та й полетів, почала й собі мріяти, щоб полетіти навпростець понад загороною, понад хлівом, а там і сісти десь у вівсі. Пробувала, підсакувала, надималась, але даремно. Аж коли заснула в стайні на соломі, тоді їй приснився чудовий сон; їй снилось, що вона літала наввипередки з іншими горобцями високо понад стайнею, деревами, полями...

Іншим разом побачила, як вивірка стрибнула на

дерево і почала плигати по гілках, і давай собі також спинатись по стовбурі, але знову не пододала такої штучки. Аж щойно вночі, у сні, вдалась вона їй.

Отак мається справа з кобилою в людській подобі — паном редактором І. Мяремком. Різниця між кобилою і ним лише та, що кобила пробувала на яву втяти штучку — наслідувати горобця і вивірку, що було понад її фізичні спроможності, а пан редактор, мабуть, і не пробував піти слідами тисяч тих молодих хлопців і дівчат, тих «лицарів абсурду», які боролись в лавах УПА, а нишком-тишком змився на еміграцію і тут собі фантазує і снить досхочу.

Снилось йому вже не раз і не два, як то у вільній Україні народ презирливо ставився і до ОУН і до УПА, засудив їх, не прийняв у свою відновлену державу. Натомість йому, демократові з демократів, і його однодумцям, підносив лаврові вінки, хліб-сіль, та висловлював признання за їхню діяльність і за знеславлювання проклятих бандерівців.

Снилось йому, мабуть, також, що ні один з бандерівців не дістався на чужину. Всі або полягли, або донимують їх по концентраційних таборах, тюрмах, психушках і засланнях. А він тут, у нашій діаспорі — пуп, мозок і серце її. І ростуть, процвітають «реалітети» всякі, опортунізм, пристосуванство і, самозрозуміло, «українська пашківсько-кобиляцько-копичинецька демократія». І всі славлять його, дивуються його мудрості, піддержують морально й матеріально.

Отакі то сни верзуться редакторові Мяремкові. Пробудившись зі сну, він фантазує собі досхочу та ще й свої фантазії виводить на папір, щоб люди побачили, який то геній у ньому загніздився...

«ПРАВНА НАСЛІДНИЦЯ» У. Н. Р.

Деяким нашим ученим чи то приверзлось у сні, чи повернулось догори ногами в їх учених мозках, що вони з заїлою впертістю вже довгі роки обстоюють тезу, а навіть пропхали її (всупереч науковій правді

і звичайній логіці) аж на сторінки «Енциклопедії Українознавства» (Сарсель), що так звана УССР є «правною наслідницею» Української Народної Республіки.

Зайво є в рямках фейлетону наводити факти не науковости такого обстоювання, бо це забрало б багато місця. Зрештою, хто обізнаний з історією нашої Визвольної війни 1917-21 рр., знає всі махінації «великого Ілліча», за поміччю яких він реалізував свої плани, захопив силою Україну і накинув їй большевицько-комуністичний устрій.

«Правність наслідства» УССР в тому випадку така сама, як і її «державний суверенітет». Правда, існує фіктивна Українська советська, чи, як хочете, радянська соціалістична республіка, має фіктивну верховну раду, тобто парлямент, фіктивний уряд без фактичних міністерств, має навіть генерального секретаря Комуністичної партії України (чому не Української Комуністичної партії?) і на тому крапка. Обкромлена територія УССР, яка не покривається з українськими етнографічними землями, є фактично «незайманною територією СССР». Її «парлямент» не ухвалює жодних законів, лише по-мавп'ячому наслідує всі «мудрощі», що їх вигадують в «зореносному Кремлі». Її «уряд» — маріонетка, яка сліпо виконує накази імперського центру, а «генеральний секретар» КПУ це ніхто інший, як московський «гавляйтер» в Києві. Навіть немає Української комуністичної партії, є лише Комуністична партія України. Хоч в «уряді» існує фіктивне «міністерство закордонних справ», але його роля зводиться лише до дешевенької декорації на зборищах Об'єднаних Націй, або прийняття принагідних державних гостей інших країн, які прибувають інколи й до Києва. Такий «міністер», як папуга, повторює все те, що говорить «всесоюзний міністер», ні одного кроку самостійно не зробить без нього, а лише, як собачка, підстрибує на його шнурочку і підгавкує йому в унісон.

Невже ж цього не знають ті наші вчені, які уро-їли собі в головах, що УССР це правна наслідниця УНР?

Наші опоненти зразу, коли їм перечити, хапають-

ся за аргумент, що, мовляв, є територія УССР і на ній величезна більшість українського народу (якого на протязі кількох літ не розселиш по всій «необнятой стране»). Але це бідненькі аргументи, щоб на них оперти нікудишню тезу про «легітимість» УССР, яка не має жадних правних основ. Справу добре насвітлив д-р О. Підгайний у статтях на цю тему. Навіть і не вчені надто людині відомо, що суверенну державу ціхують такі її прикмети: незайманість території, легітимність влади та перше слово за її сувереном — народом, якщо йдеться про демократичну систему держави. А далі йдуть такі атрибути, як своє військо, свої гроші, своя економічна система, пригожий ґрунт для розвитку культури, своя, повноцінна, незалежна наука, дипломатичні зв'язки з іншими державами, договори з ними, своя пошта і т. д.

«Суверенність» України перекреслює вже хоч би той факт, що її включено до одного з великих економічних районів ССРСР, не питаючи згоди ні «верховної ради», ні «уряду», ні народу України. Москва дере з України і тягне що лиш може, а взаміну дає їй смішно малі бюджети, якими нормально сьак-так можна б забезпечити одну область.

Є на українській території, в даному випадку в УССР, український народ, який становить більшість, але четвертина населення це москалі, або іншонаціональний елемент. Мільйонні маси українського населення розкидано по всій імперії. Вони приречені на національну загибель — денаціоналізацію-московізацію, бо животіють там без рідної преси, книжки, театру. Хай би, наприклад, французька меншість в Канаді опинилась у таким катастрофічнім положенні, як переселені до Московщини чи Азії українці, і англійська більшість проводила б над ними експерименти насильної англізації, що в такому випадку зробила б суверенна Франція? Протестувала б на весь світ! Але того не зробить «суверенний уряд» «суверенної» України, а ще помагає — перевиконуючи пляни — московським червоним імперіялістам в їх намаганні знищити українську націю і її біологічним коштом зба-

гатити націю московську. І пощо здалось тому «суверенному урядові» своє українське військо? Хохол радий і з того, що в советській армії аж кишить від хохлацьких маршалів, генералів, адміралів і всякої дрібнішої офіцерні, яких поважна частина таки — сліпа національно — буде «драться» до за... дріпаної смерти за «єдиную советську рідину». Економічна проблема звужується в нього до повного корита, свого живота й кишені. Для української культури, на його думку, вистачить гопак, шаравари, вишиванка, а в найкращому випадку «Сватання на Гончарівці» чи «Наталка Полтавка». Хохла не бере це за серце, що українська наука заперта, наче собачка в буді, ще й прив'язана цупко на короткому московському шнурку і му-сить погавкувати за своїм «хазяїном». А вже щодо дипломатичних зв'язків України зі світом, то він робиться гордий, наче індик, що хтось там важний з іншої держави принагідно відвідає Київ і для ока йому кремлівська «хазяйка» дозволить поговорити з «прем'єром» «суверенної» України, чи коли вискочить на трибуну ООН «міністер закордоних справ суверенної УССР»... А вже радости, а радости, коли такого «міністра» московські імперіялісти «підвищать» до ранги амбасадора СССР десь в якійсь маловідомій країні, наприклад, в Африці, чи десь, де «чорти горох молотять». А вже підписати бодай якийсь, хай і маловажний, договір в імені УССР, то хохлеві навіть не присниться.

Ось польські комуністи, хай і перший раз за своєї влади, але відзначили 60-ліття польської державної незалежності 11 листопада 1978 р., яку завдячують поляки покійному Пілсудському. А перша польська військова частина, створена під час Другої світової війни під советами, носила ім'я польського історичного героя Тадеуша Костюшки, який боровся за незалежність Польщі від московського царського імперіялізму і помер опісля на вигнанні.

Чи можуть підвестись в УССР наші комуністичні служаки і ступайки московських червоних фашистів до такої висоти, як польські комуністи, і відзначити, наприклад, 60-ліття проголошення соборної державної

України, чи бодай якусь малу військову частину домогтись назвати іменем, напр., Виговського, Мазепи чи Орлика? Всі кури поздыхали б не лише в наших ворогів, але й приятелів, коли б так сталося. Той «буйвол з Липок», перший «гавляйтер» Москви в Києві, в порівнянні навіть із шефом Польської сателітної комуністичної партії, є лише мікроскопічним ліліпутиком.

А нашим деяким еміграційним професорам так «залігітиматилось» у їх вчених головах, що, наче в гарячці, гугняють про «легітимність» УССР та її «прагне наслідство» по УНР.

СОВЕТСЬКА ДЕМОКРАТІЯ

Советські пропагандивні писарчуки залюбки пишуть про вищість т. зв. «советської демократії» над демократією «буржуазії». В цих двох окресленнях стільки логіки, що в цапа молока. Аналогічно, як старе, витерте й заялозене большевицьке твердження, що під комунізмом існує «рай на землі», що в ССРСР «найсправедливіше розв'язано національне питання», що «советська колгоспо-радгоспна система передовіша від приватно-власницької», що «під комунізмом процвітає культура, як ніде», що Ессесерія «бореться за мир»... Бо ж дійсно, із окреслення «советська демократія» не лише кплять поінформовані про неї люди поза Ессесерією, але й советські громадяни, які повсякденно зазнають на власній шкірі цю «демократію». А вже в терміні «буржуазна демократія» стільки логіки що й у терміні «буржуазні націоналісти».

Що «советська демократія» має в багатьох випадках перевагу над «буржуазною демократією», не перечимо. Лише сконфронтуйте їх — зразу цю перевагу побачите.

Ось, наприклад, така перевага: «буржуазна демократія» є проти всяких диктатур, лівих і правих, і ні під одну з них не підшивається. А ось в «советській демократії» інакше. Там демократію узгіднюють з диктатурою і на кожному кроці «советська демокра-

тія» підшивається під «диктатуру пролетаріату». В пояснюванні такої дивовижі перший-ліпший советський пропагандист вдався б зразу до матеріалістичної діалектики, нагородив би вам всяких протиріч та нісенітниць, покликаючись, очевидно, на «непомильних» Маркса, Леніна і навіть Брежнєва.

Відомо, що в американців, канадців, британців і з західних німців є двопартійна система; в інших державах більше партій мають шанс шляхом виборів добитись до державного стерна, а в Італії, кажуть, стільки партій уже наплодилось, що вже й рахубу їм загублено. А в Советському Союзі одна, як палець, комуністична партія, яка під час виборів виставляє лише своїх партійних кандидатів, за яких партійні і безпартійні мусять голосувати. Це так званий «бльок комуністів і безпартійних». Згідно з тією перевагою «соціалістичної демократії» щонайменше дев'яност дев'ять і дев'ять десятих відсотків голосуючих подають свої голоси за той дивовижний «бльок». Хай похвалиться таким успіхом будь-яка партія в буржуазно-капіталістичних країнах.

В кожній «буржуазно - демократичній» країні, а особливо в ЗСА й Канаді, перед виборами кандидати на голову держави чи уряду роз'їжджають по країні і ведуть затяжну виборчу кампанію за свій вибір, виголошують безліч промов, тиснуть руки тисячам виборців, навіть дітей на руки беруть, щоб імпонувати виборцям, а найголовніше, що витрачається на таку кампанію мільйони доларів. А в СССР інакше. Там Політбюро рішає, хто має бути «президентом» держави. Накаже, наприклад, Політбюро президії Верховного Совету звільнити «президента», і президія чим скоріше виконує наказ, як оце не так давно сталося з Підгорним. Накаже Політбюро «вибрати» нового «президента» і Верховний Совет без дискусії «вибирає» того, кого порекомендує Політбюро. І горла не треба дерти, і гроші та час заощадяться...

В «буржуазній демократії» дозволяється критикувати уряд і навіть президента держави досхочу. Натомість в «советській демократії» кожний має право

на мовчанку в цьому випадку. А спробуй критично писнути на адресу партії чи уряду, то й в тюрагу, конц-табір чи психушку легко попадеш.

«Буржуазна демократія» дає можливість робітникам у п'ять-десять разів більше заробити ніж «советська демократія», плюс дозволяє їм ще й на страйки. Спробуй застрайкувати в ССРСР чи будь-якій іншій країні з комуністичним режимом, так зразу тебе запруть, як корок у пляшку.

«Буржуазно-демократичні імперіялісти» вже давно вмили свої руки і відпекались колоній, натомість імперіялісти московської «советської демократії» держаться своїх колоній, як реп'ях штанів.

Ще можна б навести далеко більше фактів, які доказують «вищість» советської демократії над демократією правдивою, але досить вище вичислених.

«ОЛІМПІЯДА» НА МОСКОВСЬКИЙ ЛАД

Червоні московські імперіялісти після світової спортової Олімпіади 1980 р. в Москві, мають підставу тепер дерти свої носи вгору. Ще б ні! Вони, використавши відсутність на Олімпіаді Америки та інших країн, які збойкотували її через советський напад на Афганістан, загорнули жадібними пригорщами більшість золотих, срібних і бронзових медалів. Отак то на цій Олімпіаді червона Московська імперія, втілена в ССРСР, стала першуном у міжнароднім спорті.

Але не лише в спорті червоні москалі завойовують собі перші місця. У культурі й науці також.

Відносно культури, то їх у крадіжці й привласнюванні собі чужих надбань ніхто, мабуть, не зможе перемогти. Вони закріпили за собою назавжди звання «злодія-чемпіона чужої культури».

У науці також, мабуть, годі буде комусь їх переплюнути.

Ось, наприклад, в українському місті Кривому Розі, серед чужинецьких студентів, які студіюють в ССРСР, пройшла «олімпіада» з російської мови. У ній

взяли участь студенти (майбутні советські агенти) з Африки та Середньої і Південної Америки. Головною темою цієї «олімпіади» був, звичайно, «найгеніальніший з найгеніальніших» Ілліч Первий, а далі Маяковський, Светлова, Пабльо Неруда й інші комуністи. Переможцями вийшли тунісець, анголець і кубинець.

Отак то на території й у місті «суверенної, соціалістичної» України москаль може безпардонно плюнути українцеві в лице. Хоч би для ока були узяти хоч одного українського, навіть комуністичного, письменника чи поета. Зігнорували на всі сто. А «Радянська Україна» ще й захлинається в своїй придуркуватій хвальбі, як то «старший брат» дозволяє собі на всякі шовіністичні вибрики в Україні. У тому випадку «РУ» нагадує того придуркуватого солдата-малороса, який усім і вся хвалився, що він говорим з царем. На питання, що він казав цареві, він відповів: «Ура! ура!» Коли ж його спитали, що на це відповів цар, він сказав: «Замалчі, дурак!»

І не лише в Україні розперезаний москальсько дозволяє собі робити все, що йому заманеться в божевільній голові. Ось у Польщі, у Варшавському університеті студенти, які записались на українську філологію, мусіли найперше пройти іспити з московської мови й літератури. Подібні іспити мусіли також пройти і білоруські студенти.

Такого, мабуть, не придумують ніде в світі й найбільші шовіністи як звироднілі московські. І тут вони в світовій історії забезпечили за собою чемпіонат назавжди.

УКРАЇНСЬКІ МУРИНИ

Знаю, шановні читачі, що, прочитавши цей заголовок, не один з вас здивовано здвигне плечима й подумає, а то й скаже вголос:

— Українські мурини? Хто ж і де бачив, щоб водинись на Божому світі українські мурини? Чиста ви-

гадка! Є мурини африканські, кубинські, гаїтські, американські, навіть канадські, але щоб водились ще й українські, то вибачайте.

А я вам таки вперто буду твердити й навіть докажу що таки існують і мурини українські. Правда, не чорні вони, але зате душі в них чорніші за сажу.

Живе це чудо природи в Україні і поза нею. В Україні і взагалі на територіях «переміжного соціалізму» його найбільше, бо там якраз політичний клімат дуже сприяє ростові цього типа. То й розвелось їх там понад норму. Часто-густо такий тип носить у своїх тілесах чимало «соціалістического накоплення», живе куди заможніше від звичайного українця, дивиться на нього згори, командує ним усюди і взагалі може робити з ним що хоче; працює на свого червоного московського пана куди тяжче від колишнього невільника-мурина по американських лятифундіях, а в рекомпенсату за те ходить обвішаний бляшками-медалями, має доступ до ситого корита і може користуватись різними благами соціалістичного життя.

Але доля цього чуда природи — українського мурина — переважно грубого калібру, в більшості випадків дуже химерна. Мусить він повсякчасно упідлюватись перед червоним московським паном, вертїти перед ним і задком і передком, лазити рачки, повзати навколішках, підскакувати цапком і завжди добре себе висмаровувати вazelіною, славословити, гльорифікувати, підносити його до небес і бути вдень і вночі беззастережно вірним його примхам. Ще гірше, бо мусить на кожному кроці обплывувати і оплюгавлювати своє рідне, помагати займанцеві нищити його, ограблювати рідний народ з матеріальних і культурних скарбів, переслідувати й знищувати борців за кращу долю свого народу, закріплювати ярмо на його ший, а кайдани на ногах, видирати йому останній шматок хліба, обдирати його до ниточки, вивертати його душу.

Який ревний не був би український мурин, як заппадаливо не грав би ролі панського собачки, як не вислужувався б панові, як не догоджав би йому, а все ж таки неминуче приходить той час, коли пан

раптом посилає його під три вітри в кращому випадку. В гіршому, знищує його як паршивого собаку кулею в потилицю або допроваджує до самогубства.

Трагічно скінчили свою кар'єру українського мурина Затонський, Коцюбинський, Любченко, Скрипник, Чубар, полетів стрімголов з вершка партійної драбини «тоже українець» Хрущов, з тавром мало що не «буржуазного націоналіста» попрощався навіки з партквитком Шелест, прийшла черга на Підгорного. Останній і не зчувся, бідолаха, як дістав копняка від Ілліча Другого в те місце, що на ньому сідається. Та ще й коли? Після своєї «місії» до Африки. Одним словом: мурин зробив своє, мурин може відійти...

Не сумніваємось, що в подібний спосіб закінчиться і кар'єра чергового українського мурина Щербицького.

ЛІВАЦЬКА МОРАЛЬ

Наші лівацькі пущівіриньки з-під стягу а ля Троцький своєю дівтацькою наївністю створили спеціальну мораль. Не є вони в тому, правда, створюванні новаторами, бо від самого свого початку повстання це проповідував соціалізм та всі його відтінки, до комуністів включно. Для них що праве — це найгірше, найреакційніше, найрегресивніше: націоналізм у своїй інтерпретації вони прирівнюють до фашизму (при тому на большевицький взір вимішують горох з капустою, змішуючи поняття фашизм і націонал-соціалізм в одну фашистівську масу), називають шовінізмом чи назадництвом. В їхній обмеженій дівтацькій уяві все ліве — це найгарніше і найпоступовіше; соціалізм, комунізм і всякі ліві «ізви» — це найбільший прогрес людства, інтернаціоналізм — це необхідність та історична закономірність і світле майбутнє...

Згідно їхньої моралі, наприклад, Брежнев хоч і зло, але не таке велике як Піночет, якого, на їх думку, повинні всі оминати як прокаженого. Для них не грає ролі факт, що в Брежнева мільйони в'язнів, а в Піночета пару соток; що умови в тюрмах «реакцій-

ного» Піночета без порівняння куди людяніші, ліберальніші, як у тюрмах «прогресивного» Брежнєва; що Піночет саджає в тюрми антидержавний елемент, міжнародних змовників-комуністів, а Брежнєв саджає в тюрми своїх громадян, які мали відвагу вказати на надужиття над советською конституцією советської таки влади. Не сумніваємось, що коли б той Піночет був ліваком, сиділи б усі наші ліваки тихесенько маком, як, наприклад, у відношенні до Кастра чи інших лівих диктаторів. Але тому, що він правак, то ж давай його «бити» своїми довгими язиками.

З тієї самої позиції лівацький «Студент» вискочив був свого часу як Пилип з конопель, та накинувся на представників Української Центральної Репрезентації в Аргентині, що вони посміли добитися авдієнції в президента Чіле, генерала Піночета. Наші лівацькі «студенти» не могли того факту перетравити в своїх «демократичних» шлунках: як так, що українські «фашисти» були на розмові в «фашиста» Піночета? От, коли б так наші ліві студенти, або їхні батьки з-під вивіски УДР, які так борються за людські і культурні права, а нехтують національно-державними, були догадалься на такий крок, було б все гаразд! А то, дивись, бандерівці догадалься першими і їх випередили!

Не даром наша лівачня мовчить, немов води в рог набрала на факт, що й сам генсек Ессесерії Льоня Ілліч Другий вів переговори з тим проклятим, назадницьким, душегубним Піночетом у справі виміни російського дисидента за лідера чілійської компартії.

Як відомо, президент Піночет був проголосив звільнення політичних в'язнів з тюрм та дав їм можливість виїхати, хто куди бажає. Але чи на подібний жест готові в червоних царствах Льоні Первого, Московського, та в інших червоних властимущих? І не заноситься на щось подібне, особливо відносно переслідуваних українців, борців за національно-державну незалежність українського народу, в царстві червоного московського фашизму.

Грубо прорахувались наші недоумкуваті ліваки в їх розрахунках з Піночетом. Куценькі на мозок, хоч на язик — дай, Боже, здоров'я!..

СТРАТЕГІЯ ДО ПОРАЗКИ

Якось на телевізії я дивився фільм про життя диких звірят, конкретніше, як оборонявся великий, сильний олень від трьох молодих вовків. Він, зайнявши оборонну позицію, відбивав напади вовків, але ні разу не пішов у наступ, хоч таким способом міг легко подолати хижацьких напасників. Обороняючись так кілька годин, він, знеможений, був нарешті подоланий і загинув.

Аналогічно, таку саму позицію, як той великий олень, займають увесь час ЗСА перед всюдинаступаючою Москвою і її п'ятою колоною. Після капітуляції Німеччини могли американці легко розправитися з більшовіками і мати спокій, як радив їм великий воєнний стратег, генерал Патон. Але ця можливість аж ніяк не могла вміститись у м'які голови тодішніх американських політиків. Ще й щедрий онкел Френклин віддав «доброму дяді» Джову пів Європи на пошталу задармо.

Хоч американський вояк добре воював у Кореї й В'єтнамі, але ним керували не генерали, а мінійли-«монімейкери». Тому, хоч був хоробрий і прекрасно озброєний, набрав він як бідний в торбу.

Проламалася оборонна лінія Корея — Формоза — В'єтнам. Тепер, згідно з новою стратегією, оборонна лінія йде через Японію, Формозу на Філіппіни. Але, коли американська стратегія буде така, як досі, а це вже показалося в Анголі, то скорше чи пізніше вона заломиться. В такому випадку дальша оборона пішла б по лінії Гавайських островів та численних островів Південного Пацифіку. Однак сумнівно, чи вона видержала б конкуренцію наступаючого противника. У випадку поразки оборона перейшла б на західні береги Америки. Як далі пішли б події, коли б амс-

риканці вперто гримались своєї нікудишньої оборонної стратегії? А так, що хмара ліберальних «голубів» (коли б їх не розігнали вчасно «яструби», в тому й у Конгресі), заверещали б на мотив «мудроців» Расса: «Бедер ред дан дет!» І не трать тоді сили, опоро вільного світу, Америко, а спускайся чимшвидше на дно!

Чи до того може прийти, не хочеться вірити, але все можливе в розхристаній атомово-ліберальній добі, тим більше, що й у майбутньому не переведуться ентузіясти фальшивого детанту з червоною Москвою типу Кіссінджера, Сонефельда, Гаррімана чи «мудроці» типу кол. сенатора Мансфілда, який уперто поборював американську інтервенцію в Анголі, мовляв, американці не мають там чого шукати, чи сенатора Кеннеді, який назвав військовий режим ген. Піночета найбільш антилюдським режимом на землі, висловлюючись завжди стримано на адресу Пекіну чи Москви, чи тих двох тупоголових сенаторів, які, місля відвідин у Гавані, висловлювались про примирливість Кастра супроти ЗСА, мовляв, раніше лаяв він завжди Америку по дві-три години під час кожної своєї промови, але, коли вони там були, то лише лаяв всього півгодини...

Отака логіка неоправаних ліберальних мрійників-утопістів, яка завжди приводила до поразок Америки і може привести до катастрофи.

Логіка навиворіт — небезпечна забавка.

АКАДЕМІЧНІ РОДЗИНКИ

Чуда всякі чудні й дива всякі дивні діються в нашій діяспорі не від сьогодні. Одні пробують ходити догори ногами, інши стараються лазити рачки назад; є й такі, які, стрибаючи, падають коміть головою; не бракує й таких, які залюбки ловлять вітер в полі, а трапляються й такі що самі плюють і ловлять...

Чуда й дива творяться повсякчасно серед усіх прошарків нашої еміграційної спільноти, не виключа-

ючи навіть учених чи професорів. Серед них, як ученої еліти, чуда й дива ці часто появляються, так би мовити, на академічному рівні.

Колись трапилась була подія, що тридцятка наших професорів хотіли здивувати нашу діаспору оригінальною політичною акцією і zareагували на русифікаційну політику царя-батюшки Нікити Першого висококультурним листом. Як відомо, це академічне чудо-диво увінчалось успіхом, рівнозначним дірці в московському бубличку. Відповіді наші наївні професори не одержали, але Хрущов, як казали, по «культурному» вилаявшись, викинув листа до смітника. Присутні ж «соратники» та й він сам здорово при тому іржали.

Згодом один з наших молодих новоспечених професорів, бажаючи заблищати своїм новаторством науковця-історика, на всю діаспору нашу проголосив власне «відкриття», нібито Україна не має нічого спільного з славним періодом княжої Київської Руси.

Нині деякі наші професори є співтворцями так зв. «Українського Демократичного Руху» і уточнюють цей рух майже з позиціями марксизму - лєнінізму. Що спільного має демократія з марксизмом, а тим паче з тоталітарним лєнінізмом, ні один з них і досі не пояснив. А може в них поняття навиворіт, мовляв, комунізм, це найкраще розвинута стадія демократії?

А ось наші професори з «Енциклопедії Українознавства» завзялись спотворити один з найновіших періодів історії України — Спільку Визволення України і Спільку Української Молоді двадцятих років нашого століття, які були криваво зліквідовані большевицькою владою. Півстоліття читали ми, слухали, вчили нас, що це були наші політичні організації, які боролись за визволення України з московсько-большевицького ярма і нараз... академічна бомба з двома влучниками: що це була «фашистська» організація за окресленням большевиків, або, це, можливо, була большевицька провокація, так ніби написав Сньєгірьов. Страх, як у цьому випадку наша наука хилиться за вітром, особливо за тим, що віє зі Сходу — з Ессесерії.

Один із гарвардських професорів запропонував навіть визнати сьогоднішній український підсоветський правопис, накинений Україні силою Москвою.. Ото ревний!..

В майбутньому треба числитися з можливістю, що деякі наші професори будуть доводити, що, наприклад, УНР і Гетьманська Держава не були українськими державами, а агентствами сторонніх імперіалізмів, бо так верещить на всі голоси большевицька пропаганда; що Українська Повстанська Армія не була всенародною збройною силою українського народу, а «бандою горлорізів-бандитів», бо так оплюгавлюють її советчики, а їм немічно вторує дехто з наших еміграційних публіцистів...

Прямо біда й горе з цими нашими професорами, які зі свого великого розуму можуть робити аж такі великі дурниці на шкоду, очевидно, нам, а на користь ворогові.

МНОГОЛИКА ЗІРКА

Артистка Большого Театру, ну, назвім її Маргарита Байдак, приїхавши в театральне турне на «гнилий Захід», при першій нагоді чкурнула на волю, аж за нею закурилось. Не помогли ні почесті, якими користуються в Ессесерії знатні артисти, ні ленінські премії, ні пильність агентів КГБ, які, немов вівчарки овець, берегли артистів. Спостережлива артистка, skonфронтувавши відносини в країні «капіталістичних акул» з відносинами в «найпередовішій країні соціалізму», зразу пізнала всю забріханість большевиків і не могла ніяк опертися спокусі жити собі своїм, ні від кого незалежним життям.

Тому, що артистка зарекомендувала себе як українку з діда-прадіда, українська діяспора прийняла її з відкритими руками: люди помагали, як могли, створився навіть спеціальний комітет, який зайнявся збиранням фондів, щоб на перші початки матеріально забезпечити артистку, яка вибрала волю, а наша преса розтрубіла про неї славу між українцями по

всьому світі. Пані Маргарита, звичайно, зі свого боку старалась віддячитись добрим землякам, виступаючи на різних національних імпрезах. Одним словом, між нею і громадянством постала повна гармонія, мало не ідилія.

Обрісши трошки пір'ям, звикши до нових обставин та заживши по повні груди свободи, почалося в пані Маргарити «запаморочення» від усіх благ акульно-капіталістичного життя.

Запаморочення, як знаємо, це фізичне недомагання, яке може спричинити нещасливий випадок. Запаморочення в героїні нашого фейлетону не фізичного, а духового порядку, а воно не менш небезпечне в своїх наслідках від фізичного. Ось і прийшли наслідки у формі так званих «бомб».

Несподівано в газеті «Жидівський Місяць» появилось оголошення такого змісту:

«Маргарита Байдак, жидівська артистка Большого Театру виступить як солістка на жидівському концерті. Вона вибрала волю під час концертного турне по Західній Європі».

Ця частина української діаспори, яка ближче цикавилась артисткою, з дива забула язика в роті. Як так? Як це можливо? Та ж вона всюди і завжди подавала себе за українку, ще й гордо заявила, що, крім Большого Театру, працювала також у Львівській опері. Як можливо так несподівано в жидівку обернутись? Чиста метаморфоза...

Ще не прогула як слід ця «бомба», як раптом вибухла друга:

В московській еміграційній газеті «Старое Русское Слово» появилось оголошення:

«Відома наша землячка, колишня артистка Большого Театру, виступить на нашому з'їзді гостей дня такого й такого, в годині такої то й такої...»

Тут українській, зацікавленій в цій справі еміграції, розв'язався язик. Преса вдарила на сполох. Дісталось артистці, як бідному в торбу. Одначе, знайшлись і оборонці. Але це справи не поправило. Факт

залишився фактом і його не витягнеш, хоч би й усіх волів світу запряг до того діла.

Але артистка, здається, тим не перейнялась. Яке кому діло, що вона має робити? Демократія ж!

Не буде дива, коли одного дня вибухне ще одна «бомба», і ми довідаємось, що вона брала участь у польській імпрезі і подала себе за польку.

Не є злочинєм, навпаки, добрим ділом для української справи, а також і честь, що українську співачку запрошують чужинці на свої імпрези. Але співачка повинна б знати міру і не «мінати шкіри», бо від того подвійна шкода: національна і її особиста. Цим вона компромітує себе і нарід, з якого вивелась.

Але, видно, «потульні телята» — хохли і уцтиві русини, які готові ссати кілька мамок нараз, у нас ніяк не можуть перевестись. Живуча порода!

ОЛІМПІЯДА — ПОТЬОМКІНАДА

З великою помпою, шумом та верескливою пропагандою-хвальбою заходились червоні московські можновладці влаштувати в себе вдома міжнародну спортову Олімпіяду. Але, як відомо, в цьому ділі їм не дуже то повезло, бо ряд вільних країн, на чолі з ЗСА, та спортових організацій цю Олімпіяду збоїкотували за ганебний напад і бандитські «сделки» в Афганістані.

Готуючись до Олімпіяди в Москві, червоні московські імперіялісти ані в гадці не мали пошанувати нею велику міжнародну традицію, лише переслідувала їх одна мета: обернути Олімпіяду в засіб пропаганди, з наміром показати свою вищість над «гнілим Заходом». Одним словом: показати свою чергову, цим разом спортову «потьомкінаду». І показали. Кинений пропагандивний кийок - бумеранг полетів, завирував у повітрі і, повернувшись, ударив здорово їх самих. Не помогли нашвидкоруч побудовані модерні спортові споруди, ні майже військова вишколеність своїх зма-

гунів, ні бутафорний блиск і порядок на кожному кроці.

Почалось від хворобливої московської манії — в кожному чужому змагунові і туристові підозрівати ворожого шпигуна. Ця традиційна московська дурійка ще з часів Івана Каліти й опричини довела до того, що увесь спортовий стадіон та всі підходи до нього були обставлені уніформованими й цивільними поліційними агентами, які на кожному кроці, треба було того чи ні, контролювали і мали на оці всіх чужинців. Від такої «бдітельності» спортстадіон до певної міри нагадував показовий «Гулаг». Параноїзм москалів у тому випадку загубив усі міри.

Щоб заімпонувати чужинцям своєю «вищою культурою», силоміць виселено з Москви не лише «політично неблагодяждождних», але й волоцюг, жуліків і п'яниць. Але щодо жуліків, п'яниць і різних бандитів, то їх прекрасно заступали агенти міліції і КГБ. У ліквідуванні всіх советських браків, які деколи під час Олімпіади траплялись, вони «харашо» демонстрували перед чужинцями свою оту «культурну вищість».

У крамницях в Москві та й у інших містах, де відбувались олімпійські змагання, а особливо в крамницях для чужинців, було поддостатком усяких харчових продуктів, тоді як у більшості крамниць для свого населення віяло майже пустою. Багато москвичів ухитрювались увійти до крамниць, спеціально призначених для чужинців, але кого зловили «сторожі порядку», тому було не з медом — розправлялися з ним «парусські», показуючи в тому випадку принагідним чужинецьким свідкам свою «руско-советську» вищість.

Московська публіка також здорово «дописувала». Майже всіх чужинецьких змагунів, включно з сателітськими, проводила на стадіон свистом й «культурними» вигуками, а своїх проводжала «аплодисментами» й підбадьоруючими вигуками. Але знайшовся удалець, поляк, який солідно «парусські» відреванжував публіці: розлючений свистом і непристойними вигуками на свою адресу, демонстративно показав

публіці, щоб його поцілувала в те місце, що на ньому сідається, а тоді скочив на тичці й вирвав у москвинів з-під носа золоту медаль.

Одна річ удалась червоним москалям: здобування золотих, срібних і бронзових медалей. Не маючи, крім східних німців, поважних конкурентів, загорнули вони «ударно» більшість медалей. Правда, ніхто собі з того трагедії не робив, знаючи, що москвини страшно хворіють на медальоманію, і медалі там націплює кожний, від генсека і першого маршала аж до ударної свинарки чи доярки. Чужинці, поблажливо усміхаючись, думали, а то й говорили: «хай собі втішаються»!..

Але як старались червоні московські імперіялісти переплюнути західній світ на Олімпіяді 1980 року, в одному таки не переплюнули: в здобуванні собі друзів. Своею монгольсько-азійською поведінкою вони лише втратили багатьох своїх дотеперішніх прихильників.

ДВІСТІЛІТТЯ ЗСА В КРИВОМУ ЕССЕСЕРНОМУ ДЗЕРКАЛІ

Двістіліття незалежності З'єднаних Штатів Америки большевицька пропаганда старалася представити із свого кривого дзеркала, вишукуючи всі мінуси, перебільшуючи та роздуваючи до небувалих розмірів різні недоліки, яких не позбавлене жодне суспільство в світі та, врешті, видумуючи та з пальця висисаючи всякі побрехеньки. Як осінній реп'ях до штанів, так совпропшарманка чіплялась до суспільних мінусів у ЗСА, як: прояв расової дискримінації, безробіття, класової нерівності і т. д. Навіть большевицька телевізія по-своєму старалася представити так зв. американський «мелтінг пот».

Але спробуйте лише сконфронтувати всі ці мінуси, взяті до купи за двісті років незалежності ЗСА, і всі «досягнення» за кругло шістдесят років ессесерського панування, то, на правду, для Америки такі «осяги» таки недосяжні. Куди там тому «примітивному»

американському Джані до «висококультурного» та «високоцівілізованого» русского Ваньки!

Не вмився він!

Ось візьмим, для прикладу, дискримінацію.

Була справді колись і ще й сьогодні інколи подекуди виринає в Америці дискримінація негрів, індіан і жовтошкірих білими расистами, але в цьому випадку «руський» дядя Ваня навіть за «найдемократичнішої» в світі Ессесерії далеко переплюнув онкела Сема. Порядком цієї дискримінації, якій позавидували б усі дискримінаційні колишні царські уряди, є насильне витискування мов поневолених народів з урядів, шкіл і взагалі з публічного вжитку, а вершком її повинна б прийти повна москалізація чи, як большевики це називають, «злиття націй» і створення так званого ессесерського, чи пак, «советського народу», тобто, практично, народу московського.

Далі, візьмим безробіття.

Правда, в СССР нема такого масового безробіття як в Америці чи інших західних країнах (бо там, як ти безробітний, то заженуть на працю у колхоз), але, коли порівняти «заробітки» пересічного советського смертника з допомогою, що її одержує безробітний в «країні капіталістичних акул», то вийде сміхотворний вислід. Допомога вчетверо, як не більше, перевищує заробіток советського робітника, тобто, того, хто має нещастя працювати в «країні перемігшого соціалізму». Безумовно, що за шістдесят літ перегнав дядя Ваня онкела Сема на віки-вічні. А що це за порядок такий буржуазно-капіталістичний, щоб не працювати й допомогу одержувати? Він можливий лише в країні капіталістичних «акул», бо в країні «сов» чи «рад» хто не працює, той не їсть...

Що ж до класової нерівності, то, даю свою голову, ніколи не дігнати країні «класової нерівності» країну з «безкласовим суспільством». В першій і капіталістичний «акула» і робітник, і безробітний і навіть той ледар, що сидить на «велфарі», в тих самих крамницях купують необхідні речі щоденного вжитку. Привілей тут хіба лише в кількості грошей. І тяжко їм

повірити, що в країні «безкласового суспільства» існує досить високий відсоток упривілейованих партійних паразитів, які мають свої окремі крамниці, куди смертному пролетареві вступ на десять замків замкнений.

Де не ступи в Ессесерії, наче червона барва, всюди «соціалістична перевага» в очі впадає. Навіть советсько-московський «мелтінг пат», чи, пак, «общий котелок» такий «большой», що куди там рівнятися з ним американському! Все одно, як московсько-большевицькій тюремній параші з американським в'язничним туалетом. Американський «мелтінг пат», який уже почали сильно критикувати самі американці, діє в себе, в Америці. А московський «общий котелок» — зразу починає какати й дакати всюди, де б не ступив московський чобіт.

А жінка, то таку собі «рівноправність» здобула, що не лише нарівні з чоловіком, але й випереджує його, наприклад, у ношенні цегли на будовах, в ролі «забойщика» у шахтах, в лісорубстві, в кладенні шпал на будовах залізничних доріг, на різних «бамах»... Ніколи американській жінці не досягнути такої емансипації! Не додумаються тупі капіталістичні лоби до таких сучасних чудес.

В Америці, чи вір у Бога, чи навіть у дідька рогатого, чи взагалі не вір, ніхто вас за це не потурбує. В Ессесерії, коли ви вже занадто віруюча людина, так вас назвуть ненормальним, переслідуватимуть, вбиватимуть психічно або й фізично, чи саджатимуть до «психушок», як малася справа з Валентином Морозом і багатьма іншими борцями за національні й людські права. Значить, товариш «патріярх» Пімен і вся гієрархія підбольшевицької московської церкви «нормальні» й безвірники, коли їх не переслідуються, а, навпаки, вони належать до кляси упривілейованих, своїх, партійних паразитів.

З Америки виїжджай, коли хочеш й куди хочеш, а в Ессесерії сто раз перевірять, чи нема у вас найменшого «дефекту» й у висліді такої перевірки може одному на десять тисяч прохачів пощастить удостоїтись закордонного пашпорта, щоб хоч родину закор-

доном побачити. Також в'їжджай до Америки без ніяких труднощів і не будуть за тобою зорити ніякі тайні чи явні агенти безпеки.

Багато ще можна назбирати б наявних, не виссаних з пальця, фактів «вищости» комуністичної системи над капіталістично-демократичною, але це забра-ло б забагато місця й часу. Думаю, що для мудрої людини досить і тих, що вищеподані.

АГЕНЦІЯ БІБІСІ (БАБА БАБІ СКАЗАЛА)

Серед нашої розполітикованої еміграції стала дуже популярною новинкарська агенція БіБіСі — «Баба Бабі Сказала». Користуються нею деякі наші політичні середовища, що на взір собі взяли традиційну бабу-пліткарку, якій море по коліна, яка ніколи своїх побрехеньок не спростовувала, а її дуже низький культурний рівень не дозволяв перепросити бодай одну невинну жертву свого довжелезного язика.

Ось, наприклад, одна наша політична група, почувши від большевицької баби-пліткарки, як то «прокляті бандерівці» топили в Україні в криницях своїх противників, стала повторювати цю брехню й собі, хоч цій брехні не вірять і колгоспні коні.

Друга політична група, в особі її представника, раз-у-раз доводить всім і вся, що бандерівці коляборували з гітлерівцями. Це не абияка проста собі баба, а старенька бабуса з освітою правника.

Але третя баба-пліткарка переплюнула двох попередніх. І то так переплюнула, що вийшло правдиве чудо: «вбита» людина несподівано воскресла, як той Лазар. Але Лазаря воскресив Ісус Христос, а професор Віктор Петров-Домонтович «воскрес» сам. Правдиве советське чудо!

Жив собі по війні в Західній Німеччині проф. Віктор Петров, в літературі відомий як Віктор Домонтович, і потихеньку займався шпигунською роботою серед нашої еміграції в користь большевиків. Свою шпигунську кар'єру почав він ще в часах війни в Берліні.

Раптом зник, пропав, наче його корова язиком злизала. Очевидно, виконав своє завдання і був відкликаний до Ессесерії.

Баба-пліткарка зразу ж розпустила свого довгого язика, мовляв, «проклятуці бандерівці» відправили його на лоно Авраамове. Аж тут нараз виявилось, що «покійник» живе собі в Києві, має добре професійне коритце і дістав орден Червоного Прапора за «успішне виконання державних завдань у запіллі ворога». Коли ж помер напrawdę «воскреслий» Петров-Домонтович, то большевики з почестями його поховали, а советські газети присвятили йому зворушливі некрологи. Баба-пліткарка ніяк на це не zareагувала, що здорово пробрехалась. Але, думаєте, в неї настільки цивільної відваги, щоб публічно спростувати свою побрехеньку та перепросити покривджену нею сторону? Де там! До такої висоти їй ще треба б рости а рости...

А ось четверта баба-пліткарка і до сьогодні вперго тримається брехні про Житомирську трагедію в 1941 р. Хоч ця побрехенька стала вже витерта як зношені штани до тої міри, що вже ними годі користуватись, наша політична баба-пліткарка ніяк не завдає собі труду, щоб її нарешті спростувати, визнати свою помилку і по джентлменськи перепросити свого противника, на якого кидала підозріння. Але, щоб учинити такий жест, треба перерости себе, що, на жаль, аж ніяк їй під силу.

Так то постала в нашій преславній діяспорі популярна пресова агенція «Баба Бабі Сказала». Ото вже буде ненависним бандерівцям!

ЧУЖИМ КУМИРАМ

Наш народ, крім позитивних рис, має також і негативні. Одною з таких негативних рис, це легковаження, а навіть невизнання своїх рідних кумирів деякими нашими людьми та поклонство й служіння кумирам чужим. Починаючи змагом великого гетьмана Івана Мазепи за державну незалежність України, яко-го значна частина козацької старшини не піддержала,

аж до Визвольної війни 1917-21 рр., серед нашої аристократії й інтелігенції аж до знуди відомий був плебейський вислужницький тип, який перед чужим «помазанником Божим», московським царем бив побожно поклони та славословив його:

— Да здравствует його імператорское величество цар-батюшка всієї Руси!

І гнулись перед кумиром* у три погибелі.

Прийшла революція в Росії і полетів кумир коміть головою в пилюку. Порожевіла Росія, порожевіла й Україна. Почали наввипередки кланятись новому кумирові — тині Карла Маркса, бити поклони перед нею й славословити:

— Вічна слава тобі, Карле Марксе! Ти, заступнику і батьку всіх покривджених і визискуваних, всіх гнаних і голодних! Ми проти національного обмеження — ми за боротьбу кляс й перемогу робітничої кляси! Ми за соціалістичне міжнародне мирне співжиття! Геть армію! Або Україна буде соціалістична, або ніяка!..

Отакі ревні супроти чужого кумира були наші соціялісти. І програлися з вухами й чубами. Натомість новий кумир соціалізму Ілліч Перший наплював на всі засади марксизму, напав на безборонну Україну і в нерівній боротьбі, перемігши її, загорнув її територію і народ. Спричинники тої великої національної катастрофи чкурнули, в чім були, на чужину.

Після того одні, не позбувшись віри в утопію соціалістичної солідарности, повернулись до УССР, щоб заплатити за свою безмежну наївність головою; інші в тій же вірі перенеслися на лоно прабатька Авраама, а решта могоканів і до сьогодні вперто продовжує вірити в марксистську утопію, не позичивши розуму от хоч би й у німецьких соціал-демократів, які цю утопію викинули вже давно на смітник.

Тоді, коли Україна кривавилась у нерівній боротьбі, в тяжких воєнних обставинах, спричинених безздарними соціалістичними політиками, інші, «тоже

* Кумир (араб.) --- божок, бовван, ідол.

соціялісти», поклонились новому московському кумирові — Ленінові й заходились ревню йому помагати натягати на Україну нове московське ярмо, цим разом червоне. Побачили свою помилку, але тоді, коли вже було запізно, коли московська рука почала їх душити, а найвідважніші з них, щоб оминати цієї руки, пускали собі кулю в голову.

Історія наша вже давно доказала, що гробокопателями молодії Української Держави 1917-21 рр. були Ленін, Троцький, Дзержинський з цілою своєю зграєю червоних московських імперіялістів та горлорізів. Доконати того їм удалось через глупоту провідних наших соціялістів, які грали в першу дудку при кермуванні молодією державою і зробили найдурніший акт, який знає історія людства — розпустили армію і лишили безборонну державу на призволяще.

І ось диво! На чужині серед нас дідько насіяв усякого чортополоху, які у Ленінові і Троцькому побачили своїх кумирів і на всі лади та гласи їм почали покланятись та їх славословити. А за що? Хіба за те, що перший скупав Україну в крові, а другий по його смерті продовжував його диявольське діло.

Не лише дивна, але й наївно-дурна ця наша хохляцька кумиряда!

ДЕЩО ПРО ЯЗИКОЗНАВСТВО

«Язикознавство» це наука про язик. Для «підкріплення авторитету» можна замінити наше слово «язикознавство» міжнародно визнаним словом «язикологія», бо в нас часто трапляється, що свої рідні слова охоче замінюють чужословами з тієї простої причини, що серед нас віддавна загниздилося переконання, нібито чуже краще від свого. Я, як противник давання переваги чужому перед своїм, пишу таки по-нашому — язикознавство (не сплутувати з мовознавством!).

Різні є язики на світі Божому: звіринні, пташинні, плазунські, людські. Різні вони й по своїй формі. нормальні, довгі, короткі, викидні, прирослі до підне-

біння, шорсткі, гладенькі, роздвоєні. Різні функції вони виконують: служать як інструмент смаку, у людей є допоміжним засобом у вимовлюванні слів; за його поміччю деякі птахи також учаться вимовляти слова, або, як кажеться, папляти, як, наприклад, папуги і круки. У корів та різних котячих видів язык служить замість гребеня; у плазунів язык є викидною лапкою, щоб ловити комах. У мурахоїдів їхні довгі язики служать для виловлювання термітів. Таку саму роль виконує язык і в деяких птахів, як, наприклад, в дятля.

Найбільше пригодився язык таки людині. Опріч того, що допомагає вимовляти слова та служить органом смаку, він виконує ще й багато інших функцій: служить за допоміжний орган у свистанні, а в декого служить ще й як засіб відплати: в роздратуванні показати його своєму опоненту. За поміччю язиків деякі люди розводять брехні, наклепи, очорнювання й оскаржування інших та самохвальбу, а також плямкання під час їди, висолоплювання, коли людина напружена, тощо. Баби-шептухи колись у нас за поміччю языка діставали з очей усяку нечисть, що туди впала. За поміччю языка людина плює, випускає коліщатка диму з уст під час курення, вичищує зуби після їди. Одним словом, людині язык необхідний повсякчасно.

У цьому фейлетоні ми зупинимось трохи лише над довгими людськими язиками, які, як відомо, в деяких людей служать за засіб продукції брехні й самохвальби.

Природа-мати наділила довжелезними язиками особливо червоних москалів. Ними створили вони хвальбо й брехоманію нечуваних розмірів, куди більші від їх «необнятой родіни», «большой цар-пушки» і «большого цар-калакола», себто дзвону. Брехнею й самохвальбою вони обмотали вже сливе увесь світ, наче павук павутинням муху.

Хоча колись білі, а тепер червоні москалі в застосованні брехні великі мастаки, але на брехоманію, однак, ще не встигли викупити всі патенти. Вони ли-

ше роздули її до головокружних розмірів. Брехнею часто послуговуються й серед інших народів, в тому й серед нас, українців. Серед нас не рідко трапляються типи, яких природа-мати нагородила не абиякої довжини язичками, які наліво й направо вертять і меляють-перемелюють і переверчують прерізні побреньки й самохвальби.

Не так давно притрапився випадок на конференції українських братніх союзів, коли то один «супріме-президент» одного давнього братського союзу своїм довгим язичком із влізливістю осінньої мухи пробував присікатись до голови Проводу ОУН. Опісля його язичок навертів-намолів, нібито всі учасники конференції піддержали його, а жертву його присікання — засудили. Коли ж інші учасники це верчення-мелення спростували, пан «супріме-президент» набрав води в рот і язичок його став такий смирененький ніби хто його приклеїв до піднебіння.

Не поскупила природа-мати довгенького язичка й одному нашому редакторові та «спецові» в справах «Хрестоматії», яким він також інколи любить похизуватись. І змолів-звертів був цей збиточний довгий язичок побрехеньку, що Шкільна Рада УККА, мовляв, видала підручник для дітей «Перші кроки» і що його наче б то написала Марія Дейко в Австралії, а також видала та сама Шкільна Рада українсько-англійський і англійсько-український словник тієї ж авторки...

Кажуть, що жінки одержали від природи-матері довгі язики. Може воно й так, а може й ні, цього я не встиг простудіювати. Скажу лише авторитетно, що найдовші язички в нас мають деякі наші політики й журналісти. Ними перемелюють вони на хамуз не лише політичні й громадські, але й особисті справи.

МОДЕРНІ «ЧУДА»

Всякі чуда й дивовижі водяться в модерній нашій ліберально-соціалістичній і атомово-космічній добі. Чи то від вчення усяких лжепророків, чи від над-

мірної атомової радіації мозки багатьом на відповідальних високих постах людей геть поперевертались догори ногами. Ті люди часто роблять такі нелогічні потягнення, що логічно думаючій людині такі «чуда» просто не вміщаються в голові.

Вже саме існування нещасної Організації Об'єднаних Націй доказує ясно, що більшість речників різношерстної західньої демократії жажливо недомагають на склерозу мозку. Перед у тому ведуть чи не ЗСА, які побудували своїм коштом і на своїй території цементово-сталево-скляну коробку — будинок ООН, оцю міжнародню говорильню, і, всупереч здоровій логіці, даліше її втримують кишенею дядька Сема. В рекомпенсату за це кожний міжнародній балакун переїжджається собі в цій міжнародній говорильні вздовж, упоперек, навхрест, кругом, як лише хоче по дядькові Семові, обхляпуючи його нераз всякими гідкими епітетами.

Друге «чудо» — детант західньої демократії з червоною Москвою та її всяким комуністичним охвістям, з якого Захід має стільки користи, що від цапа молока... Користь мають лише червоні москалі та їх прихвостні; вони дістають величезні кредити від західніх демократій, підсилюють ними свій військовий потенціал з метою завоювання всього світу та встановлення комуністичної диктатури.

Аж моторошно стає, наскільки вальорним являється детант в уяві багатьох промінентних діячів політики, церков, культури, науки... Навіть у такого антикомуніста, як євангелицький пастор Біллі Грагам, мозок перевернувся раптом «апсайдави» у трактуванні погубного для Заходу детанту.

Є ще й інші «чуда», як: економічна допомога комуністичним країнам, ігнорування своїх природних союзників — поневолені комунізмом народи, культурний обмін з комуністичними країнами, який посилює і так вже по самі нікуди інфільтрований советськими й іншими червоними агентами Захід, півзасоби в поборюванні комуністичної агресії і прямо на кожному

кроці запобігання ласки передусім у «святої Росії» — «голи Раша».

Новіше чудо втругнув навіть генеральний секретар ООН, Курт Вальдгайм, коли під час візиту у Москві нагородив Брежнєва золотою медалею миру. Це вже дійсно треба бути невігласом або циніком, щоб виконати аж такий акт. Мабуть, реготались з цього не лише всі підсоветські невільники, але й коні, корови й горобці, а найбільше, то таки сам генсек із своєю компанією. Було за що нагороджувати його золотою медалею миру, бо його «заслуги» для міжнародного миру суперкоლოსальні.

Перша його «заслуга» — це його провідна роля, як головного політрука Прикарпатської військової округи, в поборюванні Української Повстанської Армії та в терорі над мирним українським населенням.

Друга «заслуга» — співвідповідальність за криваві акти насилля в Берліні, Польщі і Мадяріщині.

Третя «заслуга» — спроба зліквідувати поневолені Москвою народи шляхом гено і лінгвіциду, яка проявляється в політиці т. зв. «злиття націй», що веде до створення одного «советського народу», з московською мовою і культурою.

Четверта «заслуга» — середньовічна інквізиція в Чехо-Словаччині.

П'ята «заслуга» — нечуваний ніде, вирафінований терор всередині Ессесерії над інакодумаючими, кацети, засланні і психушки для борців за національні права.

А далі йдуть такі «заслуги», як нечуване ніде шпигунство у себе вдома й у світі, підточування інших держав шляхом диверсій і саботажів, страхітлива забриханість, підтримування комуністичних авантюр по всій земній кулі, недодержування прийнятих на себе міжнародних зобов'язань і т. д.

Невдаха Вальдгайм, нагороджуючи Ілліча Второго золотою медалею миру, напевно мав на гадці удобрухати «вельмигуманного» сучасного сталінця — московського богдыхана, знаючи його слабкість до всякого рода медалей, орденів, серпів і молотків, прапорчиків, тощо.

Але він, згори скажемо, прорахувався здорово, бо хоч богдихан всякі відзначення любить, але дуже далекий від миру, що його уявляє собі наївний Вальдгайм та вся західня непоправна демократія. Він за такий «мир», від якого закрутило б Заходові не лише в носі, але й у п'ятах...

Дуже немудре й не на місці потягнення Вальдгайма, і шкода навіть собівартости медалі в долярах. Та ж чіпляти її вже нема де, бо вся «доблесна» груди богдихана-президента-генсека-маршала обвішана медалями, орденами й зірками з іншої руки, з цієї, що старається схопити західню демократію за горло, щоб її задушити. Може Брежнев почепить її собі на штаних, бо на грудях немає вже місця...

НАДЛЮДИНА

Німецький філософ Нітше видумав був теорію про расову вищість німців над іншими народами, а Гітлер цю теорію взявся переводити на практиці та показав усьому світові і культурну «вищість» гітлерівців з їх концетраками, газовими коморами, шибеницями, розстрілами і дискримінацією ненімецьких народів. Але багато ще гітлерівцям треба було хліба з'їсти, щоб зрівнятися з московськими комуністами. Далеко кудому до зайця...

Кажуть, що московська людина живе поза часом і простором. Отже, вона справжня «надлюдина». Культурний і цивілізаційний процес її оминають. Москаля не можуть переробити жодні впливи. Навіть міжнародний комунізм банкрутує в стик з ним. Який москаль був тому чотириста, триста чи двісті років, таким є й сьогодні в культурному й духовому відношенні. Ходив у лаптях тоді, ходигь і тепер; вошивим був, вошивим і залишився; жив разом з худобою й курми в одній хаті, живе й тепер; був жорстоким, таким залишився й до сьогодні; лаявся брудно, лається й тепер, лише, може, з тою різницею, що з кожним пройденим етапом московський матюк зростає на один поверх вище. Запивав-

ся до безтями тоді, запивається й тепер; жив «общиною» тоді, живе й тепер.

Тут говориться про московські низи. Але на верхах також мало-що змінилось. Тримав, наприклад, цар Іван Грозний народні маси терором оприщини, тримають їх й комуністи від Леніна починаючи, через Сталіна, Хрущова, Брежнєва — терором комуністичної оприщини — ЧК, ГПУ, НКВД, МВД, КГБ. Було тоді ідолопоклонство перед царем-вседержителем, тепер моляться до партії й кожного генсека, який при владі. Нападала Москва на сусідні народи, загарбувала їх території і переводила геноцид над ними, робить те саме й тепер, лише може з такою різницею, що тоді москалі не брехали, а говорили відкрито, тепер — дійсно зробили величезний поступ у брехні, називаючи кожну анексію визволенням, геноцид — дружнім співжиттям, економічний грабунок — господарською допомогою. Тодішня панівна кляса була відгороджена непрохідним муром від народніх мас, теперішня комуністична буржуазія відгороджена ще вищим муром, бо навіть має свої крамниці, до яких заборонений вступ звичайним смертникам. Тоді московські царі мріяли про Москву, як про «третій Рим», мріють про те і діють послідовно в тому напрямку новітні царі — червоні. Тоді жили широкі маси в крайній мужді, а аристократія в великих розкошах, і тепер те саме: прості люди не живуть, а животіють, на томість червоне дворянство — компартійці — користуються всіма благами життя.

У дипломатії також без змін. Колись на Віденському конгресі цар Олександр Перший роззув чобіт і бив ним об стіл, в наші часи повторив це червоний цар Нікіта Кукурудзяний на форумі ООН.

Шпигуни царської Росії вбивали і викрадали своїх противників, які жили за кордоном, теперішні агенти большевицької Москви незрівняно вдосконалили виконування цих «мокрих дел».

Московський генераліссімус Суворов був не аби-який штукар і любив різні жарти. Кажуть, що під час своїх воєнних походів він любив полагоджувати свої фізичні потреби в такий спосіб: устромляв рушницю

багнетом у землю, щоб «не було видко», і сідав собі за нею. У наші часи якась московська вчителька-шовіністка ушкварила в Києві подібний «жарт» на очах публіки, склавши данину природі на п'єдесталі пам'ятника Шевченкові.

Тисячами царські посіпаки гнали людей на заслання в Сибір, червоні московські посіпаки вже загнали туди кількадесят мільйонів.

Верещали царські українофоби, що «України нет, не било і не будет!» і переводили геноцид над нашим народом. Червоні московські українофоби і нацменюфоби роблять це більш рафіновано, в ім'я утопічного «советського народу».

Давно вже всі світові імперії признали державну незалежність поневоленим ними народам. Недавно це/зробила Португалія. А «прогресивна» Москва й не має в гадці це зробити в себе.

Не має час впливу на духовість московської «суперлюдини», яка й на порозі ХХІ століття живе традиціями Джінгісхана. І нема найменших надій, що вона може змінитись на краще добровільно. Москаль силою всадовлюється на плечах інших народів, силою мусить бути скинений.

СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ПРОГРЕС І НАУКА

Ніде в світі продукція не поступає так шалено вперед, як в Ессесерії. Правдиві там чуда-дива діються. І де там може будь-яка інша країна з нею рівнятися! Ось, наприклад, справа з хлібом. Перевиконують колгоспники і радгоспники пляни на сто і скільки там відсотків, вчасно засівають, ще вчасніше збирають, здають державі контингенти, а в результаті, якби не «відсталі» Америка, Канада чи Аргентина, то животи поприсихали б до хребтів. Або видобування вугілля стахановськими темпами на двісті і більше відсотків, а приділу вугільного палива на зиму для трудящого стільки, що не знати чи розпалювати піч, чи держати на завтра. Як би «по благу» не роздобув, то собакою мерзти на холоді.

Скільки вже не навчаєшся та не наслухаєшся хвальби, як то виконуються й перевиконуються плани витопу сталі, а результат такий, що сам брежнєвський гавляйтер у Києві на сполох ударив. Взагалі, з усією металургією не краще. Будують, страшно як будують житлові площі — роками слухали, скільки то повсякрічно збудовано мільйонів квадратних метрів, а вчетверо більше планується збудувати, а й сьогодні більше як дванадцять квадратних метрів не дають на особу, хіба дістане який паразит з комуністичної знаті. А скільки то літ треба ждати, зробивши замовлення, на тих дванадцять квадратних метрів! І спробуй, совпролетаре, зрівнятися з пересічним американським чи канадським пролетарем, в якого не десяток, а сотні квадратних метрів повсякденно до диспозиції, і в більшості випадках свої, власні.

В науці, письменстві, журналістиці також продукції хоч куди! Візьміть от хочби такі «Вісті з України», то плюнеш вліво — так і на кандидата наук попадеш, плюнеш вправо — і на доктора потрапиш, плюнеш уперед -- і академіка не минеш. Як не Білосід, то Скаба, як не Римаренко, то Климук, як не Збанацький, то Козаченко, як не Полторацький, так Маківчук і так у безконечність. Хмара ціла їх, лише не від науки чи культури, а від брехні, наклепів, очорнювань, цькувань, плювань, гавкоту...

Українське народне прислів'я каже: «Який пан, такий його крам», а ми скажемо, що яка система, такі й її наслідки.

ОДИН КРОК УПЕРЕД, ДВА СТИБКИ НАЗАД...

Нераз чуємо, або читаємо про московські впливи на американське життя. А й справді, придивившись уважніше, ці впливи не абиякі. Люблять наслідувати американці своїх гльобальних опонентів аж до пересяди, треба чи ні. На московський взірець переважно не обгороджують своїх хат і городів, залюбки носять сорочки навипуск поверх штанів, вживають у розмо-

ві непристойних слів, люблять надуживати алкогольними напоями тощо.

Це мова про звичайних, простих людей.

Між людьми вищої сфери також справи не стоять краще. Хоч вони не носять сорочок навипуск поверх штанів, не вживаюся у розмові непристойних слів, прилюдно не надуживають алкоголем, але наслідують і перенаслідують москвинів в інших площинах, як, наприклад, в науці, політиці і т. п. Один Бог знає, скільки то американських науковців, професорів, вчителів з великого переситу та духового голоду не менше захоплені від своїх московських колег, різними Марксами, Енгельсами, Кавтськими, а навіть Ленінами. І не лише захоплені, але й своє дурне теляче захоплення дірками від бубликів передають студентам і учням, наносячи серед них величезне духове спустошення. В тому випадку вони ще далі йдуть від москалів-комуністів, бо тамті Маркса і Енгельса припасовують так, щоб Московська імперія не потерпіла, а мала ще й великі користі з того, а американці діють на явну шкоду своїй батьківщині й державі.

Один Бог також знає, скільки то фальшивих інформацій, явної брехні, перекручень фактів подала вже американська історіософія і література про підсоветську східну Європу й Азію, трактуючи увесь цей територіяльний комплекс як «Раша». В цьому випадку американці часто перепльовують москалів, бо для них Київ, Тифліс чи Рига це «рашієнс ситіс»¹, трипільська культура — «олд бютіфул рашієнс калчур»², Володимир Великий — «грейт рашієн дюк»³, Микола Гоголь — «грейт рашієн врайтер»⁴, запорізькі козаки — «рашієнс козакс»⁵. Навіть українські гопак, борщ і ва-

1) «рашієнс ситіс» — російські міста,

2) «олд бютіфул рашієнс калчур» — стара, гарна російська культура,

3) «грейт рашієн дюк» — великий російський князь,

4) «грейт рашієн врайтер» — великий російський письменник,

5) «рашієнс козакс» — російські козаки.

реники удостоїлись назви «рашієн». Кавказький шашлик також «рашієнс»...

В американських університетах і коледжах навіть небезпечно подавати в правдивому світлі історію сходу Європи, бо, заторкуючи болючо-імперські інтереси Москви, можна полетіти зі школи на вулицю, як це вже сталося з кількома українськими професорами.

В політиці в деяких випадках американці наслідують також москалів. Розгавкається Москва, а за нею її міжнародні поплентачі на Родезію і Південну Африку за «расизм» чи «дискримінацію чорного населення», а Америка й собі безкритично потакує їм в унісон, ще й санкціями страшить. Кричить Москва із своїми підголосками про «переслідування» комуністів у Чиле чи Аргентині, а Америка й собі голос підносить, підтримуючи «белокаменную». Але чомусь не дуже то підносить тон на факти неймовірного переслідування інакодумаючих в ССРСР й інших комуністичних країнах, а на нечувану дискримінацію всього українського й посилену московізацію в Україні й інших окупованих країнах — заплющує очі, щоб не бачити, затикає вуха, щоб не чути.

Ленін учив колись московських комуністів, що до цілі треба йти обережно, роблячи два кроки вперед, а один назад, якщо необхідно.

І американці вхопились на ту ленінську мудрість, лише виконують її навпаки. Ось президент Картер в обороні людських прав в ССРСР зробив несміливий крок уперед, але коли «тоже президент» Брежнев показав йому ікли, а свої та інші «голуби миру» піднесли проти того рейвах, він поспішно зробив не два кроки, а два стрибки назад.

З того видно, як на долоні, що хто надіявся на передвиборчі заяви Картера, той здорово розчарується.

Непослідовність Картера не допомагає, а навпаки. шкодить підсоветським дисидентам, а особливо національним борцям поневолених Москвою народів. Вже краще було б йому сидіти маком і не рипатись.

УКРАЇНСЬКІ ПАПУГАЇ

Знаю, що ви зразу, лише прочитавши заголовок, покрутите критично головою, усміхнетеся зневажливо і подумаете собі або й скажете до когось:

— Ну й вигадує! І хто бачив, чи чув, щоб водились на світі Божому українські папугаї? Є горобці, сороки, ворони, галки і всяка інша криклива і крилата пташня, але папуги? Брехня та й годі!

А я вам докажу, що й у нас водиться така креатурня, але вона не крилата, не дзьобата й не пірната. І не літає, а ходить. Тому не шукайте її між пташиним родом у повітрі й на деревах чи по кущах, а шукайте на землі, між нашим хрищеним й нехрищеним українським людом. Вона створена на людську подобу і веде український спосіб життя: любить співати, уплітати борщ, вареники, голубці, горілочку потягувати, гопака танцювати, себе взаємно за чуби тягати, як усі українці. З папужих прикмет у них є лише одна: безкритично, чи треба, чи ні, повторяти за чужими те, що нам, як кажуть, ні пришити, ні прилатати. Взагалі вони люблять наслідувати все чуже.

Наприклад, повалили військовики режим комуніста Альенде в Чіле. Зразу ж міжнародня лівачня зчинила галас, мовляв, «як сміли це зробити з президентом, обраним народом!»

Наші ліберальні папугаї зразу ж й собі підхопили:

— Диктатори! Народнього обранця повалили! Вбивають людей!..

Але чи подумали собі папугаї, що зробив би той «обранець народу» з країною, на чолі якої стояв, якби його не усунули?

Як відомо, голова чилійської військової хунти ген. Піночет прийняв був делегацію Української Центральної Репрезентації в Аргентині, приобіцяв свою підтримку в полегшенні долі переслідуваних українських інтелектуалів — в'язнів советських тюрем і концтаборів і зразу заявив, що звільнить з чилійських тюрем стільки комуністів, скільки політ'язнів звільнить советський уряд.

Після того десь зразу ж узялись-появились українські папуженята, надулись, напушилися і заверещали, яку то велику шкоду українській справі зробила УЦР в Аргентині, що нав'язала контакт з «диктатором». Та ще й по-англійськи верещали, щоб англо-саксонські ліберали-ліваки поплескали їх по плечах та похвалили за вияв солідарності з ними. Старі ж батьки-папугаї, замість скартати за це своїх жовтодзюбів, ще й передрукували їхні заяви з поученням, очевидно для УЦР в Аргентині, мовляв, незавжди ворог нашого ворога може бути нашим приятелем. Але цей «ворог нашого ворога» задемонстрував рішучо свою підтримку переслідуваням в СРСР українцям, значить він таки є нашим приятелем. Щось не в порядку з логікою наших ліберальних папугаїв.

Смішне й дурне становище отих наших папуг. Але ж папуги --- папугами. Хіба в цих створіннь можна вимагати чогось розумнішого?

А НІМЕЦЬ ТАКИ ВЧИТЬ НАС...

»Колись будем
І по-свому глаголить,
Як німець накаже,
А до того й історію
Нашу нам розкаже,
Отоді ми заходимось!«...

Так висмівав великий Тарас Шевченко всіх своїх сучасників-земляків, які цурались рідного і, як папуги, повторяли те, що казали чи писали чужинці.

Ці його колючі слова актуальні й нині. Ще й сьогодні аж забагато наших любезних земляків і в Україні, і на чужині суших, страх як цураються свого рідного слова, традиції, культури, нехтують своїми авторитетами і залюбки, по-папужому папужать те, що скаже чи напише чужинець. Вони стрічаються в усіх прошарках нашого народу: і між його елітою, і між простолюдям.

* * *

Ось, на чужині, одно наше земляцтво справляло Святий Вечір. До панства Івана і Катерини Своячуків з'їхалось кілька родин наших українців і запрошених гостей, американців. Засіли за столи, попивають собі горілочку й віски та обильно закушують, чим хата багата. Пані Катерина подає кутю з маком та ще й з медом, пояснює чужинцям, що це за страва і пропонує поспробувати.

Усезнаючи і всевідаючи «мисис» Параска Соромська страх як соромиться рідної куті, а особливо перед чужинцями! Штовхає ліктем непомітно (але люди бачуть) свою сусідку Палажку Встидко, таку саму соромну, під бік і шепче їй (люди чують також) на вухо:

— Ну й знала, що подати! І не соромно їй американцям дурну кутю подавати! Ну й дурний наш звичай! Я тепер й у рот її не візьму...

«Мисис» Палажка Встидко лише підсміхнулась та покивала їй головою в унісон. Пані Катерина хоче кинути трохи куті своїм дітям: пелехатому Волтерові і куцохвостій Кеті. Волтер заперечливо покрутив своєю патлатою головою і прогримасив:

— Ай дон'т лайк тіс юкреніен стоф!*

А куцохвоста Кеті, взявши дрібку куті на кінець язика, сплюнула і, скривившись як середка на п'ятницю, дала свою оцінку:

— «Які!»**

* * *

Пан інженер і пані інженерова Цибаті збираються на академію. Пан інженер матиме святкову промову. Пані інженерова кохається в українських національних строях і вдягає вишиту блюзку. Пан інженер, натомість, чує якусь нехоть до українських національних строїв, і зав'язує широку модну краватку.

— А ти, Ромку, надів би хоч сьогодні вишивану сорочку на академію, а то знову затягуєш цю ганчірку, — радить йому дружина з докором.

* Я не люблю цієї української речі.

** Вуличний вираз на означення чогось несмачного.

— Ти що, здуріла? Я вдома ніколи в вишиванці не ходив, а хочеш, щоб я її тут надів? Надивай уже ти, а я обійдусь! — відповів пан інженер.

* * *

Вже не лише всі люди, але й всі горобці цвірінкають про те, що наш «буйвол з Липок» Щербицький і вся його хохлацько-малоросійська братія цураються своєї рідної мови і де треба і де не треба дакають й какають по-московськи. А історію України, правда, не від німця, а від москаля відписали.

Та й на еміграції не все гаразд. Скільки то наших вчених професорів, журналістів, письменників і гореполітиків ігнорують своїми авторитетами і, торгуючи правдою, папляють за чужими всякі дурниці, без найменшої відповідальності, ворогові на користь, а собі на погибель.

Колись покійний президент Франції генерал де Голь, під час відвідин у Києві, говорив про «українську княжну Анну Ярославну», пізнішу королеву Франції, а королева Великобританії, Єлисавета Друга, кажуть, гордиться, що вона походить з «українського княжого роду». А наші підсоветські та й деякі еміграційні професори твердять про «трое-ліцную» Русь.

А ось недавно всім нашим встидайкам-соромникам добре утер носа генерал-губернатор Канади Едвард Шраєр. Перебуваючи в Лондоні під час наших Різвяних свят, його дружина почастиувала королівську родину... традиційною українською кутею з медом. Кажуть, королевій Єлисаветі дуже сподобалось таке різдвяне меню, а князь Филипп наминав, аж за вухами тріщало. Навіть стара королева-мати похвалила, ще й нове «ресібі» запропонувала до куті: яблучну підливу (епел-сос).

А українську вишивану сорочку Шраєр часто вдягає, не цурається, хоч він з походження німець, а батьки його походять з Галичини, і чеше по-українськи, наче горіхи гризе. Не одного українця за пояс заткне.

Як бачимо, німці вчать нас й до сьогодні, які ми повинні б бути.

«ХВАЛИЛАСЯ ХВАЛЬОНА»

Ніхто так в світі не любить хвалитися своїми успіхами як москалі та їхні прихвостні, в тому й наша «тоже красная» хохландія. Успіхів у них роздутих, уявних, видуманих і рафіновано-брехливих сила-силенна. Як порівняти успіхи з недоліками й невдачами, то все одно, що прирівнювати камінець до великої гори. Самі в них успіхи, ну й, samozрозуміло, хвальби з того повні торби, а пропагандивних обіцянок і газетного крику стільки, що навіть, коли й не чуєш, а лише читаєш, то й тоді голова ходором кружляє й нудно робиться. І все це в цифрах, сумах, відсотках демонструється, що ховайтесь всі капіталістично-акульні держави з вашими досягненнями! Куди вам рівнятися з советською «соціалістичною родіною»! Одним словом: роздайся, море!..

Наведемо приклад.

У кагебівській газетці «Вісті з України» в агітці «Ще один крок батьківщини», кричали советські «ерихонські труби» про успіхи четвертого року п'ятирічки. Оце, вам, випала з торби хвальба, що національний дохід «страни» — 18 мільярдів рублів, і що цей дохід перевищує національні доходи таких промислово розвинених країв, як Данія і Швейцарія (в агітці пишеться з московського «Швейцарія»). Далі вже переходиться на відсотки темпів приросту національного прибутку: в СССР — 8,1%, у ЗСА — 3,3%, у Вел. Британії — 2,5%, у Франції — 4,9%, а в Західній Німеччині — 5,5%. За роки большевицького панування прибуток в СССР зріс у сто вісім разів.

Аж у голові закрутилось від цих головокружних цифер. А тим часом порівняйте пересічний прибуток робітника, от хоч би у ЗСА чи Канаді, з прибутком робітника в СССР, так вивернеться все «наоборот» і становитиме відношення 10:1 в користь перших. При тому сконфронтуйте ціни на продукти щоденного вжитку в ЗСА і Канаді — і СССР, не говорячи вже про речі люксові, то побачите, що вся та головокружна

циферно хвальба, сказавши на советському жаргоні «к'лампочке».

А ось друга хвальба з советської торби: на 33 мільярди рублів зросла промислова продукція в біжучому році. «Хвастається» агітка, що за останніх десяти років ця продукція подвоїлась. Тим часом на подвоєння промислової продукції у Вел. Британії потрібно було аж 29 років, в Західній Німеччині — 17 років, у ЗСА і Франції — 16 років. Але як би хвалько не хвалився, то, прирівнявши якість своєї і капіталістичної продукції, то під землю провалився б із сорому. А вже без капіталістичних компюторів, електронних приладів і преріжної машинерії, включно з нафтобудовою, — аж ніяк хвалькові обійтися. До того ще треба додати, що вчислені західні країни від давна промислово розвинені, не так, як Ессесерія, яка щойно спинається на ноги і то свою промисловість розвиває однобоко: для мілітарних цілей аж забагато, для щоденного вжитку населення менше мінімум.

Третя хвальба: 5,8% приросту валової продукції сільського господарства заплановано на біжучий рік. Минулі жнива дали «рекордовий» урожай — 235 мільйонів тонн зерна. Капіталовкладення в сільське господарство становитиме 23,5 мільярдів рублів. В продукції сільсько-господарських машин «СССР має провідне місце в світі»(!)

Читаєш оцю хвацьку хвальбу і реготати хочеться. Несповна чотири мільйони фермерів у ЗСА можуть не лише прогодувати 210 мільйонів населення країни, але й підживляють багато інші країни, в тому і комуністичні, а між ними й «найпередовішу країну світу» СССР. І, як правило, приходиться червоним москалям щороку докуповувати зерно, хоча в них продукція сільсько-господарської техніки стоїть «на першому місці в світі». Чому ж тоді в СССР на сільському господарстві затрунених не чотири, а понад сорок мільйонів колгоспників і радгоспників — державних наймитів?

У четвертій хвальбі хвалько хвалиться, що 116,5 мільярда рублів буде обсяг капіталовкладень в біж. році. Темпами зростають капіталовкладень СССР набагато

випереджає всі високорозвинені країни. Від 1970 року в СРСР вони зросли більше як у півтора рази, а в той час в Зах. Німеччині зросли лише на 3%, в Італії на 1%, а в Вел. Британії навіть зменшились на 5%.

Так «ударно» советський хвалько випереджає капіталістичні країни, але без їхньої матеріальної й технологічної допомоги не збудовано ні одного великого підприємства. Хвалько, очевидно, забув чи вдає з себе забудька, як то довго велися переговори між СРСР і Японією, щоб вона своєю технологією розбудувала нафтовий промисел у Сибірі, без якої «найпередовіша» советська техніка заслабенька, щоб починати такий грандіозний замір — дістатись до нафти на глибині більш двох тисяч метрів. І що з того, що советські капіталовкладення в розвиток промислу більші як у вищезгаданих країнах, але без них (капіталістичних країн), ніде празди діти, до запланованої розбудови промислу в СРСР пройшло б щонайменше років сто, як не більше. Ось, наприклад, капіталовкладення в Італії хоч зрости лише на один відсоток, але італійці москалям збудували фабрику авт «Жігулі», якої вони (москалі) з своєю «передовою тьохнікою» не побудували б і до другого потопу.

У черговій хвальбі, де кажеться, що «понад 91 мільярд карбованців асигнується 1979 року на соціально-культурні заходи», повторюється анекдота, що американські казки починаються словом «це було», а большевицькі — «це буде». Ось хвалько і хвалиться, що «буде зведено будинків загальною площею 112,3 мільйони квадратних метрів». А далі: «За обсягами і темпами житлового будівництва наша країна посідає провідне місце в світі».

Не лише роками, але цілими десятиліттями чуємо ту саму тарабанщину, але й досі чомусь то житлова площа мешкання зобов'язує всіх трудящих не більше 12 кв. метрів на особу. А скільки ще фактів є й сьогодні, що в апартаментних мешканнях одна кухня і туалет припадає на кілька родин... Звичайно, що цей закон не зобов'язує партійного керівництва і хмари партійних, державних та поліційно-кагебівських чи-

новників-п'явок. А за платню ми вже згадували вище. Віримо, що вона зросте, але чи вона забезпечить їх життєвий стандарт бодай наполовину такий, яким користуються трудящі в країнах «капіталістичних акул і упирів»? Чи заробить советський робітник на фабриці чи заводі бодай з 500 карбованців на місяць? Чи буде він мати подостатком м'ясних і молочних виробів і чи буде забезпечений овочами й яриною весь круглий рік і не стоятиме за ними в безконечній черзі?

Це дальша дорога до реалізації такого стандарту життя ніж із Землі на Місяць, куди большевикам, по-мимому їхнього «прогресу» і «найпередовішої» техніки, й досі не вдалось дістатись, лише дісталися туди «відсталі» (за большевицьким окресленням) американці.

Накінєць хвалько перехвалюється, що в четвертому році п'ятирічки 20 мільярдів рублів буде відведено на наукові досліді та матеріяльне забезпечення науки. А дальше безконечно «буде», і «буде»...

У відповідь на таку нечувану хвальбоманію редакторам-хвалькам з «Вістей з України» дуже добре пасувало б народне прислів'я, яке кінчається не дуже то цензурними словами: «Хвалилася хвальсона...»

Може хтось скаже, що цифри з 1978 року — застарілі. Ні, бо советська ступа товче ту саму хвальбу рік-річно.

НАУКА БЕЗ БУКА

Чи можна було колись уявити собі школу без різки чи лінійки в руках учителя чи вчительки, отієї «дисципліни», на згадку про яку аж морозом потягало поза шкірою? Як вріже було вас учитель (а було за що) по плечах чи по «сідалі», то вогнем аж у п'ятах відбивалось. Старі люди свято вірили в те, що без бука, різки, пояса навряд чи можна було б перемістити розум до голови з того місця, що на ньому сідається. Коли ж траплявся хрищеному народові на очі типок, у голову якого «не всі вдома» чи «вітри гуляли», чи

ледащо, то він і давав свою оцінку йому: «Ото вчили, та не били!»

А ось тепер за персевістичною теорією доктора Спока (також, видно, його вчили, та не били) повчають без різки, без лінійки, ще й в усьому дітям потурають. Тож результат такий, що й сам теоретик Спок пере-лякався своїх вихованців. Не наганяють розум туди, де йому природне місце, він собі дрімає деінде, і дівтора лазить учителям по головах, а до гайскулів, коледжів і університетів, коли йдуть учителі в клясове приміщення, то наче на той світ вибираються.

Внаслідок цього виходять із шкіл сноби і дурні, які хочуть світ перевернути догори ногами, толкують усе навиворіт і часто не мають найменшої навіть уяви про речі елементарні. Прикладом може бути одна американська студентка, яка свого часу на запитання, що це є «Манітоба», відповіла, що це така смачна страва.

Та вже й не приходится дивуватися тій бідній студентці, коли от навіть міністри і президенти не далеко від неї відкотилися в неуцтві.

Ось недавно президент Форд у телевізійних дебатах із своїм суперником Картером заявив, що в Східній Європі нема советської гегемонії, а советські сателіти — це зовсім самостійні держави.

За його логікою здушення повстання робітників у Берліні советськими танками, а згодом здвигнення «муру ганьби» — це не доказ советсько-московської гегемонії над Східною Німеччиною, лише її «повна суверенність».

Здушення мадярського повстання советськими збройними силами — це не гегемонія червоної Москви над Мадярщиною? Це її суверенність?

Здушення силами Варшавського пакту комуністичного режиму «з людським обличчям» Дубчека, який хотів такий комунізм практикувати в Чехо-Словаччині — це не гегемонія СССР над Чехо-Словаччиною, лише доказ її повної суверенності?

Дійсно в цьому випадку придався б президентові Фордові бук, і то порядний. Правда, президент вхопив-

ся за свій язик, але запізно, бо слово не горобець, не здоженеш його й найшвидшою ракетою. І він той «бук» дістав, а це була його програ в президентських виборах.

УКРАЇНСЬКЕ ТАБУ

Гіндуси славляться на весь світ тим, що почитують культ корів. Корова для них — це святе створіння і її, за їх віруванням, не вільно вбивати. Вони — під законом недоторкальності, тобто, табу, і бродять собі ті корови вільно навіть вулицями великих міст.

Ми, українці, відносно табу, далеко переплюнули гіндусів, і, хоч у нас немає культу святих корів, табу в інших випадках застосовується куди більше.

Ось, наприклад, спробуйте скритикувати першого-ліпшого політичного діяча за його помилки, то зразу ж, як гриби після дощу, появиться когорта його оборонців і зарепетує на всі голоси:

— Заткнися! Не займай! Не вільно! Хіба ж тобі невідомі його величезні заслуги супроти неньки-України? Хіба ж ти їх не визнаєш? Подумай! Така нікчемна миша, а на такого політичного лева рота роззявляє!

Затикаєшся чимскоріш, щоб ще більше тобі не попало, і, як справжня миша, ховаєшся від денного світла в затінок.

Хтось пожартував собі з «батька народу», громадського аса, зразу ж на нього накинуться, затупотять ногами, засвищать:

— Така велика людина, всього себе віддає для праці на громадській ниві, а сякий-такий непотріб ще сміє собі з нього кепкувати! Ти диви, яке нахабне! Прирівнюється, немов жаба до вола! А киш! Геть!

Нещасний жартун з переляку шубовсть з громадської арени у своє приватне болотце і сидить там тихесенько.

Один автор-гуморист з відомої нашої народньої пісні написав пародію і — попав у халепу. Напався на нього якийсь «любитель» народніх пісень, назвав його

профаном, святотатцем, мало що не ворогом української культури. Свій напад закінчив такими словами:

— Не смій мені цього більше робити, бо поступлю з тобою ще гірше! Це ж непростений гріх спотворювати нашу популярну народню пісню!

Спробуйте взяти на приціл першого-ліпшого чортика з першої-ліпшої нашої газети чи журналу, то редактор на вас надується, як індик, і стане вам досмертним ворогом.

А на мене напалась була одна дама на сторінках журналу, вилаяла і здискваліфікувала за те, що я відважився одного нашого большевицького ступайка прирівняти до собачки за його вірність окупаційному режимові. В її уяві я став собакофобом не вартим людського трактування.

Куди ж тим бідним гіндусам до нас з їх святими коровами...

НАЇВНІ ДЯДЬКИ

Розповідали колись у нас вдома анекдот, що, можливо, був і правдою.

Одному дядькові захотілось, щоб циган йому поворожив, на що той радо погодився. Розклав циган карти й почав ворожити. Наворожив, що коли дядько дасть йому десять карбованців, то вночі на Івана Купала, на роздоріжжі в лісі, знайде скриню грошей. Не сказав лише, коли саме на Купала. Дядько, хоч і скупий був на гроші, дав циганові десятку і все своє життя шукав скарбу на роздоріжжі в лісі, але даремно. Коли б він жив двісті й більше років, то напевно не знайшов би того, що підказала йому циганова фантазія.

Серед нашої спільноти не бракує наївних людей, яких обдурює хто лиш захоче, як циган того дядька, і які не хочуть ніяк повірити в те, що їх надувають. Різниця між ними й дядьком лише та, що дядька обдурено лише раз у житті, а ті, хоч за свого життя вже

попекли собі пальці наслідком своєї наївності, вперто продовжують бути наївними.

Вірили колись наші соціалісти в соціалістичну солідарність, вірили в московсько-большевицькі «сказки» про національну волю під комунізмом «вплоть до отделенія» і попекли на тому здорово свої пальці. Опісля, не зважаючи на болючу науку, дали себе заманути московсько-большевицькій пропаганді, повернулись на «родіну» і попекли знову, але цим разом не лише пальці, але й голови. Щоб лише та наука їх була торкнулась, було б ще півбіди, але, на жаль, наслідком того постраждав увесь український народ.

Після Другої світової війни наші найдемократичніші демократи повірили були знову в московську бачку про національну рівність і свободу і навіть державну незалежність, але на базі «кацабського (КЦАБ) непередрішенства». Довелося скоро наївним хухатидмухати в попечені пальці і крутити колесом, як той Гаврило, назад.

А тепер ми є свідками, як то наші наївні політичні дядьки знову вірять у побрехеньку про демократизм московських «дисидентів» і співпрацюють з ними, щоб спорудити підвалини для договорувань і співпраці поневолених Москвою народів з їхнім поневолювачем.

Чому большевики випускають на волю з родинами, манатками й рукописами лише московських дисидентів, а наших Нескорених тримають за десятьма замками в найгірших умовах? Наші дядьки не хочуть собі тим сушити голов. А один з тих модерних дядьків з титулом доктора заявив був навіть, нібито Валентин Мороз ще не доріс до А. Солженіцина. Цікаво, чи тут справа мається з Морозом, як особистістю, чи лише, як з українцем? Напевно цей другий варіант відіграв тут роль в уяві дядька-доктора. І напевно, коли б могло статись таке чудо, що Мороз з Солженіцином помінялись національною приналежністю, симпатія пана доктора обернулась би до першого. Недарма партколеги пана доктора із СКВУ так ретельно промовчують всю правду про московський імперіялізм усіх мастей.

Не переводяться у нас наївні дядьки. Щастя ли-

ше, що немає у нас їх стільки, що могли б мати вплив на визвольну політику нашого народу. Вона їх обминє боком і попливе собі далі без них своїх природним руслом.

ЖУРБА МОСКОВСЬКИХ ІМПЕРІАЛІСТІВ

Справа України повсякчас їсть московських імперіалістів різних мастей, як іржа залізо, що ні спати вони, ні їсти, ні з'їденого перетравити нормально не можуть. Повигадували вони тюрми, концтабори, «психушки», заслання, зближення націй, московізацію. лінгво, культуро і геноцид, знищили мільйони українців й інших, поперекручували історичні факти, пробрехались уже з головою, але живучій українській національній стихії ніяк дати ради не можуть. Закороткі руки, недорозвинений мозок і дурні, хоч жорстокі методи.

Казяться московські червоні імперіалісти гірше від скажених собак, вигадують і практикують найдрастичніші заходи проти зростаючої сили української й інших поневолених націй, але успіхи марненькі, не більші як на екуменічному відтинку.

Еміграційні московські різношерстні імперіалісти більш зрізничковані в підході до справи України. Одні ще живуть валуєвськими «мудрощами», мовляв, «не було, нет і не будет»; другі влізливо пропагують «общий котелок»; треті є за непередрішенство, тобто, щоб співпрацювати з ними в напрямку повалення большевицького режиму, а в майбутньому народ повинен вільним голосуванням заявитись або за самостійною Україною, або за федерацією з Москвою; четверті згідні вже за Україною визнати і самостійність, але обкраяти її лише до Київщини, Волині, Поділля, Чернігівщини, Полтавщини і Західної України.

Один з таких «розв'язувачів» «добросусідських взаємин» між майбутньою Україною і Московщиною знайшов просту формулу: відкряяти від України Харківщину, Донеччину, Січеславщину, Херсонщину, Крим

і Одесу. Це, мовляв, «істинно рускіє території», бо Москва завоювала їх, а населення в містах сьогодні є в більшості московськомовне.

Не будемо розводитись над писульками цього московського еміграційного «соломона», бо немає ні місця в книжці, ні охоти в автора. Скажемо йому лише: «Не кажи гоц, поки не перескочиш, бо можеш ратиці собі поламати!»

Що Україна буде самостійною, ми знаємо і без нього. Ми, як сказав безсмертний Симон Петлюра, «в самостійну Україну віруємо і її ісповідуємо», бо процес усамостійнення націй не мине й Московської імперії. І розлетиться ця анахронічна потворна імперія, як старий непотрібний горщик і на її черепках постануть нові держави, в тому числі й Україна. І не лише з Києвом, Львовом, Черніговом, Ужгородом, Чернівцями, Вінницею й Полтавою, але також з Харковом, Донецьком, Січеславом, Запоріжжям, Херсоном, Одесою й Симферополем. І прийдеться ще Москві відступити Кубань і Ставропільщину, західну Вороніжчину з Білгородом, південну Курщину та старе козацьке місто Стародуб. Білорусі, хоч-не-хоч, прийдеться віддати Смоленськ, Рославль і Великі Луки; Фінляндії — всю Карелію, а може й Кольський півострів з Мурманськом; Польща забере свій Крулевець (по-більшевицькому Калнінград). Далі, треба буде змотувати вудочки з Кавказу, виректись Дону, Астрахані і Оренбурга в користь вільної Козацької федерації та побутись Зеленого Клину, всього Сибіру, Казахстану, Туркестану й Ідель-Уралу. Одним словом, прийдеться виректись усіх загарбань на протязі своєї розбійницької історії, обмежитись лише до своєї етнографічної території і стати врешті нормальним народом та займатись суто своїми внутрішніми справами, а не бути паразитом.

Вже недалекий той час, коли імперіялістичну язву москалів прийдеться випікати залізом і вогнем, при-смирювати силою їхню бундючну пиху та вчити їх людяности таки їхніми методами. Московська імперія сьогодні і завтра — страшний анахронізм і парадокс.

Розвал її неминучий. Прийде час і розсиплеться вона під ударами свободолобних ідей і спрагнених волі народів як порохнявінь, і лишаться по ній лише ріжки та ніжки і безславна пам'ять.

ПРО «МАЛОРОСІЙСКУЮ КОЛБАСУ» «ГАЛІЦІЙСКУ ВУРСТ» ТА ІНШІ «КОВБАСИ»

Ми, українці, славимось, мабуть, як ніхто інший у світі в продукції різnorodних ковбас і ковбасок. Ні в одній країні світу ви не зустрінете на базарах і по крамницях такого різноманітного вибору цього славного споживчого продукту, щоб так чудово прикрашували столики перед купецькими будками чи крамничні вітрини, як то колись було в нас удома. Одна перед другою демонстрували оті ковбаси перед покупцями свою ковбасну приманливість. Так ось дивишся, бувало, на столик чи вітрину з ковбасами, дивишся й очей не можеш відірвати — така краса! І полтавська, і краківська, і кров'янка, і паштетівка, а далі: чайна, салямі, різні сальцесони, больонська. Кінця їм немає. Дивишся було на ту ковбасну красу, а ваша мистецько настроєна душа так реагує, що аж слинка котиться з рота. Небувале захоплення! Не раз собі отака мистецька душа думала:

От як би так грошей хоч з півкишені, ото наївся б ковбасок! Наївся б по саму пельку!..

Але ми, українці, славимось не тільки продукцією свинячих, худоб'ячих чи кінських ковбас. Серед нашого українського роду є чимало і людей ковбасної породи. Наприклад: у центральній і східній Україні є порода української людини, що її називають «малоросійська ковбаса», в Галичині ще інколи можна наткнутись на породу «галіційської вурст», на Холмщині і Підляшші славиться дуже ковбаса «калакут», на Закарпатті — «мадяронська»...

Продемонструємо декілька типів з породи «малоросійських ковбас».

Під час обідньої перерви на роботі дебелий, стар-

ший уже віком, дядько розповідає свої пригоди з Першої світової війни:

— Когда я зівстав ранен во врем'я Первой мировой вайни, меня перевезли в один воєний лазарет. Там я пролежав півгода з лишком. Одного дня сообщили нас, що лазарет відвідає «його імператорское величество» цар Ніколай Второй. Усі — ранені і больні солдати та начальство лазарета з биттям серць ожидали такої несподіваної візити. На другий день «його імператорское величество» прибув у заповідженій годині в отруженні свого штаба і зразу почав оглядати лазаретні залі, переповнені больними і раненими солдатами. Прийшла очередь і на наш зал. Цар підходив до кожного, вітався стиском руки, розпитував, потішав. Підійшов і до моєї кроваті. Привітався. Питає:

— Откудова ви, доблесний солдат?

— Із юга. З малорассейского края, — відповідаю.

— Ви, солдат, ранен?

— Да, — кажу, — контужен в обі ноги.

— У якому бою?

— Под Жирардовом.

Казав показати мої рани. Обсмотрює, а сльози, вам, потічком кап-кап йому з очей.

— Бедняшка! Как ти тяжело страдаеш за атечество!

Кажу вам: хорошие человек був «його імператорское величество»!

Дядько закінчив свою розповідь та довго підшморгував носом та обтирав рукавом свої «патріотичні» «руссіє сльозки».

Або:

Було це в таборі, в діпівському. Поруч нас жило одне подружжя — чоловік і жінка. Він за фахом був інженер-електрик, а його «краща половина», мила пані Маруся, мала закінчену лише семилітку, але вдавала з себе людину дуже інтелігентну, бо завжди старалась говорити на «культурному», «общепонятном языке». Це їй не дуже то вдавалось, бо московською мовою вона добре не володіла, лише калічила її.

— У мене батько і мама українці (з наголосом на «ра»). Сьостри і брат теж, но я вважаю себе русскою. У мене даже в паспорті стоїть «русская».

— Та яка ви «русска», — дражню не раз її. — Ви навіть як слід говорити «по руски» не вмієте. Від першого вашого слова зразу пізнати можна, що ви «настояща», стопроцентова «хохлушка». Ви краще говоріть по-нашому.

— Ви панімаєте, пан, український язик є беднейший од русского. На етом язике я нікак не годна висказать свої чувства. А, от, на русском я всьо розкажу.

Ось вам два наймаркантніші типи з породи «маморосійських ковбас».

Може пригадуєте собі отого, популярного типа в нас, у Галичині між двома світовими війнами: сірач наопашки по-уланськи, на голові стирчить високий солом'яний бриль із шнурком попід бородою, вуса по-фельдфебельськи — догори, на сизих пиках рудо-сиві франц-йосифські бакенбарди. Коли було часом спиташ його: «що нового, дядьку»? — відповідь:

— Фурт біда! Не було то як за Франц-Йосифа! За корону ти годен був пару кватирок горілки купити, не то що тепер, а-я!..

Давно минули ті часи, коли то життя розцінювано на кількість випитих кватирок горілки. Минули безповоротно й типи «франц-йосифських діточок» з фельдфебельськими вусами догори та бакенбардами на щоках. Однак «галіційська вурст» не перевелась і досьогодні. Навіть у нас, на нашій славній еміграції, хоч і рідко, але на неї натрапите.

Пан магістер Попихайлецький під кожним оглядом, здається, порядна людина. Дбайливий господар, добрий батько, совісний член нашої громади, товариський та інтелігентний. Бився колись на всіх фронтах у австрійській армії, був учасником і української визвольної війни в 1918-21 рр. та навіть дослужився ранги хорунжого. Потрапивши на еміграцію, осівся в Берліні. Там закінчив студії й одружився з німкеню. Під час Другої світової війни йому вдалось вир-

ватися з Берліну, а після війни — оселитись у Новому Світі.

Пана магістра любили й поважали всі, хто любив товариство та громадське життя. Що діти його не знали ні «а» ні «бе» по-українськи, за це на нього якось ніхто й не нарікав. Хіба є час батькові глядіти дітей, коли він цілий Божий день як та комаха ганяється за хлібом щоденним? А прийде свято чи неділя, вдома повно роботи біля хати й городу. Треба ж також мінімум часу відвести й для громадських справ. До того ж жінка не українка, а родовита прусачка. Вже ж вона не буде вам виховувати дітей своїх на чужих її душі українців! Отож справу цю кожний трактував як фатальний збіг обставин емігрантського життя.

На будівництві, де ми працювали з нашим шановним магістром, працював цілий інтернаціонал. Явище нормальне в Америці. Не бракувало там і наших, українців.

Підходить якось до мене один з наших хлопців і питає:

— Слухайте! А хто це буде оцей ваш пан магістер?

— Та свій, українець, — відповідаю.

— Та який він там у чорта українець!

— Або що?

Хлопець почав оповідати:

— Оце сьогодні на обідній перерві підходить ваш пан магістер до групи німців, робітників, які обідали. Розсівся коло них. Почали розмову. Я і мій колега розмістились поблизу за купою дощок, що нас їм не було видно. Чуємо таку розмову:

«Ви українець?» — питає магістра один з німців.

«Ні, — відповідає той, — я був колись рутен, але вже двадцять пару років є німцем...»

Далі почав розказувати про своє життя.

— Українці — добрі люди. Мені вони подобаються, — каже знову той самий німець. — Я був на Україні під час війни...

— Хто, вони? — перебив його пан марістер і аж ним кинуло. — Це найгірші люди в світі! Некультурні! Ледачі! Лише співати і танцювати здібні та ще й горілкою заливатись...

Ей, ковбаси ви, ковбаси! Як гірко, коли вас обмаль! Але ще гіркіше робиться, коли замість вас зустріну я людину вашої породи! А тих «ковбас» є ще багатенько серед нас...

ХВАЛИ МЕНЕ, МОЯ ГУБО...

На хвальків різного роду не бідне людство. Не бракує їх і в нас. Це типи, які зверх норми вирости в язика, і ті язика в них довгі-предовгі. Такими довгими язиками можна перемелювати не лише всяку брехню й сварку, але також самохвальбу. Типи, які своїми довгими язиками мелють брехню, звичайно, ніколи не кліпають очима; котрі ж мелють сварню, у тих очі зі злости вилазять наверх, наче в зарізаного барана; а ті, що мелють самохвальбу — очі робляться ніжно-замріяними.

Усяких самохваленків і самохвальчуків серед нас, українців, є, було й буде завжди досить. Ніколи на них не відчувалась, не відчувається й не буде відчуватися криза. Є вони серед політиків, не бракує серед громадських діячів, водяться вони серед культурних і наукових робітників, хизуються вони і серед еліти і серед простолюддя. У продукції самохвальби вони повсякчас притримуються девізи: «Хвали мене моя губо, бо як ні, то я тебе роздеру»!

Не рідко такий перший-ліпший самохвальчук хвалиться, що не лише він сам себе хвалить, а й «люди» також. Коли ж інших спитати, що то за люди, то вийде на яв, що як не тато, то син, як не кума, то сваха, як не сват, то партнер-пиворіз, як не політичний однодумець, то прихильник (без власної думки).

Часто-густо довгенький язичок такого типа не обмежується лише самохвальбою, а полюбує ще й свого опонента, або й більшу від себе особистість, не ли-

ше негативно скритикувати, але й обезцінити його працю, а його принизити.

Таким самохваленком-самохвальчуком на всю свою висоту став сьогодні наш відомий турколог, керівник українських студій у Гарвардському університеті. Всюди любить він себе і його наукову установу дуже вивищувати, самовивищуватись, самовзнositись, а інших науковців і наукові установи критикувати, принижувати, обезцінювати. У своїй перекадилено-пересолодженій самохвальбі він навіть доводить, що Михайлові Грушевському не вдалось поставити українську історію на відповідну висоту і що вона, мовляв, плентається в хвості російської історії й ігнорується західною «історичною наукою». Він є тої самозакоханой думки, що лише він і Гарвард виводить нашу історію в люди...

І виводить її так, що як не нормани, так різні азії грали першу скрипку в Київській Русі, а наших предків наче й не було там: або не злетіли ще в той час з іншої планети, або мовчали, сидючи маком, і чухали лише свої чуби.

Не абияка амбіція в самозакоханого професора-хвалька вирости вище величі академіка Михайла Грушевського і вивести українську історію на світові дороги. Сподіємось, що вирости вище нашого найбільшого історика йому таки ніколи не вдасться. Не вдасться тому, бо великий історик намагався вивести нашу історію на світові дороги, підкреслюючи всюди державність нашого народу і не притикав його до хвоста різних займанців-заволок. Тому то й «світова історична наука», яка плентається в хвості науки російської, не визнала його ще вповні. Напевно, коли б існувала суверенна українська держава, справа була б навпаки. Боїмось, що новоспечений український історик з Гарварду, який намагається вивести нашу історію на широку дорогу «світової історичної науки», своїми необґрунтованими неонорманськими теоріями може вивести її... під дурного хату.

МОСКОВСЬКА ГРИПА

Грипа, як усім відомо, дуже поширена між людьми недуга. Сьогодні вона так уже поширилась, що вже маємо кілька її видів: звичайна, гонг-конгська, свиняча, легіонерська і т. д. Між людьми, а особливо нашими, українськими, які люблять політикувати й політиканими, поширилося в останніх роках так звана московська, чи інакше, ессесерна грипа. Хворіють на неї людські створіння Адамового й Євиного колін, старші й молоді, інтелігенти й прості люди, старі й новіші емігранти і т. д.

Отак живе собі українська людина в діаспорі, весь час наче б то їй за винятком туги за рідними сторонами нічого не долягає і, раптом, ні сіло, ні впало, починає вередіти. Починає їй заверчуватись у голові, нудити, втрачає віру в своє дотеперішнє кредо, починає недовіряти своїм людям, віра в самостійність України спадає до точки замерзання. Охоплює її політична гарячка, дістає вона галюцинації: їй являються привиди Махна, Бакуніна, чи якогось іншого анархістичного «світоча». Вона лепече напів-притомна:

— Слава тобі, батьку Несторе, покровителю наш, ідеале наш, кумире наш, великий боєвику чорного анархізму!

— Поклін праху твоєму й тіні твоєї, батюшко наш Бакуніне!

— Слава вам вічна, творці анархізму, найкращої з найкращих політсистем світу без держав, урядів, законів, поліції!

Іншим являється привид Маркса і вони гарячкують:

— Вічна хвала тобі, найбільший з найбільших вчителю, реформаторе людського мозку, геніяльний візіонере, великий пророче Діявола, творче найсправедливішого політичного ладу!

Ще іншим являється примара Троцького і вони маячать:

— Великий державний мужу! Спасителю і визволителю нашої України і її народу з лап чужих

і своїх експлуататорів! Хай сяє ім'я твоє і слава про тебе хай гомонить всюди й повсякчас!..

Є й такі, яким під тиском цієї недуги змаліла майже до непомітності віра в самостійну Україну. Їм верзеться з гарячки, що УССР, це держава українського народу — переємниця УНР.

— І пощо боротись за самостійну українську державу, — вередять вони, — без жодних перспектив? Та це ж все одно, як би миш хотіла нарватись на слона. А зрештою, формально ця держава існує і гарантується советською конституцією!..

Що ця «держава» практично не існує, тяжко якось сприйняти їхнім розгаряченим мозком. А тут ще й «Е. У.» із Сарселю каже, що була УНР, а тепер.. тяглість: «У С С Р»!..

Трапляються й такі, які, захопивши цієї недуги, мимрять собі під носом, щоб зрезигнувати з політичної діяльності за визволення України від московських червоних імперіялістів, а всю свою силу звернути на оборону переслідуваних інакшесдумаючих. З надмірної гарячки вони не можуть сприйняти цього факту, що українські Нескорені й страждають за те, що відважно підносять прапор боротьби за незалежну державну Україну.

Є ще й такі недужі, яких голови болять, що хтось там веде акцію в обороні Нескорених, мовляв, така акція їм ще більше може пошкодити. До них ніяк не пристають заклики тих Нескорених, щоб якраз організувати якнайширші акції в їх обороні.

Небезпечна ця недуга — московська грипа, а тим більше тим, що ще наука не винайшла радикального ліку проти неї.

ПОСІДУХИ В ДІЯСПОРІ

Хто з нас не пригадує собі наших посідух, чи пак перекупок, які на ярмарках торгували всякою всячиною: овочами, городиною, грибами, яйцями... Славились вони не лише тим, що жваво торгували, а й своїми гострими язиками. Не треба було їм лізти за сло-

вом в кишеню, вони були завжди наготові та кінці
язика.

В нашому містечку перед Другою світовою війною жила перекупка, яку називали Марціниха. Це була справжня ходяча енциклопедія всякого роду нецензурних слів. По-вуличному її дражнили Демократка, бо вона, не розуміючи значення слова «демократія», страшно ним надуживала. Бувало, вступивши в сварку з іншими перекупками чи батярами, кричала:

— А ти стуль свій дурний, брудний писок, бо як здемокрачу тебе, то ті рідная мамуня не впізнає! Розчихвоцу тя, як святий Міхал чорта!..

Раз якось в її сусіди, старої Кулясиhi, малий злодійчук Антек поцупив яблуко, але не встиг утекти. бо Марціниха зловила його за ковнір сорочки і, давши кілька ляпасів по тому місці, що на ньому сідається, почала кричати так, що мало не весь ярмарок збігся на той крик:

— Ах, ти злодієня нечесане! Вошивцю невмиваний! Людоньки, дивіться! Таке дохле, смаркате, а вже ось яблуко здемократив! А щоб тебе холера ясна так здемократила! Батяре один! Щоб тобі руки покрутило!..

І по спині його, по спині.

Бідолашний злодійчук, коли вирвався їй з рук, дременув, наче заєць, поміж возами аж закурилось за ним. Чи та научка відвернула його від дальших подвигів на злодійських манівцях — не знаю, але напевно десятому наказав, щоб не попадався в руки Марцінихи.

Ота перекупка Марціниха (хай їй здорово гикнеться на тому світі) завжди приходить мені на думку, коли читаю полемічні статті в нашій пресі, а особливо в тій, яка, на думку декого, викупила всі патенти на демокрацію. Читаючи такі речі, приходжу до висновку, що наші посідухи-перекупки не перевелися й на еміграції. Різниця між нашими колишніми посідухами в краю та еміграційними лише та, що перші не чіплялися ніколи порядних людей, а лише зло-

діїв та вуличних збиточників, натомість еміграційні часто ні сіло, ні впало чіпляються порядних людей.

Сидить собі отака посідуха-газета, наприклад, у Чикаго, і продає свій незavidний крам, і коли товар не йде, тоді лайкою надолужує. А вмє лаятись, нівроку: і вздовж, і впоперек, і навхрест. Покійна Марціниха напевно позаздрила б їй. І не диво, бо посідуха ця високовчена. А чіпляється вона не якогось там громадського нероби, філістера, доробкевича, хруня, нечитайла чи московського імперіяліста або нашого лакузу-лаптьолиза, а порядної під кожним оглядом людини, визначного політичного діяча. Замість моральної підтримки людині, яка себе всеціло віддала на службу Батьківщині, чи конструктивної критики, посідуха вдається до найвишуканьших вуличних епітетів, до очорнювання й наклепів.

Або заїдьте у Вінніпег, то зразу натрапите там другу посідуху. Старенька вже, підтоптана, але лайлива — мамо рідна! А мудра яка! Здається їй, що вона всі розуми поїла. Навчає всіх, що, мовляв, робіть так, а не так. Кожного націоналіста за ворога гіршого від московсько-большевицького посіпаки вважає. Не минає нагоди, щоб не переїхатись по небіжчикові Донцову, неначе він винен у тому, що серед нас ще й досі сила-силенна московської грізні водиться.

Завітаєте до славної Нью-Йоркської Метрополії і там на посідуху натрапите і наслухаетесь від неї всякої всячини, що аж вуха вам попухнуть. Хирлява ця посідуха, маленька, бідненька, але рота має щонайменше за чотирьох наших старокрайових посідух. Лає вона бандерівців, мельниківців, католиків, православних...

Приїдьте до Дітройту, і там посідуха наша є. Не абияка, а кобиляцька. Натура буйна, загониста. Завжди готова до лайки. Страшно ненавидить націоналістів і вину за горе українського народу приписує тільки націоналістам. Відносно справжнього ворога — ліберально-реалітетна.

Є ще далеко більше в нашій діаспорі отих посідух, але думаю, що вистачить на показ і цих чотири.

У ЧЕРВОНОМУ МОСКОВСЬКОМУ ЦИРКУ

Московські червоні імперіялісти реалізують свою імперіялістичну політику за поміччю різних засобів: вживанням фізичної брутальної сили, терором, брехнею, бляшано-галасливою пропагандою, віроломністю, підступом.

Одним з таких засобів є своєрідний «цирк», який приносить їм часто добрі користі. У цьому цирку виступають всякі клоуни від політики: паяци, якими невидимо керує, потягуючи за шнурочки, «ловка» московська рука; прерізні папуги, які повторюють комуністичні трафаретні порожні фрази; собачки, які підскакують і підгавкують, як пан накаже; осли, які йдуть за своїм дресувальником, бо він манить їх московським сухарем; мавпи, які на кожному кроці мавпують свого бананодавця; телята, задивлені на московські, помальовані на червоно, ворота, ну й обмежені від природи різні овечки та барани.

Ця, вичислена вище, креатурня походить не лише з «країн соціалістичного бльоку» та агентурної п'ятої колони за кордоном, але також з вільних капіталістичних та інших вільних і напіввільних країн нашої земної кулі. В країнах з-поза «соціалістичного бльоку» вони рекрутуються переважно з різних «голубів миру», лібералів, анархістів, глупеньких демократів, наївних церковників і т. д. Водиться — не переводиться отака креатурня навіть серед нашої спільноти на чужині.

У ролі «політичних клоунів» добре вив'язувались і вив'язуються й досі різні західні політичні діячі, від президента Рузвелта починаючи, різні Раски, Кіссінджери, Соннерфельди, Лейквуди, Брандти та ціла тічня різного калібру т. зв. «советологів», які на советології стільки розумілись, як кобила на зірках. У нас виступають в ролі акробатників різні професори, які вигадують і витворюють сміхо-горетворні дурниці ворогам на радість, а собі на погибіль.

Прекрасними паяцями були і є різні бородаті й безбороді «ангели миру», пацифісти, прерізні церков-

ники з Світової Ради Церков, які морально і матеріально — в ім'я Розп'ятого — піддержують таких же паяців, різних червоних і рожевих заколотників спокою в цілому світі.

У нас ролю московських паяців задовільно виконують різні лівацькі диваки, прихильники Ессесери, які свобідно роз'їжджають собі по Україні, а, вернувшись назад, переконують нас про «соціалістичний прогрес», вихваляють його по самі нікуди та східно переконуть нас, що, мовляв, дальша боротьба за Самостійну Українську Державу це зайва витрата часу, енергії і матеріальних засобів. До них належать також нечисленні, підскакуючі на «пилипо-конопельський» лад троцькісти, махнівці та всяка інша авантюрно-бундючно-тупа братія.

У ролі ж папуг, собачок та мавп вив'язуються досконало наші «прогресисти» та різні міжнародні трубадури червоного московського «гуманізму», «миролюбства», та «братолюбія»...

Ролю ослів виконують неперевершено різні міжнародні грошороби, зачаровані можливостями великих матеріальних зисків, у розбудові московської фашистської імперії. Що тим самим вони продають большевикам шnurки, на яких вони завзялись їх повісити, це не доходить до їх ослячих мозків.

Не абияк вив'язуються в ролях мавп, собачок і папуг чимало різних міжнародних видавництв, які через обмежене знання справ, чи свою глупоту, випускають у світ брехливі публікації про Ессесерію, щось на взір книжки «Подорож по Росії», що її видало видавництво «Нешенал Джеографік Сосасті» чи видавництво «Саймон енд Шустер», що оприлюднило тупу книжку про сьогодиньшого московського богдыхана Ілліча Второго так, як йому на вухо нашептала так зв. «Академія Наук СССР», яка з наукою має стільки спільного, що пінгвін з бананами.

У ролі телят незаступимі різні наші культобмінники та наближувачі до «української радянщини». А овечки й барани — це ті, що даються заганяти з «общерусскую» червону кошару.

По волі чи по неволі прекрасно пописуються в московському червоному цирку всі ті креатури своєю брехнею, невіглаством і звичайною людською глупотою, яка часто не має меж.

АРХИЗДОБУТКИ

Під кінець 1979 р. Українському Народньому Союзові стукнув патріархальний ювілей — 85-ліття, що його в нашому національному житті перевищив лише покійний композитор Станислав Людкевич.

За такий довжелезний час УНСоюз зумів вирости не лише в найбільшу нашу забезпечену організацію, але й стати однією з найбільших і найбагатших наших громадських організацій. Сьогодні він начисляє грубі тисячі членів, має десятки своїх відділів у ЗСА і Канаді, має майна на грубі мільйони, 15-поверховий будинок у Джерзі Ситі, десятки будинків у ЗСА і Канаді, «Союзівку», сеньйорку нашої преси стареньку бабусю «Свободу», англomовний тижневик «Юкренієн Віклі» та журнал «Веселку».

УНСоюз за той час здобув собі великий авторитет як серед своїх, так і чужинців. От пригадати б, наприклад, коли прибув до Америки наш великий Нескорений Валентин Мороз, то права рука президента ЗСА, Збігнев Бжезіньскі, зразу повідомив про це не кого іншого, а лише голову УНСоюзу, і то понад голову УККА. А однією з найбільших подій в Америці був факт, що свого часу параду фльотилій оглядали два президенти: президент ЗСА Джералд Форд і президент УНСоюзу Йосиф Лисогір.

Величезним також досягненням УНС є видаванням одинокого в нашій діаспорі щоденника «Свобода», який колись грав у дудку кожного політичного середовища, майже стояв вище партикулярності і був універсальним пресовим органом. Шкода, що сьогоднішній голова УНС порушив той блаженний естаблішмент «Свободи», і тепер вона не надрукує вам навіть платного оголошення, коли його зміст не під смак панові «су-

прім-президентові» УНС та розпартійщеним її редакторам. За весь час існування «Свободи» випродукувала тонни читабельного матеріялу та цілу когорту друкарських чортиків, а навіть потрапила зробити таке нечуване чудо, як видати одно число з датами 30 листопада і 30 грудня одночасно. Тим самим вона стала «найкращим» нашим пресовим органом, за словами п. С. Н-ого.

Але найбільшим здобутком УНСоюзу це буде, безумовно, те, що він має «супрім-президента». Такого становища не здобув ще ніхто в світі, включно з найпотужнішою державою світу — ЗСА, яка має лише звичайного президента.

А ось кол. касир УНСоюзу п. Роман Слободян удостоївся звання «залізного скарбника» чи касира. В світовій історії, як відомо, був випадок, що Отто Бісмарк став «залізним канцлером» Німеччини. А тепер другий випадок: Роман Слободян став «залізним касиром» УНСоюзу...

А в поміщуванні своїх знімок «супрім-президент» УНСоюзу на сторінках «Свободи» і «Юкрєнієн Віклі», здається, побив всі рекорди в світі...

У цих трьох випадках найбільше досягнення УНСоюзу за 85 років його трудолюбивого життя.

Пишемо ці рядки не з метою колючки в бік найбільшої нашої братської обезпеченової організації, а з метою щось наче б дружнього шаржу. Поза тим бажаємо УНСоюзові рости, як кажуть, уздовж і ушир та досягти в майбутньому ще більших успіхів.

На все добре!

ЗНЕВАГА ІСТОРІЇ

В одному з попередніх фейлетонів я писав про всякі чуда й дива, що водяться не від сьогодні в нашій діяспорі. Конкретно, йшлося про чуда-дива, так би мовити, на академічному рівні, бо їх інспіраторами являються якраз деякі представники нашої наукової еліти, вчені професори.

Мабуть, в останньому часі на нашому еміграцій-

ному Олімпі не все в порядку. Мабуть, просвітитель Аполлон поскуплюється світла декому з наших професорів і затуманює їм голови, що один за одними, наче на замовлення, витворюють прерізні чуда-дива, академічну акробатику, від якої всім сердешним ученим і невченим членам нашої спільноти аж волосся зі страху дубом стає на голові (в кого воно ще зберіглося)! Та ж тут сухо не обійдеться нікому, бо вчений акробат покрутить-поломить собі кості, а вже наша національна справа від таких штучок потерпить також.

Роз'їжджає собі такий шановний професор-акробат по Ессесерії вільно, знайомства і всякі політичні шури-мури з нашими лаптьолизами заводить, винагорілочку потягує, культурні імпрези відвідує, любоз куністами дискутує, а, вернувшись назад на чужину, переконає нас уперто, щоб перестали з червоним московським окупантом і його нашими вислужниками заводитись, бо, мовляв, з того і так нічого не вийде. Одним словом, порада його для всіх українських самостійників така: «Спускайтеся, куме, на саме дно!»

— Капітулюйте! — навчає. — Примиріться з обставинами. За людські права лише змагаймося та ще може за нашу культуру!..

Скільки то гроша наше громадянство склало на наш Український Гарвард, але щось часто є випадки, що випускники його, деякі новоспечені професори чи доктори, на стежки української ересі ступають, блудять ними ще й іншим отой блуд вмовляють, накидують.

Ось один з таких новоспечених докторів, випускник Гарварду, береться до історії, заперечує працю д-ра Петра Мірчука про Коліївщину, називає її «ненауковою», а повстанцям Гайдамаччини підтасовує «дії українських повстанських банд».

Ось до якого «наукового» висновку дійшов збочений науково молодик із званням доктора! Супергеніальність хоч куди! Так і проситься він, але не на університетську катедру, а до цирку. Значить, «ненаукові» є праці по питанню Гайдамаччини цілої плеяди наших істориків, на чолі з такою науковою величиною як

проф. Михайло Грушевський. Значить, навіть неправильно поступив Тарас Шевченко, що так немилосердно картав подібних типів за образу Гайдамаччини. «Правильний» лише новоспечений доктор, що українських повстанців називає «бандою». Очевидно, такий професор ніколи не піде в повстанці, як прийде для того чергова нагода, а буде ховатись в мишачу діру. .

Каже українська приказка, що «дурні ми, бо бідні, а бідні тому, бо дурні». І доки наші деякі вчені науковою своєю роботою будуть це підтверджувати? А пора нарешті схаменутися зневажати історію України. У противному випадку не помиляється той, хто скаже, що таким ученим, мабуть, більше як по одній клепці бракує в головах.

АНАЛОГІЇ Й ПАРАДОКСИ

Міжнародні події, різні факти з многогранного життя спільнот, тенденції, моди та поведінки видатних особистостей чужого світу часто спричиняють аналогічні або парадоксальні явища в нашій спільноті. Часом ті явища є позитивні для нашої справи, але найчастіше користи з них для нас, як від цапа молока, а то й шкода є.

Колись великий державний муж, прем'єр Великобританії Вінстон Черчіль сказав: «Буду боротись завжди за те, щоб мій противник міг мене вільно критикувати». Наші «найдемократичніші демократи» ці мудрі слова великого демократа ніяк не можуть собі за своїти. Попробуйте навчити такого політичного джентлменства панів Кедрина чи Плав'юка. Шкода мови! Не в сенсі це їхньої своєрідної «української демократії»...

Кожночасна виборча кампанія на президента держави в Америці проходить не раз під знаком безрозбірливої пропаганди, атак, оскаржувань, навіть інсинуацій між кандидатами, але після виборів переможному кандидату в першу чергу складають GRATULAZIONI

переможені і навіть спільно з ним, усміхаючись, позують перед фотографом, часто і співпрацюють.

Коли б у нас таке трапилось, напевно всі кури по-здихали б не лише в наших ворогів, але й у приятелів! Наші, переможені у виборах «батьки народу», коли до їх свідомости лише дійде, що вони опинились «на лопатках», — зразу капелюх на голову, задок у жменю і з протестами на устах демонстративно виходять із залі зборів чи конгресів, а переможці в їх особах набувають собі смертельного ворога. Яскраво підтвердила це колись АУА, а на останньому Конгресі УККА «вихованці американської демократії» — д-р І. Фліс і І. Олексин.

Читали ми, що Брежнев, поза тим, що забрав собі два найважливіші становища в партії й уряді, на старості літ пошився ще й у «письменники» і то не будь-які, а в «лауреати» ленінської премії.

У нас аналогічно, «супріме-президент» УНСоюз д-р І. Фліс пошився у «великі журналісти», написавши такі «капітальні» твори, як «Одинадцять днів з Валентином Морозом» і «Безславний 13-ий Конгрес УККА». Цікаво, від кого і яку премію він за це здобуде?..

Московські науковці імперіялісти вигадали побрехеньку про «трієліцную» Русь, держаться її як осінній реп'ях кожуха, в чому їх наслідують багато американських науковців. А наші деякі науковці й собі, щоб задніх не пасти, хапаються за цю брехливу вигадку.

Знаємо всі, що спотворений в СРСР український підсоветський «київський» правопис допомагає так зв. «зближенню націй» в СРСР. По якого дідька лисого деякі наші «вільні» науковці хапаються за нього й обороняють його?

Правдою є, що йдучи за погубною політичною кон'юктурою, всі американські президенти і їхні уряди, починаючи Вілсоном, оминають, як чорт свячену воду, проблему України. Аналогічно і в нас: «супріме-президент» одного братського союзу заявляє публічно, що «американські українці не є готові штурмувати

ворота Києва» і що не можна бачити УККА «з американсько наставленої на європейсько наставлену організацію», бо це «призведе до кончини УККА». Він ще далі пішов за всіх американських президентів, бо тамті не протистояли визвольній політиці УККА, а цей, як видно, є проти такої політики і рад би, очевидно, скерувати її в протилежний бік, бодай до Кіс-сінджера і детанти...

Щось не в порядку в головах деяких наших супер-дупер-демократичних діячів!

ПРО ВЧЕНУ БРАТІЮ ТА ЇЇ «ХРЕСТОМАТІЮ» (XX)

(Трохи до складу й прикладу)

Діялося це на світі цьому не літ тисяча, ні сто тому. Діялось це не за царя Тимка, коли земля була ще тонка, ні за царя Гороха, коли землі було троха. Діялось це не в давні часи античні, а в часи наші — апокаліптичні, в часи всякої «емансипації» на нашій преславній еміграції.

Зійшлося якось два вчені панове, відомі редакторе, і стали раду радити, як лихові зарадити: як перевернути догори ногами гори, як перейти, не закотивши штанів, море. І задумали велику затію: упорядкувати хрестоматію.

Як відомо, це діло вельми поважне, підходити до нього треба розважно. Десять разів треба відмірити, щоб раз урізати й дошки не загирити. Та не так поступили вчені панове, відомі редакторе. Вони до цього завдання, чи, може, взялись без знання, чи, може, сказавши критично, вхопились дуже хаотично, не оглядаючись на боки й назад, щоб не встругнути щось не влад. Отак вони роботу почали, хрестоматію складала, зшивали і, як в нас буває звично, поступили дуже безкритично, безпianoво, необ'єктивно й нелогічно.

І, ось, народилась хрестоматія, і зраділа всенька наша братія. Але не на довго, бо найкращі її «боси», прочитавши від «А» до «Я», поспускали носи. А кожному, хто нашу зна літературу, дивно читати в ній навіть халтуру. Одне там переговорено, друге — недоговорено; одне перетрублено, а інше десь загублено; одне перетовчено, ще інше — промовчано. Є факти перекручені, є справи недоучені. А так, загалом, прочитавши все детально, від нервового перемучення приходиш до заключення, що це не хрестоматія, а лише наше проклятіє: робота невдаха, партійна саламаха, групова каша і загумінкова кваша, а для омасти, замість олії чи бекону, додали дечого з советського лексикону.

«Хрестоматію» цю, хто цікавий, читайте, але дітям до рук не давайте, бо вона — нерозбериха, може цим наробити лиха.

ЧЕРВОНІ МАНЕКЕНИ

Як відомо, так зв. Советський Союз завжди, при найменшій нагоді, любить хвалитись-перехвалюватись, що в нього є все найкраще, найдосконаліше, найпередовіше, починаючи від державної системи, через конституцію, науку, культуру й економіку, соціальне забезпечення, медичну систему, техніку — аж до продукції включно.

Яка ж це досконалість і передовість, найкраще свідчить от хочби советська продукція. Найгірша продукція щоденного вжитку: всякі товари, вбрання, білизна, светери, шкіра, взуття і т. д. є в СРСР. Тому не лише кожночасні генсеки, міністри й інша всяка державно-партійна буржуазія, але й смертні пересічні советські громадяни не дуже то радо користуються своєю «родной» продукцією, але стараються набути продукцію «відсталого» «гнілого запада». Різниця між цими двома класами лише та, що перші можуть дістати західні вироби по нормальній ціні в спеціально призначених для них крамницях, а другі дістають їх на чор-

ному ринку за неймовірно високі ціни. Але вони невимовно щасливі, коли їм удасться набути американські «джінси», італійські черевики чи вбрання, швейцарські годинники, англійські матеріали, аргентинські светери. Купують і, не питаючи і не протестуючи, переплачують, аби лише дістати вимріяні речі. Навіть продукція хліба в СРСР така «передова», що без доповнюючих закупів у «капіталістичних акул» обійтись ніяк не можна. Дійсно, перша продукція в світі, але з самого заду!

Та в Ессесерії є продукція, якої й не снилось мати всім капіталістично-акульним країнам, до купи взятим, включно з Америкою. Це продукція манекенів. Капіталісти продукують манекенів, які служать для вистав убрань і білизни в вітринах крамниць. Але ці манекени мертві. Совети ж продукують манекенів живих! Отак створюють манекена, накрутують йому в мозок усяких лєнінсько-брежньєвських «мудрощів» і він (манекен) галасливо говорить-тарабанить, меле-перемелює ці «мудрощі» в безконечність. Найбільше таких живих манекенів продукують москалі в Україні для поборовання т. зв. «українських буржуазних націоналістів», хоча буржуазії там немає вже шістдесят років (за виключенням комунопартійних «совбурів»).

Ті манекени стали червоним московським колонізаторам вельми в пригоді, особливо проти Світового Конгресу Вільних Українців і Організації Українських Націоналістів, особливо в ювілейний рік її 50-ліття. Цілу тічню їх пущено в рух. Зроблено правдиву показуху живих манекенів. І кричать вони, верещать, перекрикують один одного, лаються, брешуть, висловлюють патологічну ненависть до «українських буржуазних націоналістів». Всі як один «раді старатися» перед хазяїном різні климуки, мигалі, лесіви, трощинські, шеремети, сингаївські, братуні, драчі, заклинські та й інші.

Наче собаки в псярні, лається, гавкає, бреше ця тічня наських живих манекенів за вітриною советськo-московської пропаганди, аж пупи у них надриваються,

а голоси хрипнуть. І стоять вони голі-голісінькі, як мати народила, показуючи не лише українському народові, але й усьому світові свою безсоромну вислужницько-гелотську голизну й безмежну глупоту своїх механічних мозків. Стараються зверх пляну манекени заслужити бодай лєнінську бляшку, щоб почепити собі на свої безсердечні груди, чи лизнути дещо з партійного корита. «Побольше» цих лєнінських бляшок здобувайте, «товаріщі» манекени, але свої вислужницької голизни-підлоти таки нічим не закриєте!

МАСЛО І ДЕМОКРАТІЯ

Масло і демократія мають дещо спільного з собою. Коли, наприклад, спощена людина допадеться нараз до масла і дасть собі волю об'їстись його, то, як відомо, після того нападе на нього «швидка Настя» і він буде якийсь час держати штани в руках. Так само із демократією. Коли надуживати нею безконтрольно, вона спричинить суспільні недуги: безвідповідальність, злочинність, аморальність і т. д. Найбільше в таких випадках хворіють ті, що родились і виросли, не знаючи демократії, а допавшись до її благ, надуживають ними, наслідком чого нападає на них своєрідна політична «швидка Настя». В таких випадках вони неспроможні контролювати своїх навиків, защеплених у псевдодемократії, в якій вони виростили і вони лявіною виливаються наверх.

У нашій журналістичній етиці найбільше ця пакудна недуга дає про себе повсякчасно знати. Особливо не може вона ніяк відчепитись від журналістів і різних пресових дописувачів, які (на їх думку) вибрали всі патенти на демократичність, але страшно надуживають демократією і щодо своїх політичних опонентів розхрістуються й розперізуються в страхітливий спосіб. Приклади цьому повсякденно в кожному сливе числі так званої «демократичної преси».

Відомий наш дисидент і правозахисник з рангою

генерала, допавшись свободи, попав в обійми «швидкої Насі», яка гонить ним від «Континенту» до «Нового Русского Слова», і навпаки, наслідком чого дістав ще й партократичного запаморочення та «русскую» фата-моргану». Зустрівшись з негативною критикою, він, надуживаючи демократичною свободою, міг себе гідно оборонити, а, розперезавшись, назвав своїх критиків по-вуличному «падлюками», а українських підпільників «щурами».

Якийсь Климук, наслідуючи пана генерала, згодом назвав українських підпільників у детройтських «Українських вістях», правда, не щурами, а симпатичніше трохи — «кротами».

Відома сварлива посідуха на нашому «політичному ярмарку», померлий вже Панас Феденко, назвав на сторінках журналу «Наше слово» Степана Бандеру і Ярослава Стецька «пройдисвітами», а якийсь М. Л-ий у цьому ж журналі назвав Миколу Лебеда і о. д-ра Івана Гриньоха «мегаломанами». Також у цьому ж журнальчику І. Чинченко обізвав ОУНР «гангреною на нашому українському національному тілі».

За Іваном Смолієм діячі УВФронту «аморальні здичавілі руїнники», а за одним православним журналом — «темні сили».

А ось один розперезаний розперезайко, Кабайда, накабайдив у «Вільному світі» про «дрібний, пігмейський егоїзм наших "колишніх" провідників» і виніс догану нації спільноті, що вона «потурає тим невігласам».

Натомість інший розперезаний всезнайко, М. Бараболяк, набараболив у літературному «Нашому голосі», що «сумівці і визвольно-фронтівці це політичні примітиви».

Всі ці вищеназвані газетні розперезанці намагаються атакувати ОУН і УВФ одні за те, що когось названо по правді «зміновіховцем» чи «реалітетником», другі за уросену «диктатуру», треті «за привиджування «фашизм», інші — за «нереальну політику», ще інші за «намагання підпорядкувати собі наше громадське життя».

Я ось читаю різну пресу — націоналістичну і «демократичну», але ще ніде не стрічав, щоб націоналістична якась газета чи журнал назвала своїх політичних противників «падлюками», «гангреною на нашому національному тілі», «аморальними, здичавілими руйнниками» і «примітивами», «темними силами» і т. д. Такого «привілею» вона не хоче, і до такого низького культурного рівня вона не знизиться, як оце знизились різні «демократи найчистішої води», які, допавшись до демократичних свобод, як той спощений до масла, розперезалися і носять свої штани в руках.

К І Н Е Ц Ь

З М І С Т

стор.

Леонід Полтава: Майстер українського гумору ..	7
1. С о в б у р и	11
2. Злиття націй	13
3. Друге дигинство	16
4. Імперіялістичні жаби	18
5. Наслідки атомової радіації	20
6. Страшний привид	23
7. Про українську »обизяну«	26
8. Віра в милян у баньку-бульку	28
9. Звідки взялися українці?	32
10. Відьомські танці	35
11. Хоч погано, але голосно	37
12. Сні рябої кобили	39
13. Невістка винна	42
14. »Меншобратні« креатури	44
15. Прогресуємо	46
16. Московські »богдохани«	48
17. Культура так і пре!	50
18. Глобальний гавкіт	52
19. Посвяткові рефлексії	54
20. »Зачепився за пень...«	56
21. Хвостом наперед	58
22. »Крути, Гавриле, навпаки колеса!«	60
23. Три проблеми	62
24. Англійський осел	65
25. Найбільш співучий народ	67
26. Ювілей божка	69
27. Погода, стихія, господар	72
28. Обмін традиціями	74
29. »Премудрі Соломони«	76
30. »Не тратьте, куме, сили...«	77
31. Кістка незгоди	79
32. Живучий Заглоба	81

33. »І олові Бог голос дав«	83
34. В імперському багні	87
35. П а п у г и	90
36. Похвали без заслуг	94
37. Доба матриархату	97
38. Московська гігантоманія	101
39. Ювілейна помпа	103
40. »Борці за справедливість«	106
41. Про кіз, папів, бичків	108
42. За вітром	110
43. Недбальство, безвідповідальність	113
44. Радянізація	116
45. Мавп'яче насліддя	118
46. Данина божищу	120
47. »Всьоравношная хохландія«	123
48. Советські критикайли	126
49. Червона бариня	128
50. Дволикі Януси	129
51. Московські впливи в Америці	130
52. Націоналізмofоби	133
53. Політична пошесть	135
54. Ерзацлогіка	136
55. Советський »лис«	138
56. »Яке їхало, таке здибало«	140
57. Американські »пророки«	141
58. Лжепророки і їхні лжепророцтва	144
59. »Малоросійська колбаса«	146
60. Про що снила стара кобила	148
61. »Правна наслідниця У Н Р	149
62. Советська демократія	153
63. »Олімпіяда« на московський лад	155
64. Українські мурина	156
65. Ліваська мораль	158
66. Стратегія до поразки	160
67. Академічні: родзинки	161
68. Многолика зірка	163
69. Олімпіяда — потьомкінада	165
70. Двістіліття З С А	167
71. Агенція БіБіСі	170
72. Чужим кумирам	171
73. Дещо про язикознавство	173

	стор.
74. Модерні »чуда«	175
75. Н а д л ю д и н а	178
76. Соціалістичний прогрес і наука	180
77. Один крок уперед	181
78. Українські палугаї	184
79. А німець таки вчить нас...	185
80. »Хвалилася хвальона«	188
81. Наука без бука	191
82. Українське табу	193
83. Наївні дядьки	194
84. Журба московських імперіялістів	196
85. Про »малоросійську колбасу«...	198
86. Хвали мене, моя губо...	202
87. Московська грипа	204
88. Посідухи в діяспорі	205
89. У червоному московському цирку	208
90. Архиздобутки	210
91. Зневага історії	211
92. Аналогії й парадокси	213
93. Про вчену братію...	215
94. Червоні манекени	216
95. Масло і демократія	218

Este libro se terminó de imprimir
 en el mes de diciembre de 1981
 en los Talleres Gráficos Dorrego,
 Av. Dorrego 1102, Buenos Aires

ЧИТАЙТЕ!

ПОШИРЮЙТЕ!

**Книжки українських авторів для бібліотек
любителів української книжки на чужині.**

Евстахій Загачевський: «Її регіт не лякав...» —
оповідання з часів II світ. війни. — Ціна \$5.—

Д-р Святомир М. Фостун: «Шляхами смерти» —
повість з часів II світової війни. — Ціна \$5.—

Анатоль Галан: «Життя» — оповідання з підсо-
ветського і американського життя. — Ціна \$5.—

Тетяна М. Цимбал: «З військового гнізда» —
спогади з Визвольних Змагань. — Ціна: \$4.—

Харитон Довгалюк: «Сповідь Андрія Заславсь-
кого» — повість із сучасного побуту. Ціна \$7.—

Микола М. Палій: «Палкою кров'ю» — перекла-
ди з еспанської мови (різні автори). Ціна: \$3.00

Іван Евентуальний: «Про все потроху» — гумо-
рески і сатири (з ілюстраціями). — Ціна: \$3.00

Панько Незабудько: «Еміграційні родзинки» —
гуморески і сатири з повоєнного часу. Ціна: \$5.00

Антін Кущинський: «Закарпаття в боротьбі» —
спогади з Закарпаття, стор. 224. — Ціна: \$9.—

Микола Приходько: «Від Сибіру до Канади» —
цікава повість-хроніка, стор. 305. Ціна: \$10.—

Анатоль Галан: «Танець на ливні» — оповідан-
ня з-під сов. життя, стор. 224. — Ціна: \$7.—

Остап Тарнавський: «Камінні ступені» — но-
вели і нариси, стор. 160. — Ціна: \$5.—

На поштову пересилку просимо переслати 40 ам. центів
від кожної замовленої книжки.

Замовлення враз із належністю слати на адресу:

**Sr. Julián Serediak
Casilla de Correo 7 (SUCURSAL 7)
1407 Buenos Aires — Argentina**

**НЕ ЗАБУВАЙТЕ! Доляр тратить вартість —
українська книжка не тратить ніколи вартости!**

